

แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้
ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

นางสาวนันทน์ ช่อนกลิ่น

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

Guidelines for Promoting Safety Operations from the Use of Human
Violence in Schools under Nonthaburi Primary Educational Service

Area Office 1

Miss. NATJANUN SONGLIN

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการ
ใช้ ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบางนาทวี เขต 1

ชื่อและนามสกุล นางสาวนันทฉัตร ช่อนกลิ่น

แขนงวิชา / วิชาเอก บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณา สุตสมบูรณ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ ความ
รุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
ผู้ศึกษา นางสาวนันทน์ ชอนกลิ่น รหัสนักศึกษ 2652301058
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณา สุดสมบูรณ์ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการ
ใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา และ 2) แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความ
ปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
ประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 296 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดย
ใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ จากนั้นสุ่มแบบชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษาแล้วสุ่มอย่างง่าย ผู้ให้ข้อมูล
ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่าเกี่ยวกับ
ดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา มีค่าความเที่ยง
เท่ากับ .99 และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจาก
การใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรง
ของมนุษย์ในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ 2) แนวทางการส่งเสริมการ
ดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษา
ควร (1) นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าบูรณาการร่วมกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการ
คัดกรองนักเรียน (2) จัดทำมาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติอย่างป็นรูปธรรมโดยเน้นตาม
มาตรการ 3 ป ได้แก่ การป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปราม (3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังใน
พื้นที่เป็นจุดเสี่ยงพร้อมระบบการติดตามข้อมูลอย่างทันที และ (4) จัดทำความร่วมมือและเผยแพร่
ช่องทางการประสานงานด้านข้อมูลจำเป็นในการขอความช่วยเหลือที่ชัดเจนและสามารถเข้าถึงได้
ง่าย

คำสำคัญ ความปลอดภัย การใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ประถมศึกษา

Independent Study title: “Guidelines for Promoting Safety Operations from the Use of Human Violence in Schools under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1”

Author: “Miss. NATJANUN SONGLIN”; ID: “2652301058”;

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisor: Assistant Professor Dr. Sopana Sudsomboon; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the safety operations from the use of human violence in schools; and 2) the guidelines for promoting safety operations from the use of human violence in schools under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1.

The sample consisted of 296 teachers in schools under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1, obtained by stratified random sampling based on school size. The sample size was determined based on Taro Yamane’s sample size formular. The key informants were 6 experts. The employed research instruments were a rating scale questionnaire on safety operations from the use of human violence in schools, with reliability coefficients of .99, and the interview form on guidelines for promoting safety operations from the use of human violence in schools. The research data were analyzed using the frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings were as follows: 1) the overall safety operation from the use of human violence in schools were rated at the moderate level; and 2) guidelines for promoting safety operations from the use of human violence in schools were as follows: the school should (1) integrate the information technology system with the student care system to help with student screening; (2) concrete measures or guidelines for practice emphasizing the 3 measures: prevention, indoctrination, and suppression; (3) create a surveillance network in risk areas with an immediate data tracking system; and (4) establish cooperation and disseminate required information coordination channels in order to get clear, easily accessible help.

Keywords : Safety, Use of human violence, Primary education

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน ในโอกาสนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณา สุตสมบุรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระ ผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ช่วยเหลือ ตรวจสอบ พร้อมแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ในงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กุลชลี จงเจริญ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบการศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระและได้กรุณาชี้แนะทำให้การศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระในครั้งนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 รวมถึงผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ทุกท่าน ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน ที่ให้ความรู้จนสามารถทำการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้จนสำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณทุกกำลังใจที่ดีตลอดมาจากครอบครัวและกัลยาณมิตรทางการศึกษาทุกคน หากงานวิจัยนี้ก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าแก่การบริหารการศึกษา ผู้วิจัยขอยกความดีนี้เป็นการขอบพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

นางสาวนันทน์ ชอนกลิ่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา	12
แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา	29
บริบทการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	79
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	84
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	84
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	90
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความ รุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1	92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัย จากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1	108
บทที่ 5 สรุปรายวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	122
สรุปรายวิจัย	122
อภิปรายผล	129
ข้อเสนอแนะ	140
บรรณานุกรม	144
ภาคผนวก	156
ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	157
ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	169
ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	183
ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	186
จ ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	203
ประวัติผู้ศึกษา	205

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การดำเนินการตามมาตรการการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ในสถานศึกษา	19
ตารางที่ 2.2 การดำเนินการตามมาตรการการปลูกฝังเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ในสถานศึกษา	23
ตารางที่ 2.3 การดำเนินการตามมาตรการการปราบปรามเพื่อให้เกิดความปลอดภัย ในสถานศึกษา	25
ตารางที่ 2.4 นโยบายและจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ด้านความปลอดภัย	75
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา	90
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงาน ด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1	93
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ	94
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัย จากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ด้านการทะเลาะวิวาท	95
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ด้านการกลั่นแกล้งรังแก	97
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความ ปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ด้านการข่มขู่ประทุษร้ายและการจลาจล ...	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ด้านการก่อวินาศกรรม	101
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ด้านการใช้ระเบิด	103
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย	105
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ด้านการล่อลวง ลักพาตัว	106

ฉ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 6

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในปัจจุบันเป็นโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ส่งผลให้มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่รุนแรงตั้งนั้นเพื่อความอยู่รอดของแต่ละประเทศ ได้มีการกำหนดทิศทางประเทศให้สามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ ได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561- 2580 ในด้านที่ 1 การจัดการเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ที่มีวัตถุประสงค์หลักในการเสริมสร้างความมั่นคงของคนทุกช่วงวัย จากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-พ.ศ.2579) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ที่ได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกยุคศตวรรษที่ 21 เป็นพลวัตที่ก่อให้เกิดความท้าทายในการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องมาจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) รวมถึงประเทศได้เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ การติดต่อกับต่างประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นผลให้เกิดการเร่งแก้ไขปัญหา ที่มีมีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้นซึ่งภัยในแต่ละด้าน ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบาย Quick Win 7 วาระเร่งด่วน โดยเฉพาะเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้เรียน และให้หน่วยงานในสังกัดนำไปปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยจัดทำข้อตกลงความร่วมมือโครงการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ระหว่าง 8 กระทรวง 2 หน่วยงาน ประกอบด้วยกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

การศึกษาเป็นกระบวนการสร้างความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ความปลอดภัยในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ที่มีความสุขและได้รับการปกป้องคุ้มครอง ให้มีความปลอดภัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับ

ทฤษฎีความต้องการขั้นพื้นฐานของ Maslow (1943 อ้างถึงใน นรา สมประสงค์, 2563) ที่ว่า ความปลอดภัยเป็นหนึ่งในความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน นอกจากนี้ Mubita (2021) ที่ได้กล่าวสนับสนุนแนวคิดดังกล่าวว่า ผู้เรียนทุกวัย ต้องการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เพื่อการศึกษาและการพัฒนาที่ดีขึ้น ตรงกับ Everton safety (2022) ที่กล่าว ถึงความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษาว่า เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้ดีในสภาพแวดล้อมที่มั่นคงปลอดภัย สอดคล้องกับผลวิจัยของ Concordia University (2016) ที่ได้กล่าวว่า เด็กหรือผู้เรียนจะรู้สึกไม่ปลอดภัยปลอดภัยในสถานศึกษาที่มีความเสี่ยงต่อตนเอง เช่น ยาเสพติดหรือการกระทำความผิดรวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ Karadas et al. (2023) ที่กล่าวว่า อุบัติเหตุ การกลั่นแกล้ง การข่มขู่ ความรุนแรง และการตกเป็นเหยื่อที่เพิ่มขึ้นในสถานศึกษามีจำนวนมากขึ้น ชับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่มีความปลอดภัยจึงจำเป็นต้องดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียนในสถานศึกษาให้มากขึ้นประกอบกับสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ปรากฏในสื่อต่างๆ ทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายในการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้แนวคิด “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” ที่มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตที่ดีที่สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีมาตรการในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาใน 4 กลุ่มภัย ได้แก่ 1) ภัยที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ การล้วงละเมิดทางเพศ, การทะเลาะวิวาท, การกลั่นแกล้ง, การข่มขู่ประทุรังและการจลาจล, การก่อวินาศกรรม, การระเบิด, สารเคมีและวัตถุอันตราย, การล่อลวง ลักพาตัว 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ภัยธรรมชาติ, ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง, ภัยจากยานพาหนะ, ภัยจากการจัดกิจกรรม, ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์ 3) ภัยที่เกิดจากการละเมิดสิทธิ์ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ การถูกปล่อยปละละเลย ทอดทิ้ง, การคุกคามทางเพศ, การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ประกอบด้วย 9 ด้าน ได้แก่ ภาวะจิตเวช, ติดเกม, ยาเสพติด, โรคระบาดในมนุษย์, ภัยไซเบอร์, การพนัน, มลภาวะเป็นพิษ, โรคระบาดในสัตว์, ภาวะทุพโภชนาการ และจัดทำคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่งผลต่อคุณภาพและการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีภารกิจรับผิดชอบสถานศึกษาในการดูแลผู้เรียน พัฒนาคุณภาพซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 32 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 15,409 คน จำนวนครู 1,137 คน ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี อำเภอบางกรวย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี, 2566) โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่ที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง พื้นที่แออัด เป็นแหล่งที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น มีความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ การแพร่ระบาดของโรค ความรุนแรงต่าง ๆ และในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมาในจังหวัดนนทบุรีมีเหตุการณ์ใช้ความรุนแรงเกิดขึ้นในสถานศึกษาทั้งในสถานศึกษาเอกชนและรัฐบาล ทั้งในรูปแบบของคำพูด การกระทำ จนนำไปสู่เหตุการณ์ความรุนแรงและการสูญเสีย อาทิ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ย่านเลี้ยงเมื่อนนนทบุรี ยิงเพื่อนร่วมชั้นเรียนเสียชีวิต เหตุเกิดจากการพูดล้อเลียน เสียตีสัก (Sanook, 2562) ครูในโรงเรียนเอกชนทำร้ายร่างกายนักเรียนชั้นมีการทำร้ายร่างกายนักเรียนระดับชั้นอนุบาล (ไทยรัฐออนไลน์, 2563) นักเรียนโรงเรียนในอำเภอบางบัวทอง นำปืนปากกามายิงเพื่อนร่วมชั้นเรียนจนเสียชีวิตรวมทำร้ายร่างกายโดยสาเหตุเกิดจากการมองหน้าและพูดจาไม่ดี (Thai PBS, 2565) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จึงได้นำนโยบายเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษามาดำเนินการในสถานศึกษา โดยมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในกลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีวิถีการเรียนรู้ใหม่ภายใต้ความปลอดภัยทุกมิติ ได้แก่ การสร้างความตระหนักและปรับตัวรองรับวิถีชีวิตใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ผลการดำเนินงาน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้สร้างสุขอนามัยที่ดีปลอดภัยจากโรคโควิด-19 สามารถปรับตัวในการรองรับวิถีชีวิตใหม่ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้นักเรียนรู้จักระมัดระวังให้ปลอดภัยจากโรคโควิด-19 ทั้งตนเองและบุคคลรอบข้างได้ การเสริมสร้างความเข้มแข็งและดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ผลการดำเนินงาน โรงเรียนในสังกัดมีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง นักเรียนในสังกัดที่เผชิญเหตุฉุกเฉินหรือเหตุพิเศษได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลืออย่างทันท่วงที นักเรียนมีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเอง ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดนักเรียนมีจิตใจที่เข้มแข็ง คิดเป็นและสามารถรับมือกับภัยคุกคามที่มาในรูปแบบต่าง ๆ ได้ มีกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ สามัคคี มีจิตสาธารณะ และปลูกฝังให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีของชาติ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2566) นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้มีการดำเนินงานตามนโยบาย กลยุทธ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ มีการจัดทำโครงการระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยนักเรียนด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE SAFETY CENTER) โดยมีการประกาศจัดตั้งศูนย์ความปลอดภัย (MOE Safety Center ประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมอบรมการใช้

ระบบมาตรฐานความปลอดภัย (MOE Safety Platform) พร้อมทั้งลงทะเบียนเข้าใช้ระบบ MOE Safety Platform และให้รับทราบช่องทางการแจ้งเหตุ ระบบ MOE Safety Platform ผ่านทาง 4 ช่องทาง ได้แก่ Application MOE Safety Center, Line @MOESafetyCenter, www.moesafetycenter.com, Call Center 02-1266565 และโรงเรียนขยายผลการใช้งานระบบ MOE Safety Platform ให้แก่ ผู้ปกครองและนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู และบุคลากร เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในเรื่อง “การดูแลความปลอดภัย” และพิจารณารูปแบบและวิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การสร้างการรับรู้การเข้าถึงระบบตามความเหมาะสม เสริมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในรูปแบบ MOU ตามมาตรการ “3 ป” (1.ป้องกัน 2.ปลุกฝัง 3.ปราบปราม) และขับเคลื่อนความปลอดภัย 3 ระดับ (1.ก่อนเกิดภัย ดำเนินการ ป้องกัน 2. ขณะเกิดภัย มีแผนเผชิญเหตุ 3. หลังเกิดภัย ดำเนินการช่วยเหลือและเยียวยา) ผลการดำเนินงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีศูนย์ความปลอดภัย (MOE Safety Center) โรงเรียนมีแผนความปลอดภัย ตามมาตรการ 3 ป และเริ่มใช้แผนความปลอดภัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 มีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาทั้ง 2 อำเภอ อย่างไรก็ตามจากการสำรวจสภาพที่เกิดขึ้นพบว่ายังมีปัญหาเรื่องของระบบ MOE Safety Center ยังไม่เสถียร มีการรั่วไหลของข้อมูล รวมทั้งปัญหาเรื่องของการร้องเรียนเรื่องความปลอดภัยนักเรียนในสถานศึกษาที่ยังคงเกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์ความรุนแรงที่ครูใช้ตีนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอเมืองนนทบุรีและผู้ปกครองได้เดินทางไปแจ้งความที่สภ.รัตนธิเบศร์ (CH7HDNEWS, 2566), เหตุการณ์พ่อของเด็กหญิงวัย 10 ขวบ นักเรียนชั้นป.4 โรงเรียนวัดบ่อ ปากเกร็ด พาลูกเข้าแจ้งความตำรวจสภ.ปากเกร็ด ถูกครูสอนดนตรี ตบป้องหู-กระโดดถีบ (MGRONLINE ข่าวอาชญากรรม, 2566) และจากรายงานของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรี (2565) พบว่ามีเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศที่มีการดำเนินคดี จำนวน 51 ราย เด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม (ติดสารเสพติดร้ายแรง สูบบุหรี่ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, มั่วสุม สร้างความรำคาญ, เล่นการพนัน) จำนวน 28 ราย และเด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรมากถึง 338 คน แต่จากรายงานผลการติดตาม ประเมินผลตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ ได้รับผลการประเมินคะแนน 4 ระดับคุณภาพ ดีมาก แต่ยังไม่ครอบคลุมการสร้างภูมิคุ้มกันภัยคุกคามในทุกรูปแบบตามมาตรการป้องกันภัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษามุ่งเน้นไปที่ด้านการป้องกันภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่เป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2566)

จากปัญหาและความสำคัญข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความปลอดภัยด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

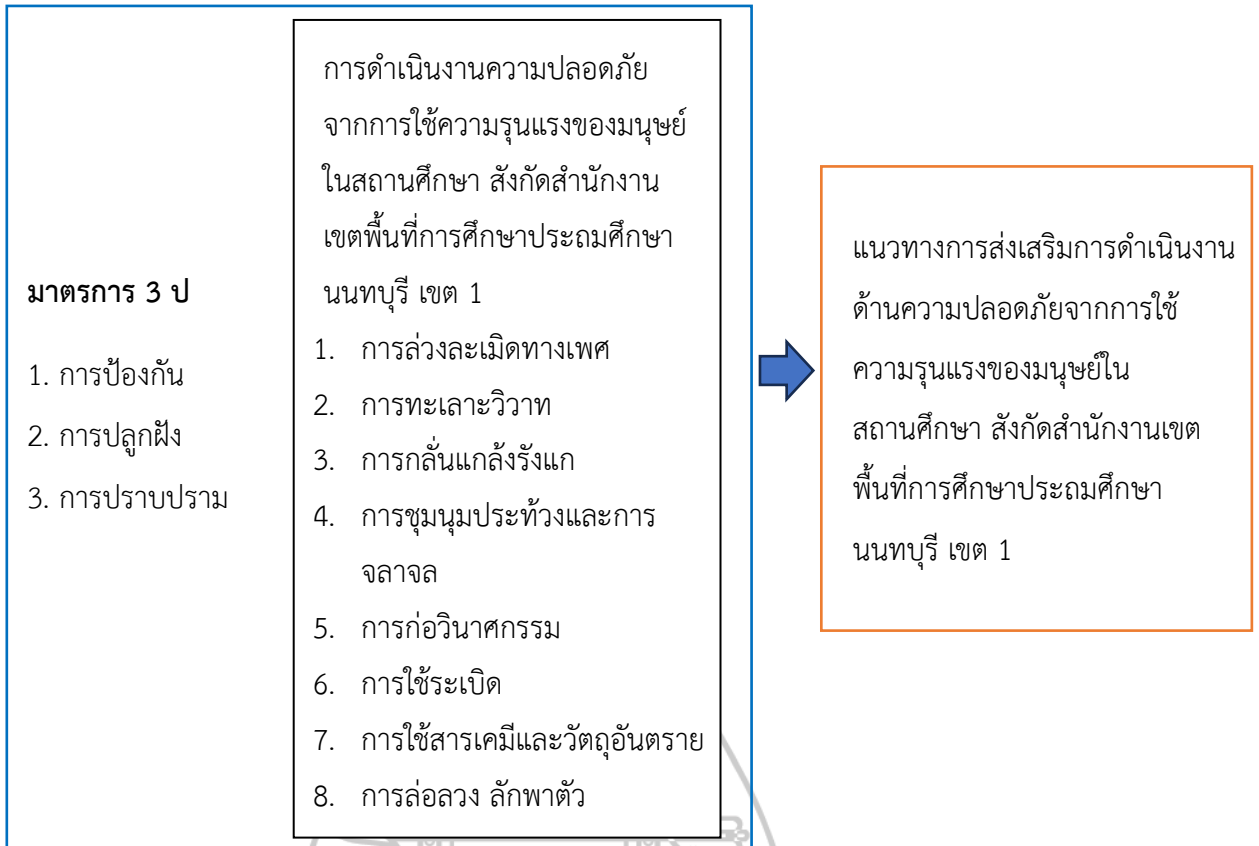
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาประเภทของการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) และนำกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) การล้วงละเมิดทางเพศ 2) การทะเลาะวิวาท 3) การกลั่นแกล้งรังแก 4) การชุมนุมประท้วงและการจลาจล 5) การก่อวินาศกรรม 6) การระเบิด 7) สารเคมีและวัตถุอันตราย และ 8) การล่อลวง ลักพาตัว โดยใช้มาตรการ 3 ป. ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1, 2566) แสดงดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัย เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างความปลอดภัยด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ประกอบไปด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) การล้วงละเมิดทางเพศ 2) การทะเลาะวิวาท 3) การกลั่นแกล้งรังแก 4) การชุมนุมประท้วงและการจลาจล 5) การก่อวินาศกรรม 6) การใช้ระเบิด 7) การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย และ 8) การล่อลวง ลักพาตัว โดยใช้มาตรการ 3 ปี. ในการดำเนินการด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1, 2566)

4.2 ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยในครั้งนี้ประชากร คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,137 คน

4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จังหวัดนนทบุรี

4.4 ขอบเขตด้านเวลา

เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2566 ถึง กุมภาพันธ์ 2567

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 แนวทางการส่งเสริม หมายถึง การดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษาใช้หลัก 3 ป ประกอบด้วย การป้องกัน การปลุกฝัง การปราบปราม เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

5.2 ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการตามมาตรการ หรือแนวทางที่จะมุ่งเน้นสร้างความปลอดภัยให้แก่นักเรียนรวมทั้งการปกป้องคุ้มครองเด็กนักเรียนจากภัยอันตรายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีจิตสำนึกและเจตคติที่ดี มีทักษะในการป้องกันภัย สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่อาจเกิดขึ้น สร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ในการที่จะได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และเกิดความปลอดภัยอย่างมั่นคงและยั่งยืน ประกอบด้วย 4 กลุ่มภัย ดังนี้ 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิด 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ

5.3 ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ หมายถึง การดำเนินการตามมาตรการแนวทางหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน จะมุ่งเน้นสร้างความปลอดภัยให้แก่เรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.3.1 ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการสำรวจกลุ่มนักเรียนและพื้นที่เสี่ยง เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรม พัฒนาพื้นที่เสี่ยง สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง จัดระบบการสื่อสารทั้งในสถานศึกษาและชุมชน จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิเสธและการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ เผยแพร่

ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนและ แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ

5.3.2 ด้านการทะเลาะวิวาท หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการจัดทำระเบียบ ข้อตกลงในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการปฏิบัติตนตาม ระเบียบ เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรม และสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังในสถานศึกษาและชุมชน จัดระบบ ติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่ เกิดจากการทะเลาะ จัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม แต่งตั้ง คณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วม แก้ปัญหา ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจาก เบาไปหาหนัก

5.3.3 ด้านการกลั่นแกล้ง หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการสำรวจนักเรียน กลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกันทั้งในระดับชั้นเรียนและ ระดับสถานศึกษา สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน ให้ความรู้ความเข้าใจหลักในการอยู่ร่วมกันในสังคม จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกัน จัดเวทีให้ นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุ ดำเนินการ เอาโทษตามระเบียบข้อตกลงโดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก และติดตาม เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจผู้กระทำ และสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำ

5.3.4 ด้านการชุมนุม ประท้วง และการจลาจล หมายถึง การที่สถานศึกษา ดำเนินการสำรวจกลุ่มเสี่ยง เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ ปลอดภัย สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูล ด้านพฤติกรรมนักเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและจลาจล จัดกิจกรรมบำเพ็ญ สาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่ เหมาะสม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตาม มาตรการจากเบาไปหาหนัก

5.3.5 ด้านการก่อวินาศกรรม หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการสำรวจนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง และจัดระบบการสื่อสาร เพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สร้างความรู้ความเข้าใจถึง ผลกระทบที่เกิดจากการวินาศกรรม จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน จัด เวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งใน

สถานศึกษาและชุมชน ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

5.3.6 ด้านการใช้ระเบิด หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง สำรวจข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง และจัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามด้านพฤติกรรมนักเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ระเบิด และจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุ ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา และดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

5.3.7 ด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานที่จริงในพื้นที่ ติดต่อประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน

5.3.8 ด้านการล่อลวง ลักพาตัว หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน มีการจัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน และแต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา

5.4 มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน ตามแนวนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี 2566 โดยมีมาตรการที่เข้มงวด (มาตรการ 3 ป) ประกอบด้วย การป้องกัน การปลุกฝัง การปราบปราม ดังนี้

5.4.1 การป้องกัน หมายถึง การดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุปสรรค หรือความไม่ปลอดภัย ต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในและนอกสถานศึกษา

5.4.2 การปลูกฝัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดีและการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

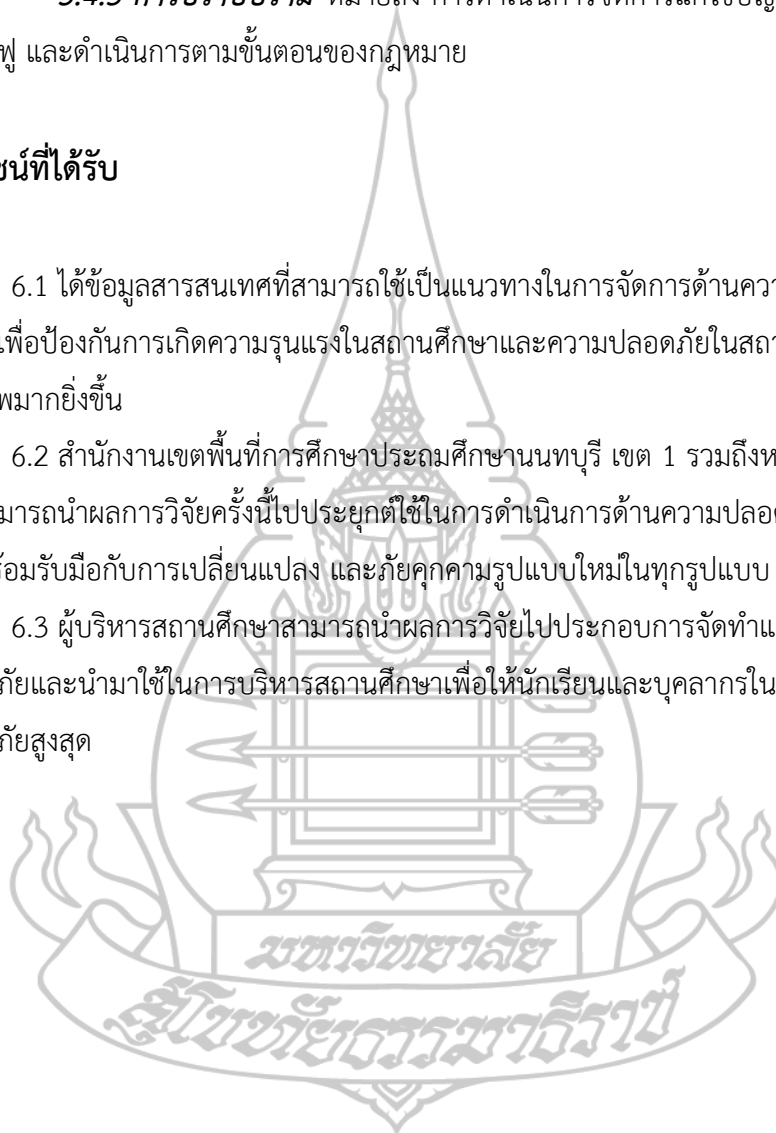
5.4.3 การปราบปราม หมายถึง การดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อป้องกันการเกิดความรุนแรงในสถานศึกษาและความปลอดภัยในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการด้านความปลอดภัยและสร้างภูมิคุ้มกันพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในทุกรูปแบบ

6.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปประกอบการจัดทำแผนการบริหารความปลอดภัยและนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาได้รับความปลอดภัยสูงสุด

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าวรรณกรรม และนำเสนอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยมีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้เป็นกรอบแนวทางเพื่อการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของความปลอดภัยในสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา
 - 1.3 นโยบายความปลอดภัยในสถานศึกษา
 - 1.4 ขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษา
 - 1.5 มาตรการและแนวทางการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา
 - 2.2 การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา
3. บริบทการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
 - 3.1 ข้อมูลทั่วไป
 - 3.2 สภาพผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา

ความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ต้องมีความตระหนักในความสำคัญและเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ทุก ๆ ฝ่ายต้องร่วมกันแสวงหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สามารถอยู่ในระบบการศึกษาได้ตลอดหลักสูตรและมีทักษะชีวิตเพียงพอที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่สร้างสรรค์ จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน และการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

1.1 ความหมายของความปลอดภัยในสถานศึกษา

มีผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

Deroche and Kaiser (อ้างถึงใน ศิริพร อนุสสา, 2556) ได้กล่าวถึง ความหมายของความปลอดภัยในสถานศึกษา ว่าหมายถึง การดำเนินงานทุกวิถีทางที่ทำให้เด็กปลอดภัยทั้งในห้องเรียนและในการบริการของสถานศึกษาไปและกลับจากบ้านและสถานศึกษาอย่างปลอดภัย

กฤษฎา ศรีสุชาติ (อ้างถึงใน อติสร ดีปานธรรม, 2561) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานตามมาตรการ แนวทางหรือกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ที่มุ่งเพื่อสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนรวมทั้งการปกป้องคุ้มครองเด็กนักเรียนจากอันตรายต่าง ๆ ทั้งในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ การป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ และการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม โดยการดำเนินการดังกล่าวอาจอยู่ในรูปแบบของการจัดการศึกษาและหลักสูตร การเรียนการสอนด้านความปลอดภัย หรือการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เป็นต้น

จิราพร พรหมภักดี (2555) กล่าวว่า ความปลอดภัยในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนในการป้องกันอันตราย และการให้บริการทุกวิถีทางในการให้เด็กนักเรียนรอดพ้นจากอุบัติเหตุต่าง ๆ

ศรัณยา บุญประกอบ (2549) กล่าวว่า ความปลอดภัยในโรงเรียน หมายถึง การรู้จักป้องกัน หรือหลีกเลี่ยงการกระทำต่าง ๆ ที่เป็นอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักเรียน ขณะมาโรงเรียน อยู่ในโรงเรียน และกลับจากโรงเรียนไปสู่บ้าน

จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการตามมาตรการ แนวทางหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ที่มุ่งเน้นสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนรวมทั้งการปกป้องคุ้มครองเด็กนักเรียนจากอันตรายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน มีความรู้

ความเข้าใจ มีจิตสำนึกและเจตคติที่ดี มีทักษะในการป้องกันภัย สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่อาจเกิดขึ้น สร้างความเชื่อมั่นให้แก่แก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ในการที่จะได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และเกิดความปลอดภัยอย่างมั่นคงและยั่งยืน

1.2 ความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา

มีผู้รู้หลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2552) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษามีความสำคัญเนื่องจากโรงเรียนถือเป็นบ้านหลังที่ 2 ของนักเรียนที่มักใช้เวลาส่วนใหญ่ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ประกอบกับเด็กอยู่ในวัยซุกซนหากสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ปลอดภัย จะยิ่งเพิ่มความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุที่ไม่คาดคิดได้ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่มักเกิดในโรงเรียน จึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (อ้างถึงใน เรวัตร์ แก้วทองมูล, 2562) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษามีความสำคัญเนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานที่ที่นักเรียนต้องใช้ชีวิตอยู่ตลอดทั้งวัน ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นสถานที่ที่ต้องมีความปลอดภัยต่อชีวิตไม่น้อยไปกว่าบ้าน ซึ่งสามารถแบ่งการจัดสวัสดิการในโรงเรียนออกเป็น 3 ด้าน คือ การจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาในโรงเรียน เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยมีจิตสำนึกที่ดี และสวัสดิกันภัยในอันที่จะป้องกันตนเองและผู้อื่นให้พ้นภัยหรือลดอันตรายการเกิดอุบัติเหตุลงได้

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์เด็ก (2557) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษามีความสำคัญ เพราะโรงเรียนถือเป็นสังคมหนึ่งที่เด็กนักเรียนใช้ชีวิตและเวลาส่วนใหญ่คลุกคลีอยู่ในโรงเรียน และเป็นสังคมที่ผู้ปกครองทุกคนให้การยอมรับนับถือยกย่องและคาดหวังว่าเด็กจะได้รับความรู้การอบรมสั่งสอนได้รับการพัฒนาศักยภาพทางด้านร่างกายจิตใจและได้รับการป้องกันคุ้มครองทางด้านร่างกายจิตใจและทรัพย์สินจากครูซึ่งเป็นบทบาทหนึ่งทีนอกเหนือจากการทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเพียงอย่างเดียวดังนั้นโรงเรียนจึงต้องไปสถานที่ที่มีความปลอดภัยสำหรับเด็กทั้งด้านร่างกายและจิตใจครูปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมดูแลเด็กด้วยการเอาใจใส่ปกป้องคุ้มครองเด็กเรากลับว่าเด็กนักเรียนนั้นเป็นลูกหลานของตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) กล่าวว่า การสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผล

กระทบต่อตนเองและผู้อื่นรู้จักป้องกันตนเองในสภาวะคับขันและจัดการกับชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ต้องมีความตระหนักในความสำคัญและเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ทุก ๆ ฝ่ายต้องร่วมกันแสวงหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สามารถอยู่ในระบบการศึกษาได้ตลอดหลักสูตรและมีทักษะชีวิตเพียงพอที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่สร้างสรรค์ อุบัติเหตุและอุบัติเหตุ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียนที่สำคัญการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา

จากความสำคัญดังกล่าวสรุปได้ว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญของการศึกษาเป็นส่วนช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นโรงเรียนจะต้องดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางที่จะมุ่งเน้นสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนรวมทั้งการปกป้องคุ้มครองเด็กนักเรียนจากภัยอันตรายต่าง ๆ จากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

1.3 นโยบายความปลอดภัยในสถานศึกษา

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการและทิศทางของประเทศ การศึกษาจึงหมายถึง การพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ขึ้นอยู่กับความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถป้องกันหรือได้รับการป้องกันตนเองจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ มีความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึกและเจตคติที่ดี และมีทักษะในการป้องกันภัย สามารถหรือได้รับการแก้ไขปัญหา ช่วยเหลือ เยียวยา พิณฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ดังนั้น จึงเป็นภารกิจสำคัญของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ในการกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียนในสถานศึกษาโดยมีนโยบายที่สำคัญ ดังนี้

1. แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ

และทุกระดับความรุนแรงควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้กำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง " โดยกำหนดจุดหมายที่สอดคล้องกับความปลอดภัย เพื่อลดและป้องกันผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะภายใต้สภาพแวดล้อมที่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น ได้แก่ หมายความว่า 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน ซึ่งมีเป้าหมายระดับจุดหมายที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่ 3 การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง และหมายความว่า 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งมีเป้าหมายระดับจุดหมายที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่ 1 ความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง เป้าหมายที่ 2 ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศลดลง และเป้าหมายที่ 3 สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ ได้กำหนดเป้าหมายหลักในการพัฒนาที่สอดคล้องกับการบริหารจัดการภัยธรรมชาติและภัยที่เกิดขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ ในเป้าหมายหลักที่ 4 การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อกมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี 2593 และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี 2608 และเป้าหมายหลักที่ 5 การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปงสู่ของบริบททางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลา มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2565)

3. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) ได้กำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับความมั่นคงและการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติต่าง ๆ โดยในยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยกกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ ทั้งที่เป็นพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว พัฒนา การจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

4. สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัย โดยกำหนดให้เร่งสร้างสถานศึกษาปลอดภัย เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคมและป้องกันภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่และภัยอื่น ๆ โดยมีการวางมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา รวมถึงให้เร่งพัฒนาและบรรจุตัวชีวิตเรื่องความปลอดภัยให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษาและหน่วยงานในทุก ระดับ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดตั้งศูนย์ความปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Center : MSC) ขึ้น โดยมุ่งส่งเสริมความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคม คุ้มครองความปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ด้วยการบริหารจัดการตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ การป้องกัน การปลุกฝัง และการปราบปรามเพื่อกำกับ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาความปลอดภัยของสถานศึกษา ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการและสถานศึกษาปฏิบัติตามมาตรการ 3 ป ดังนี้

4.1 ระดับส่วนราชการ

1) การป้องกัน ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ความปลอดภัยระดับส่วนราชการ ระดับหน่วยงานทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวบรวมข้อมูลความเสี่ยง จัดทำแผนดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของส่วนราชการและหน่วยงาน กำกับ ติดตาม ส่งเสริม และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การปลุกฝัง ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมความปลอดภัยทุกรูปแบบเพื่อปลูกจิตสำนึกและสร้างความตระหนักให้เกิดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมถึงการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

3) การปราบปราม ดำเนินการตามกฎหมาย เมื่อพบผู้กระทำความผิดบนพื้นฐานความเป็นธรรม และแก้ไข ช่วยเหลือ เยียวยา พิณฟู คุ่มครองนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้รับผลกระทบ

4.2 ระดับสถานศึกษา

1) การป้องกัน ดำเนินการสำรวจ ประเมินความเสี่ยง และจัดทำแผนดำเนินการความปลอดภัยในสถานศึกษา รวมทั้งจัดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา สร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาให้เกิดความปลอดภัยทุกรูปแบบ ทั้งภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ และภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจโดยมีการรายงานตามระบบ และบริหารสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การปลูกฝัง ดำเนินการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีทักษะด้านความปลอดภัย ประสานเครือข่ายความร่วมมือ พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความตระหนัก เข้าใจ และมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และการสื่อสารสร้างความเข้าใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3) การปราบปราม ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย เมื่อพบการกระทำความผิดบนพื้นฐานความเป็นธรรม และแก้ไข ช่วยเหลือ เยียวยา พิณฟู คุ่มครองนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้รับผลกระทบ

โดยสรุปนโยบายความปลอดภัยในสถานศึกษาได้มีการกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1.4 ขอบข่ายของความปลอดภัยในสถานศึกษา

การกำหนดขอบข่ายของความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือ การค้นหาสาเหตุของภัยนั้น ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) จึงได้ให้ขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มภัย รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) การล้วงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาทกรกลั่นแกล้งรังแก การข่มขู่ประทุษร้ายและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิด สารเคมีและวัตถุอันตราย การล่อลวง ลักพาตัว 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรม ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์ 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ (Right) การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง การ

คุกคามทางเพศ การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) ภาวะจิตเวช ติดเกม ยาเสพติด โรคระบาดในมนุษย์ ภัยไซเบอร์ การพนัน มลภาวะเป็นพิษ โรคระบาดในสัตว์ ภาวะทุพโภชนาการ

ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ได้กล่าวถึง ปัญหาความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 กรณี 1) กรณีถูกล่วงละเมิดทางเพศ 2)กรณีความรุนแรง 3)กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา 4)กรณีอื่น ๆ ได้แก่ ตั้งครุฑในวัยเรียน, ภาวะจิตเวช, เด็กนักเรียนติดเกม/อินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน, เด็กนักเรียนถูกปล่อยปะ ละเลย ทอดทิ้ง, ยาเสพติด, อุบัติเหตุ, โรคติดต่อในสถานศึกษา, อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา, อุบัติเหตุในสถานศึกษา, การจมน้ำ, เด็กนักเรียนเสียชีวิตในสถานศึกษา, ภัยพิบัติ, การกลั่นแกล้ง รังแก

Bradshaw et al. (2021) ได้สรุปว่า ขอบข่ายของความปลอดภัยในสถานศึกษาไว้ 5 ด้านได้แก่ ความปลอดภัยทางด้านอารมณ์ ความปลอดภัยด้านร่างกาย ความปลอดภัยด้านการกลั่นแกล้งและการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ความปลอดภัยด้านการใช้สารเสพติด และความปลอดภัยด้านการเตรียมความพร้อมและการจัดการภาวะฉุกเฉิน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของความปลอดภัยในสถานศึกษาประกอบด้วย ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ ความปลอดภัยทางด้านอารมณ์ ด้านร่างกาย ด้านการกลั่นแกล้งและการกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต ความด้านการใช้สารเสพติด และด้านการเตรียมความพร้อมและการจัดการภาวะฉุกเฉิน

1.5 มาตรการและแนวทางการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้กำหนดมาตรการในการดำเนินการความปลอดภัยของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน โดยเน้นมาตรการที่เข้มงวดในมาตรการ 3 ป ประกอบด้วย การป้องกัน การปลูกฝัง การปราบปราม ดังนี้

การป้องกัน (ประเมินความเสี่ยงของสถานศึกษา การจัดระบบความปลอดภัยในภาพรวม) หมายถึง การดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุปสรรค หรือความไม่ปลอดภัย ต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในและนอกสถานศึกษา ดังนี้ การประเมินปัจจัยเสี่ยงของสถานศึกษา การกำหนดพื้นที่ความปลอดภัย การจัดทำแผนความปลอดภัยสถานศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา การจัดโครงสร้างข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย การจัดระบบช่องทางการ

สื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา การจัดระบบคัดกรองและดูแลช่วยเหลือนักเรียน การประเมินนักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการช่วยเหลือ

การปลูกฝัง (วางแผนพัฒนาทักษะแห่งความปลอดภัยกับหน่วยงานในแต่ละพื้นที่) หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดีและการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้ 1) การสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก การรับรู้ และความเข้าใจด้านความปลอดภัยให้กับตนเองและผู้อื่น 2) การจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย ให้แก่นักเรียน ครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง 3) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัย ให้แก่นักเรียน

การปราบปราม (เมื่อเหตุการณ์นั้นมิใช่ผู้กระทำผิด) หมายถึง การดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ เยียวยา ฟ้นฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ได้แก่ 1) การจัดการแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา 2) การช่วยเหลือ เยียวยา ฟ้นฟู จิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย 3) การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรการความปลอดภัย สถานศึกษาใช้หลัก 3 ป ได้แก่ การป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม โดยมีรายละเอียดแนวทางการปฏิบัติและตัวชี้วัด ดังนี้

1. การป้องกัน

ตารางที่ 2.1 การดำเนินการตามมาตรการการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
1. กำหนดพื้นที่ความปลอดภัย	1.1 ประชุม ชี้แจง วางแผน การดำเนินงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร ภาควิชาหรือฝ่าย และหน่วยงานองค์กร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 1.2 กำหนดพื้นที่ควบคุมความปลอดภัยรวมถึงป้ายสัญลักษณ์และอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัยส่วนบุคคล 1.3 จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงความเสี่ยงในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง 1.4 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา	- สถานศึกษาทุกแห่งมีการกำหนดพื้นที่การควบคุมความปลอดภัย ป้ายสัญลักษณ์และอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
2. จัดทำแผนความปลอดภัยของสถานศึกษา	2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2.2 เสนอแผนความปลอดภัยของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2.3 กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบงาน 2.4 กำหนดนโยบายความปลอดภัยของสถานศึกษา 2.5 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์นโยบายและแผนความปลอดภัยสถานศึกษา	- สถานศึกษาทุกแห่งมีแผนความปลอดภัยสถานศึกษาที่ครอบคลุมทุกมิติ
3. การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา	3.1 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภูมิทัศน์ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องพิเศษ และห้องอื่นๆ ให้มีความปลอดภัย 3.2 จัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาที่หลากหลาย	- สถานศึกษาทุกแห่งจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่มีความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา
4. การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา	4.1 สำรวจและประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยสถานศึกษา 4.2 สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา 4.3 กำหนดบทบาทหน้าที่ ภาระงานของคณะกรรมการ 4.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา 4.5 ประสานความร่วมมือของคณะกรรมการ ภาคีเครือข่าย และหน่วยงานต้นสังกัด	- สถานศึกษาทุกแห่งจัดระบบโครงสร้างในการบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
5. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา	5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยของสถานศึกษา 5.2 จัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ 5.3 เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างครบถ้วนรอบด้าน 5.4 วิเคราะห์ข้อมูล จัดระบบหมวดหมู่สารสนเทศ 5.5 จัดทำรายงานระบบข้อมูลสารสนเทศและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ	- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา
6. การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย	6.1 ประสานความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในพื้นที่และภาคส่วนต่างๆ 6.2 มีการประชุมวางแผนเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาร่วมกัน 6.3 มีกิจกรรมการดำเนินงานในการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา 6.4 มีการประเมินผลร่วมกัน 6.5 มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ความร่วมมือ ๖.๖ มีการยกย่องชมเชยเครือข่ายภาคีความร่วมมือ	- สถานศึกษาทุกแห่งมีเครือข่ายความร่วมมือความปลอดภัย อย่างน้อย 1 เครือข่าย
7. การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา	7.1 แต่งตั้งคณะกรรมการด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์องค์กร 7.2 กำหนดรูปแบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ช่องทางประกอบด้วย 1) On Ground ได้แก่ การจัดป้ายนิทรรศการ จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมรณรงค์ในวันสำคัญต่าง ๆ	- สถานศึกษาทุกแห่งมีช่องทางการสื่อสารอย่างน้อย 3 ช่องทาง

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	2) On Line ได้แก่ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น Facebook, Line เป็นต้น 3) On Air ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผ่านระบบเสียงตามสาย ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน 7.3 ปรับรูปแบบระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพการณ์ของสถานศึกษา	
8. การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	8.1 แต่งตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับสถานศึกษา 8.2 คัดกรองนักเรียนแยกเป็น 3 กลุ่มได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา 8.3 เก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การสอบถาม การสัมภาษณ์ เป็นต้น 8.4 จัดกิจกรรมสำหรับเด็กกลุ่มต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้ - กลุ่มปกติ จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถตามปกติ - กลุ่มเสี่ยง จัดกิจกรรมป้องกันปัญหา - กลุ่มมีปัญหา จัดกิจกรรมแก้ปัญหาและระบบส่งต่อ 8.5 สรุปรายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
9. การประเมิน นักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการ	9.1 มอบหมายให้ครูประจำชั้น /ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ในการประเมินนักเรียน รายบุคคล 9.2 จัดทำเครื่องมือวัดและประเมิน นักเรียนรายบุคคลที่ครอบคลุมทุกด้าน 9.3 ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ดำเนินการ ประเมินนักเรียนรายบุคคล 9.4 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ รายงานผลการประเมินนักเรียนรายบุคคล	- นักเรียนทุกคนได้รับการประเมิน อย่างรอบด้าน

2. การปลูกฝัง

ตารางที่ 2.2 การดำเนินการตามมาตรการการปลูกฝังเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การปลูกฝัง	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
1. การสร้างจิตสำนึกความ ตระหนักรับรู้และ ความเข้าใจด้านความ ปลอดภัยให้แก่ตนเองผู้อื่น และสังคม	1.1 สืบหาข้อมูลด้านความปลอดภัย สถานศึกษา 1.2 จัดลำดับความรุนแรง เร่งด่วนของ ความปลอดภัยสถานศึกษา 1.3 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเพิ่มเนื้อหาด้านความปลอดภัย สถานศึกษาที่สอดคล้องกับความรุนแรง เร่งด่วน 1.4 จัดทำคู่มือ/แนวทางว่าด้วยความปลอดภัย ในสถานศึกษา 1.5 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านความ ปลอดภัยของสถานศึกษา ให้แก่ ครู บุคลากร ทางการศึกษา และนักเรียน	- สถานศึกษาทุกแห่งมี หลักสูตร ความปลอดภัยสถานศึกษา

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

การปลูกฝัง	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	1.6 จัดทำศูนย์บริการสื่อด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม	
2. การจัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง	2.1 ประชุมครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงแนวทางเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา 2.2 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยบูรณาการเนื้อหาความปลอดภัยสถานศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ 2.3 การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน 2.4 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยสถานศึกษาผ่านกิจกรรม Classroom meeting ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง	- สถานศึกษาทุกแห่งมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านความปลอดภัยสถานศึกษาให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง
3. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน	3.1 จัดกิจกรรมเสริมทักษะประสบการณ์ที่เน้นการลงมือปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ให้แก่ เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา 3.2 กิจกรรมจัดกิจกรรมสอดแทรกด้านความปลอดภัยสถานศึกษาในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ๓.๓ สรรหาต้นแบบผู้จัดกิจกรรม และการจัดกิจกรรมเสริมทักษะที่เป็นเลิศ	- สถานศึกษาทุกแห่งมีกิจกรรมเสริมทักษะประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน

3. การปราบปราม

ตารางที่ 2.3 การดำเนินการตามมาตรการการปราบปรามเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การปราบปราม	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
1. การจัดการแก้ไขปัญหากรณีเกิดเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษา	1.1 กำหนดแนวทางปฏิบัติการจัดการหรือการระงับเหตุ การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา และสร้างการรับรู้ร่วมกันทุกภาคส่วน 1.2 จัดตั้งคณะทำงานเคลื่อนที่เร็ว (Roving Team) ที่สามารถเข้าระงับเหตุได้อย่างทันเหตุการณ์ 1.3 เตรียมบุคลากร และเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่พร้อมรับสถานการณ์ 1.4 ติดตั้งระบบเตือนภัย เช่น กล้องวงจรปิด สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ 1.5. ซ้อมระงับเหตุอย่างต่อเนื่อง เช่น การดับเพลิง การซ้อมหนีไฟการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น 1.6. ประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ 1.7 ส่งต่อผู้ประสบเหตุเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ 1.8 กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน	- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัย สถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
2. การช่วยเหลือ เยียวยาฟื้นฟูจิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความปลอดภัย	2.1 จัดทำข้อมูลบุคคลและหน่วยงานในพื้นที่ตั้งของสถานศึกษาที่สามารถติดต่อ ประสานงาน และให้การช่วยเหลือเยียวยา ฟื้นฟูจิตใจได้อย่างรวดเร็วทันท่วงที 2.2 จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือเยียวยา ฟื้นฟูและให้คำปรึกษา โดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายต่างๆ	- สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟูจิตใจผู้ประสบเหตุความปลอดภัย

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

การปราบปราม	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	2.3 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสม 2.4 ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมหน่วยงานองค์กร เพื่อให้การช่วยเหลือเยียวยา ฟื้นฟู 2.5 จัดระบบประกันภัยรายบุคคลหรือรายกลุ่มที่สามารถให้การคุ้มครองสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน 2.6 สร้างขวัญกำลังใจ โดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ	
3. ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย	3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามกฎหมาย ให้ผู้ประสบเหตุได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด 3.2 รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บังคับบัญชาหน่วยงานต้นสังกัด 3.3 ดำเนินคดี จำแนกประเภทของเหตุที่เกิดขึ้นติดต่อประสานงานผู้ปกครองเพื่อดำเนินการหรือดำเนินการแทนผู้ปกครอง 3.4 ให้การคุ้มครองนักเรียนให้อยู่ในความปลอดภัย	- ผู้ประสบเหตุทุกคนได้รับการคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

Think Forward Center (2023) ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนจากบางประเทศ (เช่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา และองค์การอนามัยโลก) ที่นำมาปรับใช้กับประเทศไทยประกอบด้วย

1. การเตรียมพร้อมตั้งแต่ช่วงปฐมวัย การศึกษาในหลายประเทศพบว่า ประสบการณ์ในช่วงปฐมวัยของเด็กจะมีผลต่อการใช้ความรุนแรงหรือเคยชินกับการใช้ความรุนแรงเมื่อโตขึ้น โดยเฉพาะลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว ในชุมชน และคุณภาพของการดูแลเด็กปฐมวัย (รวมถึงศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล)

เพราะฉะนั้น แนวนโยบายที่ควรจะเป็นคือ (ก) การสนับสนุนสวัสดิการในการเข้าถึงการดูแลในช่วงปฐมวัยที่มีคุณภาพ เช่น เงินอุดหนุนเด็กเล็ก 1,200 บาท/เดือน การสร้างศูนย์ดูแลเด็กเล็กตั้งแต่ 6 เดือนจนถึงช่วงโรงเรียนอนุบาลและประถมศึกษา (ข) การรณรงค์แนวทางการเลี้ยงดูเด็กแบบที่ไม่ใช้การทำโทษที่รุนแรง (ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ) และ (ค) การบังคับใช้กฎหมายที่ป้องกัน/แก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว (เช่น พรบ. คุ้มครองเด็ก) อย่างจริงจังและมีประสิทธิผล

2. ลักษณะวัฒนธรรมอำนาจนิยม และการตอกย้ำถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม/อัตลักษณ์ในโรงเรียน เป็นบ่อเกิดสำคัญให้นักเรียนมีการใช้ความรุนแรงมากขึ้น

เพราะฉะนั้น โรงเรียน/สถานศึกษาจะต้องลดการใช้วัฒนธรรมอำนาจนิยมในโรงเรียน เช่น การสื่อสาร การใช้ภาษา และการลงโทษของครู การให้รุ่นพี่มีอำนาจสั่งการ หรือแม้กระทั่ง การใช้วัฒนธรรมอำนาจระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับคุณครู ซึ่งจะมีผลให้คุณครูไปใช้วัฒนธรรมอำนาจนิยมกับนักเรียนอีกทอดหนึ่ง และโรงเรียน/สถานศึกษาจะต้องเสริมหลักสิทธิของการอยู่ร่วมกัน และการเคารพในสิทธิของกันและกัน และเข้าใจหลักและทักษะการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลายแบบพหุวัฒนธรรม ไม่ว่าจะในเชิงเชื้อชาติ เชิงศาสนา เชิงเพศสภาพ และเชิงอัตลักษณ์อื่นๆ

3. การให้ความสำคัญกับรูปแบบการศึกษา/เรียนรู้ที่เน้นทักษะทางสังคม และทักษะทางอารมณ์ ไปพร้อมๆ กับการพัฒนาทางร่างกาย และการพัฒนาทางวิชาการเป็นสิ่งที่ช่วยลดความรุนแรงในโรงเรียนลงได้มากในทุกระดับชั้น แต่ในประเทศไทย รูปแบบการศึกษายังเน้นการแข่งขันทางวิชาการ และการยกย่องนักเรียนผู้ที่มีผลงานทางวิชาการและกีฬา ทำให้นักเรียนจำนวนมากขาดการพัฒนาทักษะทางสังคม และทางอารมณ์ รวมถึงยังผลักดันให้เกิดพฤติกรรมแปลกแยกจากสังคม หรือพฤติกรรมต่อต้านสังคม ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นของกลั่นแกล้งและการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนต่อมา

เพราะฉะนั้น ระบบการศึกษา และโรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญ ให้ความสำคัญ ให้ความสำคัญ และจัดสรร และลงทุนกับการพัฒนาบุคลากร (ครู และนักจิตวิทยา) เพื่อการพัฒนาทักษะทางสังคมและทักษะทางอารมณ์ให้มากขึ้น ทั้งนี้ รวมถึง กิจกรรมของนักเรียนที่มีลักษณะการดูแลและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (รวมถึงระหว่างนักเรียนรุ่นพี่และรุ่นน้อง) แทนการสั่งการหรือการตัดสินใจแทนกัน ก็จะช่วยพัฒนาทักษะทางอารมณ์และลดความรุนแรงในโรงเรียนลงได้

4. สภาพแวดล้อมและกิจกรรมในโรงเรียนก็มีผลโดยทางอ้อม (แต่มีนัยสำคัญ) ต่อการใช้ความรุนแรงในโรงเรียน โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมที่หนาแน่นมาก หรือมีจุดอับสายตาหรือพื้นที่ทรุดโทรม หรือขาดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดในโรงเรียน จะมีผลต่อการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนมากขึ้น

เพราะฉะนั้น จึงควรสนับสนุนให้โรงเรียนปรับสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่เป็นมิตรปราศจากพื้นที่อับสายตาหรือทรุดโทรม โดยอาจประยุกต์แนวคิด CPTED (หรือ Crime Prevention

through Environmental Designs) มาใช้ และมีคณะกรรมการความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินและให้คำแนะนำในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ (อย่างน้อยทุกภาคการศึกษา) และควรพัฒนากิจกรรมสันตนาการหลากหลายรูปแบบตามความสนใจที่แตกต่างกันของผู้เรียน

5. การจัดการกรณีการใช้ความรุนแรงในโรงเรียน (หรือ case management) เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ในการยับยั้งหรือเสริมหนุนการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนในทางอ้อม การจัดการกรณีการใช้ความรุนแรงที่ล่าช้า และไม่เป็นธรรม (เช่น เกรงใจผู้ปกครองของผู้กระทำ เช่นในซีรีส์ The Glory) จะส่งผลให้ผู้กระทำความรุนแรงยังคงกระทำความรุนแรงต่อไป และส่งต่อการใช้ความรุนแรงไปสู่ผู้อื่น (รวมถึงเหยื่อที่ถูกกระทำในบางกรณี) แน่แน่นอนว่า ในทางปฏิบัติ การจัดการกรณีการใช้ความรุนแรงแต่ละกรณีจะมีประเด็นละเอียดอ่อนที่ต้องระมัดระวังแตกต่างกันไป

เพราะฉะนั้น แนวทางและแนวปฏิบัติในการจัดการกรณีการใช้ความรุนแรงในโรงเรียน ต้องมีความชัดเจนว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้รับผิดชอบแต่ละฝ่ายในโรงเรียนจะต้องเข้าใจบทบาท/แนวปฏิบัติของตนเองอย่างชัดเจน เพื่อให้เข้าระบบเหตุและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ทันทั่วทั้ง ในกรณีนี้ ทางประเทศเกาหลีใต้ได้จัดทำคู่มือขึ้นมาเป็นแนวทางสำหรับโรงเรียน คุณครู และผู้ปกครองได้ปฏิบัติ (มีลิงก์ในเอกสารอ้างอิง) เมื่อเกิดเหตุความรุนแรงในโรงเรียนเกิดขึ้น รวมถึงการมีศูนย์ประสานงานและให้คำปรึกษาสำหรับโรงเรียนด้วย (รวมถึง การเข้ามาช่วยเหลือในกรณีที่มีความรุนแรงและความซับซ้อนในการจัดการปัญหา)

6. การเยียวยาและการฟื้นฟูผู้ถูกกระทำอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าในขั้นตอนนี้ จะมีใช้การป้องกันการใช้ความรุนแรงในโรงเรียน แต่ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญในการยับยั้งผลกระทบทางลบจากการใช้ความรุนแรงในโรงเรียน มิให้ลุกลามบานปลาย (เช่น การหลุดออกจากระบบการศึกษา การแปลกแยกจากสังคม การซึมเศร้า และ/หรือการฆ่าตัวตาย)

เพราะฉะนั้น โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (เช่น พ่อแม่ แพทย์ รพ.สต. นักจิตวิทยา และอื่นๆ) จะต้องให้ความสำคัญกับการเยียวยาและการฟื้นฟูร่างกายและจิตใจของผู้ถูกกระทำอย่างต่อเนื่อง เพราะบาดแผลที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะทางจิตใจอาจดำรงอยู่เป็นเวลานาน

สรุปได้ว่า มาตรการและแนวทางการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ป ได้แก่ การป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุปสรรค หรือความไม่ปลอดภัย ต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในและนอกสถานศึกษา การปลูกฝังเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดีและการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และการปราบปรามเป็นการดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู และ

ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย โดยได้มีการกำหนดตัวชี้วัดและแนวทางในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับประเภทของความปลอดภัยที่เกิดขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา

ความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะส่งผลกระทบต่อผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีแนวทางในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือ เยียวยา มีความมั่นคงและปลอดภัย ซึ่งเป็นไปตามนโยบายความปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ความหมายของความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา

มีหน่วยงานและนักวิชาการได้ให้ความหมายของความปลอดภัยและความรุนแรงไว้ดังนี้

ความหมายของความปลอดภัย

เอกสุวรรณ ภูเต็ง (2565) ได้ให้ความหมายของความปลอดภัย ว่าหมายถึงสภาวะความเสียหายที่บุคคลจะได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต หรือทรัพย์สินจะได้รับความเสียหาย ถูกลดลง และดำรงไว้ในระดับต่ำซึ่งเป็นระดับที่ยอมรับได้ (As Low as Reasonably and Practicable: ALARP) โดยอาศัยกระบวนการระบุอันตราย (Hazard Identification) และการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) อย่างต่อเนื่อง

Tsafethai (2019) ได้กล่าวถึงความปลอดภัย ว่าคือการกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตราย การเจ็บปวด อันเนื่องมาจากการทำงานต่อผู้ปฏิบัติงาน หรือความเดือดร้อนรำคาญเนื่องจากการทำงาน หรือ เกี่ยวกับการทำงาน

บริษัท บอติเซฟตี้ จำกัด (2555) ได้ให้ความหมายของความปลอดภัย คือ สภาพที่ไม่มีภัยอันตราย ดังนั้น ความปลอดภัยในการทำงานจึงหมายถึง การทำงานที่ไม่มีอันตราย ไม่อยู่ในสภาพที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ หรือไม่มีเชื้อโรค โดยจะไม่ก่อให้เกิดสิ่งต่างๆ เหล่านี้ การบาดเจ็บ พิการ หรือตาย การเจ็บป่วย หรือโรค ทรัพย์สินเสียหาย เสียเวลา ขบวนการผลิตหยุดชะงักไม่สม่ำเสมอ งบประมาณเสียหายและกำลังใจ กิจการเสียหาย

จากความหมายที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความปลอดภัย คือ สภาพที่ไม่มีความเสี่ยงที่จะได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิตอันเนื่องมาจากการทำงานต่อผู้ปฏิบัติงาน หรือความเดือดร้อนรำคาญเนื่องจากการทำงาน หรือ เกี่ยวกับการทำงาน

2.1.1 ความหมายของความรุนแรง

ปิยะธิดา ขจรชัยกุล (2565) ได้กล่าวว่า ความรุนแรง หมายถึง เจตนา หรือความตั้งใจใช้กำลังกาย ใช้อำนาจคุกคาม ช่มชู้เพื่อกระทำต่อตนเอง บุคคลอื่น หรือกลุ่มบุคคล ซึ่งมีผลทำให้เกิดการบาดเจ็บทางจิตใจ ร่างกาย เสียชีวิต เกิดความผิดปกติในการพัฒนา หรือถูกทอดทิ้ง หรือถูกละเมิดสิทธิ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2017) ได้กล่าวว่า ความรุนแรง หมายถึง การกระทำที่เป็นความตั้งใจใช้กำลังหรืออำนาจทางกายช่มชู้ คุกคาม ทำร้ายตนเอง ผู้อื่น กลุ่มคนหรือสังคม ทำให้เกิดการบาดเจ็บ เสียชีวิต การทำร้ายจิตใจ ยับยั้ง และปิดกั้นการเจริญงอกงาม สูญเสีย หรือจำกัดสิทธิบางประการ

อรอนงค์ อินทรจิตและนรินทร์ กรินชัย (อ้างถึงใน ชลาศัย กันมินทร์, 2562) ได้กล่าวถึง ความรุนแรง ว่าหมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งทางร่างกาย วาจา จิตใจ เพศ โดยการบังคับ ชู่เชื้อ ทำร้าย ทบตี เตะต้อย ตลอดจนคุกคาม จำกัดสิทธิเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว ซึ่งเป็นผลและอาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจแก่ผู้ถูกรักษา

สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ (2556) ได้กล่าวว่า ความรุนแรง หมายถึง การใช้กำลัง อาวุธ หรือช่มชู้ว่าจะใช้กำลังหรืออาวุธต่อบุคคล อันอาจทำให้เกิดการบาดเจ็บหรือเป็นอันตรายถึงชีวิต

องค์การอนามัยโลก (อ้างถึงใน ปิยะธิดา ขจรชัยกุล, 2565) นิยามความรุนแรงว่า หมายถึงการจงใจใช้กำลังหรืออำนาจเพื่อช่มชู้หรือกระทำต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อกลุ่มบุคคลหรือชุมชน ซึ่งทำให้เกิดหรือมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดผลที่ทำให้เกิดการเสียชีวิต หรือเป็นอันตรายต่อจิตใจ หรือเป็นการยับยั้งการเจริญงอกงาม หรือเป็นการกีดกัน ปิดกั้น ทำให้สูญเสียสิทธิบางประการ และขาดการได้รับในสิ่งที่ควรได้รับ

จากความหมายที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่าความรุนแรง หมายถึง พฤติกรรมหรืออำนาจที่แสดงออกทางกาย วาจา เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งทางร่างกาย วาจา จิตใจ เพศ โดยการบังคับ ชู่เชื้อ ทำร้ายผู้อื่น กลุ่มคนหรือสังคม ทำให้เกิดการเสียชีวิต และอาจจะเป็นผลให้เกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจแก่ผู้ถูกรักษา

2.2 ประเภทของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้กล่าวถึงภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) หมายความว่า การกระทำของมนุษย์ที่เป็นความตั้งใจใช้กำลังหรืออำนาจ ช่มชู้ คุกคาม ทำร้ายตนเอง ผู้อื่น กลุ่มคนหรือสังคม ทำให้เกิดการบาดเจ็บเสียชีวิต รวมถึงการ

ทำร้ายจิตใจ ยับยั้งและปิดกั้นการเจริญงอกงามให้สูญเสีย หรือจำกัดสิทธิบางประการ ซึ่งประกอบด้วย การล่วงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาทการกลั่นแกล้งรังแก การข่มขู่ประทุษร้ายและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การระเบิด สารเคมีและวัตถุอันตราย การล่อลวง ลักพาตัว มีรายละเอียด ดังนี้

1. การล่วงละเมิดทางเพศ

1) ความหมายการล่วงละเมิดทางเพศ

กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว (2561) ได้สรุปว่า การล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด สายตา และการใช้ท่าที รวมไปถึงจนถึงการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงความรู้สึกของผู้หญิงเป็นหลัก การกระทำใดๆ ก็ตามที่ทำให้ผู้หญิงรู้สึกอับอาย เป็นการล่วงเกินความเป็นส่วนตัว และผู้หญิงไม่ยินยอมพร้อมใจให้ทำ ถือเป็น การล่วงละเมิดทางเพศทั้งสิ้น

เครือข่ายสิทธิเด็กประเทศไทย (2562) การล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง การเข้าไปเกี่ยวข้องกับเด็กในกิจกรรมทางเพศโดยที่เด็กไม่มีความเข้าใจพอ ไม่สามารถยินยอมหรือปฏิเสธ หรือยังไม่มีพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมพอที่จะรับมือได้

ดวงพร เพชรคง (2561) ได้สรุปว่า พฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นในเรื่องเพศลักษณะต่างๆ เช่น ด้วยคำพูด ด้วยสายตา การใช้ท่าทีที่สื่อเจตนาล่วงเกินทางเพศ การกระทำอนาจาร ตลอดจนการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืนและการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอายโดยที่ผู้ถูกกระทำไม่ยินยอมพร้อมใจ อันส่งผลกระทบต่อ จิตใจ อารมณ์สังคม รวมถึงสวัสดิภาพและการดำรงชีวิตอย่างปกติสุขทั้งในระยะสั้นและระยะยาวของผู้ถูกกระทำถือเป็นเรื่องผิดกฎหมายศีลธรรม และความสงบสุขของสังคมเป็นอย่างมาก

ปราณี ปวีณชนา (ม.ป.ป) ได้สรุปว่า การล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมที่ฝ่ายหนึ่งแสดงออกถึงนัยยะทางเพศ ทำให้เหยื่อรู้สึกไม่ดี ถูกคุกคาม ไม่ปลอดภัย หรือถูกลดทอนศักดิ์ศรีคุณค่าความเป็นมนุษย์ การล่วงละเมิดทางเพศมีหลายประเภท คนส่วนใหญ่มักคิดว่า จะแสดงออกทางร่างกายเท่านั้น แต่จริงๆ แล้วมีอีกหลายรูปแบบซึ่งสร้างบาดแผลทางใจให้กับเหยื่อได้เช่นกัน

ปรีดา จุลปาน (2560) ได้สรุปว่า การล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด สายตา และการใช้ท่าที รวมไปถึงจนถึงการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์การข่มขืน การล่วงละเมิดทางเพศต้องคำนึงถึงความรู้สึกของผู้หญิงเป็นหลัก การกระทำใดๆ ก็ตามที่ทำให้ผู้หญิงรู้สึกอับอาย เป็นการล่วงเกินความเป็นส่วนตัว และผู้หญิงไม่ยินยอมพร้อมใจให้ทำถือเป็น การล่วงละเมิดทางเพศทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่าการล่วงละเมิดทางเพศนั้น เป็นการกระทำที่กว้างขวางกว่าที่เราคิดไว้แต่เดิม

มูลนิธิเด็กโสสะแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ (2565) ได้ให้ความหมาย การคุกคามทางเพศ หรือการล่วงละเมิดทางเพศ คือ การกระทำ/พฤติกรรมที่มีเจตนาไม่ดี แสดงออกถึงนัยยะทางเพศต่อเพศตรงข้าม หรือเพศเดียวกัน โดยไม่ได้รับการยินยอมจากอีกฝ่าย ทำให้ผู้ถูกระทำรู้สึกไม่ดี ไม่ปลอดภัย หรือถูกลดทอนศักดิ์ศรีคุณค่าความเป็นมนุษย์

TG รวมพลังป้องกันภัยทุจริต Bulletin (2562) ได้ให้ความหมาย การล่วงละเมิดหรือการคุกคามทางเพศ หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่ไม่ดี ต่อเพศตรงข้ามหรือเพศเดียวกัน ทั้งทางกาย วาจา โดยที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอม โดยมีวัตถุประสงค์ทางเพศรวมอยู่ด้วย เช่น การสัมผัสร่างกาย หรือใช้สายตาทะโลม การจ้องเฝ้ามองหรือยื่นเบียดร่างกายของอีกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลผู้กระทำเกิดความอึดอัด วิตกกังวล จนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ

สรุปได้ว่า การล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด สายตา และการใช้ท่าที รวมไปถึงจนถึงการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ โดยไม่ได้รับการยินยอมจากอีกฝ่าย ทำให้ผู้ถูกระทำรู้สึกไม่ดี ไม่ปลอดภัย หรือถูกลดทอนศักดิ์ศรีคุณค่าความเป็นมนุษย์

2) ประเภทของการล่วงละเมิดทางเพศ

ดวงพร เพชรคง (2561) ได้กล่าวถึงประเภทการล่วงละเมิดทางเพศ ดังนี้

1. การล่วงละเมิดทางเพศทางคำพูด หมายถึง การกระทำอันน่าจารต่อบุคคลอื่นด้วยคำพูดเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของตนเองในเรื่องเพศซึ่งถือว่าการกระทำที่ไม่รุนแรง ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย ที่สื่อในทางลามก การเล่าเรื่องตลก ลามก เรื่องสองแง่สองง่าม การตามจีบ ตามตื้อ เกี่ยวพาราสิ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าอีกฝ่ายไม่ชอบ การพูดจา ทะเลาะ การใช้คำพูดเพื่อกระตุ้นอารมณ์เพศ เป็นต้น

2. การล่วงละเมิดทางเพศทางการกระทำที่ไม่ถูกต้องตัว หมายถึง การกระทำอันน่าจารต่อบุคคลอื่น ด้วยการกระทำต่าง ๆ อาจจะเป็นสายตา อวดโชว์ ตลอดจนการใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อตอบสนองในความพึงพอใจของตนเองเรื่องเพศ ได้แก่ การจ้องมองของสงวนการโชว์ภาพโป๊ หรือภาพที่สื่อไปในทางเพศ การแอบดูตามห้องน้ำ (ถ้ามี) การแอบถ่ายภาพ (ตามห้องลงเสื้อ ห้องน้ำ) การโชว์อวัยวะเพศ การเผยแพร่ภาพถ่ายทางอินเทอร์เน็ต สื่อลามก คลิปวิดีโอ เป็นต้น

3. การล่วงละเมิดทางเพศที่เป็นการกระทำชัดเจน หมายถึง การกระทำอันน่าจารด้วยการกระทำของตนเองในเรื่องเพศ ซึ่งถือเป็นการกระทำที่รุนแรง ได้แก่ การแตะต้องเนื้อตัวที่ไม่พึงประสงค์ การกระทำอันน่าจาร (การกระทำต่อเนื้อตัว หรือต่อร่างกายของบุคคลอื่น เช่น กอด จับ ลูบ คลำ ร่างกายของหญิงเป็นการแสดงความใคร่ทางเพศ) การขอมมีเพศสัมพันธ์ การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืน เป็นต้น

ปรีดา จุลปาน (2560) ได้กล่าวถึง ประเภทของการล่วงละเมิดทางเพศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การล่วงละเมิดทางเพศที่เป็นคำพูด มีลักษณะดังนี้ การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา การแต่งกายที่สื่อไปในทางลามก การเล่าเรื่องตลกลามก เรื่องสองแง่ สองงำ การตามจับ ตามตื้อ เกี้ยวพาราสี ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าอีกฝ่ายไม่ชอบ การพูดเสียดสีเล้าโลมในที่สาธารณะ การใช้คำพูดเพื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การกล่าวถึงผู้หญิงหรือผู้ชายในทางลามก

2. การล่วงละเมิดทางเพศที่เป็นการกระทำแต่ไม่ถึงกับถูกเนื้อต้องตัว มีลักษณะดังนี้ การจ้องมองอย่างกรุ่มกริม จ้องมองของสงวน หรือการล่วงเกินด้วยสายตา การโชว์ภาพโป๊ หรือภาพที่สื่อไปในทางเพศหรือลามก การแอบดูตามห้องน้ำ (ถ้ามอง) การแสดงสีหน้าท่าทางเจ้าชู้ การแสดงท่าทางหรือการเคลื่อนไหวร่างกายที่สื่อถึงเจตนาล่วงเกินทางเพศ เช่น การผิวปากแซว การส่งจูบ การยกคิ้วหลีดตา การโชว์อวัยวะเพศ การส่งจดหมาย ข้อความ ภาพ ที่สื่อในทางเพศหรือลามก แพร่ภาพถ่ายหรือการ เผยแพร่ภาพทางอินเทอร์เน็ต สื่อลามก คลิปวีดีโอโป๊ การติดวีดีโอวงจรปิดในห้องน้ำ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า

3. การล่วงละเมิดทางเพศที่เป็นการกระทำชัดเจน มีลักษณะดังนี้ การแตะเนื้อต้องตัวที่ไม่พึงประสงค์การจับต้องเสื้อผ้า ร่างกาย คอ อก แขน การกระทำอนาจาร (การกระทำต่อเนื้อตัวหรือต่อร่างกายของบุคคลอื่น) การกอดจูบ หอมแก้ม ตีกัน สะโปก จับหน้าอก กอดรัดพิดเหวี่ยง การขอมีเพศสัมพันธ์การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การยืน เดิน หรือนั่งใกล้ชิดกันเกินความจำเป็น ใช้บางส่วนของร่างกายสัมผัสโดยจงใจ การข่มขืน

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2564) ได้กล่าวถึงประเภทของการล่วงละเมิดทางเพศ มีรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1. การล่วงละเมิดโดยไม่มีสัมผัส ได้แก่ การเปิดอวัยวะเพศให้เด็กดู การให้เด็กดูภาพหรือวีดีโอโป๊ การสำเร็จความใคร่ต่อหน้าเด็ก การทำกิจกรรมทางเพศให้เด็กดู

2. การล่วงละเมิดโดยการสัมผัส ได้แก่ การสัมผัสกอดจูบลูบคลำร่างกายหรืออวัยวะเพศของเด็ก การให้เด็กลูบคลำจับต้องอวัยวะเพศของผู้ใหญ่ หรือให้เด็กสำเร็จความใคร่ให้ การสอดใส่อวัยวะเพศ หรือสิ่งของอย่างอื่นทางช่องคลอด หรือ ทวารหนัก หรือ ทางปาก ของเด็ก

3. การใช้เด็กเพื่อหาผลประโยชน์ ได้แก่ การใช้เด็กในการถ่ายภาพหรือวีดีโอโป๊ การใช้เด็กค้าประเวณี

มูลนิธิเด็กโสสะแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ (2565) ได้กล่าวถึงประเภทการล่วงละเมิดทางเพศ ดังนี้

1. การสัมผัสทางกาย (Physical Conduct) คือ การใช้อวัยวะสัมผัสถูกร่างกายของอีกฝ่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือบังคับให้ผู้อื่นสัมผัสร่างกายตนเอง เช่น การโอบกอด และเนื้อต้องตัว ลูบไล้ เป็นต้น

2. การแสดงออกทางวาจา (Verbal Conduct) คือ การใช้คำพูดล่วงเกิน ล้อเลียน พูดถึงสัดส่วนร่างกาย รวมถึงมุกตลกเรื่องเพศที่ทำให้ผู้ถูกกล่าวถึงรู้สึกแยะ ไม่ปลอดภัย

3. การแสดงออกทางกริยาท่าทาง สายตา (Visual Conduct) คือ การใช้กริยา ท่าทาง หรือสายตา แสดงออกถึงความรู้สึกทางเพศที่ทำให้ผู้ถูกกระทำรู้สึกหวาดกลัว ขยะแขยง เช่น การใช้สายตาจ้องมองทะลุโลม การทำมือสื่อถึงท่าทางเพศ เป็นต้น

4. การส่งข้อความอนาจาร (Written Conduct) คือ ข้อความที่ผ่านการเขียนหรือพิมพ์ ในเชิงส่อไปทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นการส่งส่วนตัว ผ่านสื่อออนไลน์ รวมถึงการส่งรูปภาพอนาจารให้แก่ผู้อื่น

เครือข่ายสิทธิเด็กประเทศไทย (2562) ได้กล่าวถึงประเภทการล่วงละเมิดทางเพศซึ่งแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. มีการสัมผัส เช่น การกอดจูบที่สื่อไปทางเพศ การสัมผัสอวัยวะเพศของเด็กหรือบังคับให้เด็กสัมผัสของผู้อื่นการร่วมเพศกับเด็กทั้งทางช่องคลอดและทวารหนัก หรือกิจกรรมทางเพศอื่นๆ เป็นต้น

2. ไม่มีการสัมผัส เช่น การพูดหรือส่งข้อความลามกอนาจาร ให้เด็กดูสื่อลามกหรือใช้เด็กเป็นส่วนหนึ่งของการทำสื่อลามก การมีเพศสัมพันธ์เสมือนจริงหรือการขอมิเพศสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ต การอวดอวัยวะเพศให้เด็กดูการบังคับให้เด็กสำเร็จความใคร่ หรือดูคนอื่นสำเร็จความใคร่ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การล่วงละเมิดทางเพศสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ การล่วงละเมิดทางคำพูดหรือวาจา การล่วงละเมิดทางเพศที่เป็นการกระทำแต่ไม่ถึงกับถูกเนื้อต้องตัว การล่วงละเมิดทางเพศที่เป็นการกระทำชัดเจน

3) มาตรการป้องกัน

ปรีดา จุลปาน (2560) ได้กล่าวถึงการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ดังนี้

1. อย่าอยู่กับผู้ชายสองต่อสองในบ้าน ห้องเรียน บ้านเพื่อน ในที่ลับหลับตา คน ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นใครก็ตาม

2. ถ้าเพื่อนหญิงหรือเพื่อนชายชวนไปเที่ยวที่เปลี่ยวๆ หรือไปแล้วเห็นเพื่อนผู้ชายหลาย คน และถ้าพวกเขาดื่มสุราด้วยแล้ว ให้หาทางออกจากที่นั้นโดยเร็ว

3. อย่าเดินคนเดียวในทางเปลี่ยว ไม่ว่าจะเป็กลางวันหรือกลางคืน

4. ถ้าครูผู้ชายเรียกให้ไปพบสองต่อสอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตาม หรือบอกให้ช่วยถือ ของไปให้ที่ห้องพักหรือบ้านพัก อย่าไปเด็ดขาด แต่ถ้าไปต้องมีเพื่อนไปกับเราด้วย อย่างน้อย 2-3 คน

5. อย่ากู้เงินรายวันหรือชื่อของเพื่อนอื่นๆ เด็ดขาด เพราะบุคคลเหล่านี้ ถ้าไม่ได้เงินก็จะ ดักรอที่บ้าน หรือก่อนถึงโรงเรียนเพื่อข่มขู่จะเอาเงิน ถ้าไม่ได้ก็จะพาไปร่วมเพศ

6. ถ้ามีใครอ้างตัวเป็นตำรวจหรือสารวัตรนักเรียน บอกว่าหนีเรียนหรือทำผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเราจะทำผิดจริงๆ หรือไม่ก็ตาม อย่าไปกับบุคคลเหล่านี้เด็ดขาด

7. ก่อนจะไปที่ไหนควรบอกให้ผู้ใหญ่รับรู้ว่าจะไปไหนกับใคร อย่างไร จะกลับเมื่อไร และอย่าเปลี่ยนจุดหมาย

8. อย่าใจอ่อน ไว้วางใจ เชื่อหรือรับของจากคนแปลกหน้า หรือคนที่ไม่น่าไว้วางใจ แม้ผู้นั้นจะแสดงท่าทางเป็นมิตร

9. รู้จักป้องกันตนเองจากคนแปลกหน้า คนไม่คุ้นเคย เมื่อถูกชักชวนให้ไปด้วย

มูลนิธิเด็กโสสะแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ (2565) ได้กล่าวถึงการป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ดังนี้

1. สอนให้ลูกรู้จักร่างกายของตนเอง เมื่อลูกเข้าสู่วัย 2-3 ขวบ เด็กจะเริ่มเรียกชื่อได้ และเริ่มรู้จักสงสัยในความแตกต่างของร่างกาย คุณพ่อคุณแม่ควรสอนให้ลูกรู้จักชื่ออวัยวะต่างๆ อย่าง ก้น, นม เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่คำหยาบคายหรือเรื่องน่าอาย แต่เพื่อให้ลูกสามารถสื่อสารได้เข้าใจเมื่อเกิดเหตุการณ์ เด็กถูกละเมิด เกี่ยวกับร่างกาย

โดยคุณพ่อคุณแม่ต้องสอนให้ลูกรู้จัก “พื้นที่ส่วนตัว” ไม่ปล่อยให้ใครมาสัมผัสร่างกายเราโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น การหอมแก้ม จูบปาก จับร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ อวัยวะในร่มผ้า ที่ไม่ควรปล่อยให้ใครมาแตะต้อง ซึ่งเมื่อเด็กเริ่มเจริญวัยก็มีบางจุดเองอย่างบริเวณก้น หน้าอก อวัยวะเพศ ที่คุณพ่อคุณแม่ก็ไม่ควรสัมผัสลูกเช่นกัน (ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับบริบทของครอบครัวและความเหมาะสม)

2. สอนให้ลูกรู้จักสิทธิ แยกแยะสัมผัสที่ควรและไม่ควร สอนให้ลูกรู้จัก สิทธิเด็ก ที่ตนเองพึงมี เพื่อปกป้องพื้นที่ส่วนตัวและเคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักแยกแยะระหว่างสัมผัสทั่วไป เช่น ในการเรียนอย่างวิชาพลศึกษา การเล่น การทำกิจกรรมร่วมกัน การไปหาหมอ ฯลฯ กับสัมผัสที่ไม่ปลอดภัย เช่น การแตะต้องที่ทำให้รู้สึกอึดอัด การลูกล้ำพื้นที่ส่วนตัวหรืออวัยวะในร่มผ้าโดยไม่จำเป็น ฯลฯ และอย่าลืมสอนลูกป้องกันตนเองจากคนแปลกหน้า

3. ไม่บังคับให้ลูกสัมผัส กอด หรือหอมคนอื่น แม้จะเป็นการกระทำด้วยความรู้สึกเอ็นดู แต่พ่อแม่ก็ไม่ควรบังคับให้ลูกกอดหรือหอมคนอื่น รวมถึงการยินยอมให้คนอื่นมากอดหรือหอมโดยที่ลูกไม่เต็มใจ แม้จะเป็นญาติก็ตาม เพราะจะทำให้ลูกสับสนว่าควรปกป้องร่างกายตนเองหรือยินยอมให้คนอื่นสัมผัสกันแน่ หากลูกรู้สึกสบายใจที่จะสัมผัสให้ลูกได้ตัดสินใจด้วยสิทธิในร่างกายของตนเอง ไม่ใช่การบังคับให้ทำตาม

4. สอนให้ลูกรู้จักปฏิเสธ สอนให้ลูกรู้จักปฏิเสธเมื่อมีคนมาสัมผัสในพื้นที่ส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นคนแปลกหน้าหรือคนรู้จักใกล้ชิดก็ตาม ให้ลูกปฏิเสธด้วยน้ำเสียงจริงจังว่า “ไม่ได้” แล้ววิ่งหนีออกมา รวมถึงการปฏิเสธที่จะอยู่ในที่ลับตาสองต่อสองกับคนอื่น ไม่ว่าจะป็น ครูหรือญาติพี่น้องก็ตาม

5. สอนให้ลูกบอกพ่อแม่ทันที เมื่อมีคนมาจับหรือโฉบไวยวะส่วนตัวให้ดู เมื่อเกิดเหตุการณ์ถูกคุกคามหรือล่วงละเมิดขึ้น สอนให้ลูกบอกกับคุณพ่อคุณแม่ทันที แม้ผู้กระทำจะเป็นญาติหรือบุคคลใกล้ชิดก็ตาม โดยข้อนี้ค่อนข้างสำคัญ เนื่องจากเด็กมักถูกขู่ไม่ให้บอกพ่อแม่หรือคนอื่น ดังนั้นเมื่อเกิดเรื่องขึ้น เด็กจึงมักไม่กล้าจะบอกกับครอบครัวว่าถูกกระทำ พ่อแม่จึงควรใช้เวลาพูดคุยและสอนให้ลูกเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา การดูแลและการป้องกันตนเอง เพื่อให้ลูกกล้าที่จะพูดคุยเปิดเผยกับพ่อแม่ โดยอาจใช้เป็นหนังสือนิทานเพื่อสื่อสารให้ลูกน้อยเห็นภาพ และย้ำเตือนให้กำลังใจว่าพ่อแม่จะอยู่เคียงข้างลูกเสมอ ดังนั้นอย่ากลัวที่จะบอกกับพ่อแม่เมื่อรู้สึกไม่ปลอดภัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2566) ได้กล่าวถึงมาตรการและแนวทางการป้องกันไว้ ดังนี้

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักแก่ครู เด็กนักเรียนและผู้ปกครอง ในการป้องกัน หากทางออกเมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ล่วงละเมิด และสร้างกลไกการป้องกันเด็กนักเรียนจากการถูกละเมิด

2. ใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาเอาใจใส่เด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิด และต้องทำงานเป็นทีม

3. ให้สถานศึกษาดูแลพิทักษ์ ปกป้อง และคุ้มครองเด็กนักเรียนไม่ให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกสถานศึกษา

4. จัดสถานที่ภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม เช่น มีกล้องวงจรปิด มีการจัดตั้งเวรยามเพื่อตรวจตราพื้นที่จุดเสี่ยง เพื่อมิให้เกิดการล่วงละเมิดระหว่างครูกับเด็กนักเรียน เด็กนักเรียนกับเด็กนักเรียน และจากบุคคลอื่น

5. ให้สถานศึกษาสอนเรื่องเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นหลัก โดยเฉพาะการดูแลการป้องกันตนเองของเด็กนักเรียนให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

จากที่กล่าวมามาตรการการและแนวทางการป้องกันตัวจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศสามารถสรุปได้ดังนี้ (1) ให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษา โดยเฉพาะการดูแลการป้องกันตนเองของเด็กนักเรียนให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ (2) หลีกเลี่ยงการไปในสถานที่เปลี่ยวหรือยามวิกาลคนเดียว (3) จัดสถานที่ภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมเพื่อมิให้เกิดการล่วงละเมิดระหว่างครูกับเด็กนักเรียน เด็กนักเรียนกับเด็กนักเรียน และจากบุคคลอื่น (4) สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักแก่ครู เด็กนักเรียนและผู้ปกครอง ในการป้องกัน หากทางออกเมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ล่วงละเมิด

1.2 การทะเลาะวิวาท

1) ความหมายการทะเลาะวิวาท

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ และคณะ (2561) ได้ให้ความหมายการทะเลาะวิวาทว่า หมายถึง การเข้าประทุษร้ายกันของบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ทั้งภายใน สถานศึกษาเดียวกันและระหว่างสถานศึกษา เกิดการใช้วาจาข่มขู่ คุกคาม ประชดประชัน โต้เถียงกัน จนอาจถึงขั้นใช้กำลังหรืออาวุธเข้าทำร้ายกัน อันส่งผลให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือสองฝ่ายได้รับอันตราย หรือสูญเสียทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ หรืออันตรายสาหัส หรือเสียชีวิต ทั้งนี้เกิดขึ้นทั้งระหว่างนักเรียน นักศึกษาในสถาบันเดียวกันและระหว่างสถาบันการศึกษา โดยเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้นมีทั้งที่ยังดำเนินอยู่และเหตุการณ์ได้สิ้นสุดลงแล้ว

2) มาตรการป้องกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคารทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย

มาตรการเชิงรุก

1. ให้สถานศึกษาจัดทำข้อมูลประวัติของนักเรียนนักศึกษาทุกคนเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษากลุ่มเสี่ยงที่จะกระทำความผิดต้องมีข้อมูลเชิงลึกพร้อมภาพถ่ายและประวัติผู้ปกครอง จัดส่งให้สถานีตำรวจในพื้นที่ ศูนย์เสมารักษ์ กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองได้รับทราบและร่วมกันแก้ไขปัญหารวมทั้งเป็นการป้องปราม โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน

2. จัดให้มีการติดตามเฝ้าระวังจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง ที่นักเรียนนักศึกษาจะกระทำความผิด ทั้งนี้ให้ตำรวจท้องที่ เจ้าหน้าที่ศูนย์เสมารักษ์ กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าหน้าที่เทศกิจพิทักษ์ นักเรียนของกรุงเทพมหานครประสานงานในการสุ่มตรวจตรวจจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง หากปรากฏพบว่ามีนักเรียนนักศึกษาที่กระทำความผิดให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับใบอนุญาต ครู อาจารย์ จะต้องกำกับดูแลความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ตามมาตรการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด หากสถานศึกษาใดปล่อย

ปลະละเลยไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทและเกิดปัญหาบ่อยครั้งให้ผู้บริหารต้นสังกัดของสถานศึกษาพิจารณาแก้ไขปัญหามาตรการก่อกองเหตุทะเลาะวิวาทดังกล่าวโดยเร็ว สำหรับสถานศึกษาเอกชนให้ผู้อนุญาตดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนเพื่อพิจารณาถอนใบอนุญาตต่อไป

4. ให้สถานศึกษาจัดตั้งภาคีเครือข่าย เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือในการพัฒนานักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย

4.1 ภาคีเครือข่ายระดับนักเรียน เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน สภานักเรียน สภายาวชน เพื่อให้มีการแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหาและทำกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน

4.2 ภาคีเครือข่ายระดับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษา โดยเฉพาะนอกเวลาเรียน เช่น การจัดกิจกรรมหลังเลิกเรียน (After School Program) กิจกรรม ยุวตำรวจ

4.3 ภาคีเครือข่ายระดับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และเกิดความสมานฉันท์ระหว่างสถานศึกษา เช่น เครือข่ายจตุรมิตร เครือข่ายกลุ่มสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชน เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนมัธยม

4.4 ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เช่น กลุ่มอาสาสมัครชุมชน อาสาสมัครครูตำรวจ อปพร. กลุ่มจักรยานยนต์รับจ้าง กลุ่มสื่อสารวิทยุชุมชน กลุ่มชุมชนในพื้นที่ ชสมก. สมาชิกสภาเขต สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร วัด มัสยิด ประธานชุมชน ประธานหมู่บ้าน ผู้บริหารสถานประกอบการ ห้างสรรพสินค้า กลุ่มประชาชนทั่วไป

4.5 ภาคีเครือข่ายระดับกระทรวง เพื่อบูรณาการความร่วมมือของกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคารทะเลาะวิวาทของเยาวชน

5. จัดให้มีช่องทางการสื่อสารระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาคีเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ได้ทันต่อสถานการณ์ เช่น สายด่วน 1579 ข้อความทางโทรศัพท์ (SMS) และเว็บไซต์ แจ้งข่าว กรณีนักเรียนนักศึกษาขาดเรียน กิจกรรมของสถานศึกษา เป็นต้น

6. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างทั่วถึง รวมทั้งการสอบสวนสถานศึกษาที่ปล่อยปลະละเลยให้นักเรียนนักศึกษา ก่อเหตุทะเลาะวิวาท พร้อมรายงานผลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประจำทุกวัน

มาตรการต่อเนื่อง

1. กระทรวงศึกษาธิการและต้นสังกัดจัดทำคู่มือระบบบริหารจัดการเชิงคุณภาพเพื่อเป็นคู่มือสำหรับการบริหารจัดการในสถานศึกษา เช่น ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ที่เหมาะสมกับวัย รวมทั้ง สร้างมาตรการตรวจสอบ การดำเนินการและระบบตรวจติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา
2. สถานศึกษาจัดอบรม แนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนนักศึกษาแก่ผู้ปกครอง สำหรับนักเรียนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดต้องจัดให้มีระบบการดูแล คัดกรองความประพฤติ ติดตามและประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด
3. ให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จัดให้มีผู้รับผิดชอบอย่างเป็นระบบในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนนักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท และให้ต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณ อัตรากำลังคน เครื่องมือและอุปกรณ์ ให้สถานศึกษาอย่างเหมาะสมเพียงพอ
4. ให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้นำเพื่อประโยชน์ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมอาสาพัฒนาสังคมในชนบทและพื้นที่ทุรกันดาร กิจกรรมเยี่ยมชมทัศนสถาน สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
5. ให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างแกนนำนักเรียนนักศึกษา และครูฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา เป็นประจำทุกเดือนโดยหมุนเวียนไปในสถานศึกษาของแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งร่วมปรึกษาและทำกิจกรรมร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์
6. ในกรณีที่เกิดเหตุหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ให้สถานศึกษารายงานต่อต้นสังกัดทันที ทั้งนี้เพื่อจะได้ดำเนินการแก้ไข ป้องกัน และระงับเหตุได้อย่างทันการณ
7. ให้มีการบูรณาการและพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี มีความภาคภูมิใจในตนเอง เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น มีความอดทนและมีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา มีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดเชิงบวกและรู้จักการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี รวมทั้งมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
8. ส่งเสริมให้มีการจัดทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ และศึกษาองค์ความรู้จากผลการวิจัยของต่างประเทศและในประเทศ ในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีความยั่งยืน

มาตรการทางสังคม

1. รัฐต้องส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และทุกภาคส่วนในสังคมตระหนัก และเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาโดยผนึกกำลังให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจังในการสร้างความเข้าใจ สร้างเจตคติ และค่านิยมที่ถูกต้องเพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ

2. ผู้ปกครอง บุคคลในสังคมทุกสาขาอาชีพ หน่วยงานของรัฐและเอกชน และสถาบันครอบครัว ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนนักศึกษา และเยาวชน

3. สื่อมวลชนทุกแขนงต้องส่งเสริมข่าวสารข้อมูลนักเรียนนักศึกษาที่ทำความดี ให้มาก และต่อเนื่อง ลดการเสนอข่าวสารข้อมูลที่ยั่วและส่งเสริมค่านิยมในความรุนแรงเนื่องจากปัจจุบัน ค่านิยมของวัยรุ่นชอบเลียนแบบค่านิยมที่ไม่เหมาะสม

มาตรการทางกฎหมาย

1. ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความประพฤติและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนนักศึกษา และเยาวชนมีการบังคับใช้กฎหมาย อย่างเคร่งครัดและจริงจัง

2. กรณีพบปัญหาในกฎหมายใดไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา หรือเป็นอุปสรรคต่อ การดำเนินงาน ดังกล่าว ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายเสนอ ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

กระทรวงยุติธรรม (2560) มีมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท ของนักเรียนและนักศึกษา ดังนี้ 1. ให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจกักตัวผู้ก่อเหตุได้ชั่วคราวไม่เกิน 6 ชั่วโมง เพื่อนำส่งตำรวจ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง แล้วแต่กรณี

2. พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรับผิดชอบขอมูลเงินประกัน ไม่เกิน 2 ปี หากทำผิดซ้ำให้ริบเงินประกัน

3. ยุ้ง ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุน จำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับไม่เกิน 3 หมื่น, เป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาท จำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 6 หมื่น, เป็นเหตุให้เสียชีวิต จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

4. ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมแนะแนวโดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กวดขันและมี มาตรการให้เป็นรูปธรรมโดยเร่งด่วน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2566) ได้กล่าวถึงมาตรการและ แนวทางการป้องกันไว้ ดังนี้

1. ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. แต่งตั้งคณะครู เพื่อเข้าระงับเหตุกรณีที่มีเหตุทะเลาะวิวาท

3. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนผู้ก่อเหตุ ผู้ได้รับบาดเจ็บให้ผู้ปกครอง
4. สถานศึกษาและผู้ปกครองร่วมกันหาแนวทางแก้ไขอย่างสันติวิธี

จากที่กล่าวมามาตรการการและแนวทางการป้องกันการทะเลาะวิวาทสามารถสรุปได้ดังนี้ (1) กระทรวงศึกษาธิการและต้นสังกัดจัดทำคู่มือระบบบริหารจัดการเชิงคุณภาพเพื่อเป็นคู่มือสำหรับการบริหารจัดการในสถานศึกษา (2) จัดให้มีการติดตามเฝ้าระวังจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง ที่นักเรียนนักศึกษาจะกระทำความผิด ทั้งนี้ให้ตำรวจท้องที่ เจ้าหน้าที่ศูนย์เสมารักษ์ กระทรวงศึกษาธิการ เจ้าหน้าที่เทศกิจพิทักษ์ ร่วมกันในการสุ่มตรวจจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง หากปรากฏพบว่ามีนักเรียนนักศึกษาที่กระทำความผิดให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด (3) จัดทำช่องทางการสื่อสารระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาครีหรือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ได้ทันต่อสถานการณ์ (4) สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน

1.3 การกลั่นแกล้งรังแก

1) ความหมายการกลั่นแกล้งรังแก

กรมสุขภาพจิต (2564) ได้ให้ความหมายของการบูลลี่ (Bully) ว่าเป็น การกลั่นแกล้งที่แสดงออกด้วยคำพูด หรือ พฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่อผู้อื่น ซึ่งมักเกิดขึ้นในสังคมที่มีช่องว่างระหว่างผู้ที่มีพลังกำลัง หรืออำนาจมากกว่าแสดงออกแก่ผู้ที่อ่อนแอกว่า และมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำๆ โดยพบการบูลลี่ในโรงเรียน และในที่ทำงานมาก นำไปสู่ปัญหาสุขภาพทางจิตใจ ที่ร้ายแรงได้ในอนาคต

โกวิท นพพร (2565) ได้กล่าวว่า การบูลลี่ คือ พฤติกรรมรุนแรง กลั่นแกล้งรังแกผู้อื่นทั้งทางวาจาและร่างกาย หากเกิดในชีวิตจริงมักเป็นการล้อเลียนรูปร่างหน้าตา สถานะทางสังคม รวมถึงการทำร้ายร่างกาย ส่วนโลกออนไลน์ส่วนใหญ่เกิดจากการประจานกันทางโซเชียลมีเดีย ซึ่งหลายครั้งการบูลลี่สร้างผลกระทบทางด้านความรู้สึกมากมาย จนอาจเกิดเป็นแผลทางใจฝังลึกจนยากเยียวยา หรืออาจลุกลามไปจนเกิดการปะทะและสร้างบาดแผลทางกายได้

มูลนิธิยุวพัฒน์ (2562) ได้ให้ความหมายของการกลั่นแกล้ง (Bullying) ว่าเป็น พฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม โดยพฤติกรรมนั้นเป็นความตั้งใจกระทำเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเจ็บปวด เพื่อให้ตนเองรู้สึกมีอำนาจ หรือมีพลังเหนือกว่าผู้อื่น อีกทั้งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นซ้ำๆ อย่างต่อเนื่องและมีระยะเวลายาวนาน

สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น (2564) ได้กล่าวถึงหรือบูลลี่ (Bullying) ว่าเป็น พฤติกรรมก้าวร้าวประเภทหนึ่ง การกระทำที่ทำให้อีกบุคคลได้รับอันตรายทางร่างกายหรือความเจ็บปวดทางจิตใจ การกลั่นแกล้งที่พบเห็นได้บ่อยมักเกิดขึ้นเมื่อมีความแตกต่างระหว่างบุคคลเช่น การกลั่นแกล้งเพศ เชื้อชาติ ศาสนา รูปลักษณ์ภายนอก หรือแม้กระทั่งฐานะ

ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา (2565) ได้ให้ความหมายของการบูลลี่ (bullying) ว่าเป็น การกลั่นแกล้ง ช่มเหล่งรังแกผู้อื่น ให้เสียหาย อับอาย และเป็นทุกข์ โดยการกระทำ คำพูด การกีดกัน ทางสังคม หรือผ่านทางโซเชียล

สรุปได้ว่า การกลั่นแกล้งรังแก หมายถึง พฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม โดยพฤติกรรมนั้นเป็นความตั้งใจกระทำทำให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเจ็บปวด เพื่อให้ตนเองรู้สึกมีอำนาจ หรือมีพลังเหนือกว่าผู้อื่น อีกทั้งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นซ้ำๆ อย่างต่อเนื่องและมี ระยะเวลายาวนานโดยการกระทำ คำพูด การกีดกันทางสังคม หรือผ่านทางโซเชียล

2) ประเภทการกลั่นแกล้งรังแก

กรมสุขภาพจิต (2564) ได้ให้กล่าวถึงประเภทของการบูลลี่ (Bully) ในโลกที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ประกอบด้วย 2 เงื่อนไขต่อไปนี้

1. การใช้กำลังกลั่นแกล้ง ด้วยการแสดงออกจากรุ่นเด็กที่มีอำนาจ หรือมีพลังกำลังที่แข็งแรง ด้วยการใช้กำลังทำให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกอับอายในที่สาธารณะ ด้วยการกลั่นแกล้งที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ได้ตลอดเวลา

2. เกิดขึ้นซ้ำ ด้วยพฤติกรรมกลั่นแกล้งที่มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 1 ครั้ง การกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นรวมการกระทำทางร่างกาย และการข่มขู่ รวมถึงการปล่อยข่าวลือทางวาจาและใน Social Media

โดยแบ่งการบูลลี่ ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การกลั่นแกล้งทางวาจา คือ การสื่อสาร เขียน เพื่อสื่อความหมายกลั่นแกล้ง เช่น ล้อเล่น, เรียกชื่อ, แสดงความคิดเห็นทางเพศที่ไม่เหมาะสม, เหน็บแนม และขู่จะทำอันตราย

2. การกลั่นแกล้งทางสังคม คือ วิธีการทำให้เสียหน้า หรือแกล้งให้สูญเสียความสัมพันธ์กับผู้อื่น อย่างตั้งใจ เช่น ขับเพื่อนออกจากกลุ่ม, กระจายข่าวลือให้เสียหาย, กีดกันไม่ให้ เป็นเพื่อนกัน, ทำให้เกิดความอับอายในที่สาธารณะ

3. การกลั่นแกล้งทางกายภาพ คือ การกลั่นแกล้งที่เกี่ยวข้องกับร่างกายและ สวัสดิภาพของผู้ถูกกลั่นแกล้ง เช่น การทุบตี ทำร้าย ทำให้สะดุด แอ้งสิ่งของ แสดงออกทำท่าทาง หยาบคายใส่

ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา (2565) ได้ให้กล่าวถึงประเภทของการบูลลี่ ว่าสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ โดยทั่วไปแบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การบูลลี่ทางร่างกาย เป็นการกลั่นแกล้งที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน ตั้งแต่การทำร้ายร่างกายเบาๆ ไปจนถึงขั้นรุนแรง ทำให้บาดเจ็บ เช่น ถู้น้ำลายใส่ ผลักให้ล้ม ตบ ตี ต่อย เตะ ฯลฯ รวมถึงการทำให้ข้าวของเสียหาย เอาของไปซ่อนหรือทิ้ง ฯลฯ

2. การบูลลี่ทางคำพูด เป็นการกลั่นแกล้งที่รวมทั้งคำพูดที่พูดออกไป ท่าทางที่แสดงออก หรือผ่านการเขียนด้วยถ้อยคำหยาบคาย จนทำให้อีกฝ่ายรู้สึกไม่ดี เช่น การล้อเลียนท่าทางการล้อปมด้อยทางรูปร่าง การตั้งฉายา การล้อชื่อพ่อแม่ การด่าทอ การว่าร้ายเกี่ยวกับเพศสภาพ การเยาะเย้ย การข่มขู่ด้วยคำพูด การแสดงสีหน้าหรือสัญญาณมือที่หยาบคาย ฯลฯ

3. การบูลลี่ทางสังคม เป็นการกลั่นแกล้งเพื่อทำให้อีกฝ่ายอับอายและไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ส่งผลให้ผู้ถูกรังแกไม่อยากเข้าสังคม เช่น การปล่อยข่าวลือ การกีดกันไม่ให้เข้ากลุ่มหรือทำกิจกรรมร่วมด้วย การกีดกันคนอื่นไม่ให้เป็นเพื่อนหรือคุยด้วย การหัวเราะเยาะเมื่ออีกฝ่ายทำอะไรผิดพลาด ฯลฯ

4. การบูลลี่ทางไซเบอร์ เป็นการกลั่นแกล้งผ่านทางอินเทอร์เน็ตรวมถึงผ่านโทรศัพท์มือถือ ในรูปแบบของภาพ เสียง ข้อความ เช่น การโทรศัพท์ไปคุกคามข่มขู่ การพิมพ์ข้อความที่เป็นคำหยาบหรือกล่าวหาในทางไม่ดี การโพสต์ข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นให้เป็นที่อับอาย การเผยแพร่ภาพอนาจาร การสร้างบัญชีบนช่องทางออนไลน์เพื่อโจมตีอีกฝ่ายในทางเสียหาย ฯลฯ

มูลนิธิยุวพัฒน์ (2562) ได้ให้กล่าวถึงประเภทการกลั่นแกล้งไว้ ดังนี้

1. การกลั่นแกล้งทางร่างกาย เป็นลักษณะของการทำร้ายร่างกาย การชกต่อย การผลัก การตบตี

2. การกลั่นแกล้งทางสังคมหรือด้านอารมณ์ เป็นลักษณะของการใช้กลุ่มเพื่อนหรือสังคมกดดันและทำให้บุคคลแยกออกจากกลุ่ม เป็นผลทำให้เกิดความรู้สึกเจ็บปวดหรือเสียใจจากการกระทำดังกล่าว

3. การกลั่นแกล้งทางคำพูด เป็นลักษณะการพูดที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกหรือทำให้เจ็บปวดจะเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มีการขู่ข่มขู่ เยาะเย้ย เยาะเย้ย ข่มขู่ การพูดจาดูถูก เสียดสีกันในกลุ่มเพื่อน หรือการวิจารณ์ด้วยคำพูดในลักษณะข่าวดูถูก คำนิทา และการพูดจาโกหกบิดเบือนข้อมูลที่ไม่เป็นจริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเจ็บปวด

4. การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ เป็นประเภทหนึ่งของการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นใหม่และเป็นประเด็นปัญหาสำคัญในสังคม โดยใช้เครื่องมือสื่อสารเป็นเครื่องมือหลัก เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์เชื่อมต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ อินสตาแกรม แชนท์ หรือเครือข่ายทางสังคม ออนไลน์อื่นๆ ในการโจมตี ขู่ทำร้าย หรือใช้ถ้อยหยาบคาย การคุกคามทางเพศแบบออนไลน์ การแอบอ้างตัวตนของผู้อื่น การนำความลับของอีกฝ่ายมาเปิดเผย การหลอกลวง การสร้างกลุ่มในโซเชียลเพื่อโจมตีโดยเฉพาะ เพื่อให้อีกฝ่ายขายหน้าหรือทนไม่ได้จนกลายเป็นปัญหาบานปลาย

WorkpointTODAY (2561) ได้กล่าวถึงประเภทของการกลั่นแกล้งที่มักเกิดขึ้นในโรงเรียน ไว้ดังนี้

1. การแก้งทางร่างกายเป็นการกลั่นแกล้งที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดเกิดขึ้นเมื่อเด็กใช้กำลังทางกายเพื่อให้ได้อำนาจและการควบคุมเหนือเป้าหมายของพวกเขา ผู้รังแกมักจะมีขนาดใหญ่กว่า แข็งแรงกว่า และก้าวร้าวกว่าผู้ตกเป็นเหยื่อ ตัวอย่างของการกลั่นแกล้งประเภทนี้ได้แก่การเตะ ตี ต่อย ตบ ผลัก และการกระทำทางกายอื่น ๆ การรังแกประเภทนี้ได้รับความสนใจในเชิงประวัติจากทางโรงเรียนมากกว่าการกลั่นแกล้งชนิดอื่น ๆ

2. การกลั่นแกล้งโดยคำพูด นักวิจัยระบุว่าเป็นการกลั่นแกล้งที่ผลกระทบร้ายแรงทำให้เกิดบาดแผลลึกในใจ การกลั่นแกล้งด้วยคำพูดอาจตรวจพบได้ยากมาก ผู้กระทำมักโจมตีเหยื่อเมื่อผู้ใหญ่ไม่อยู่แถวนั้น ผลคือ เป็นการพูดต่อกันมาแบบปากต่อปาก และยิ่งไปกว่านั้น ผู้ใหญ่หลายคนก็รู้สึกว่สิ่งที่เด็กพูดมักไม่ค่อยมีความสำคัญ พวกเขาจึงมักลงเอยโดยการบอกให้เหยื่อของการถูกรังแกช่างมัน

3. การคุกคามในเชิงสัมพันธ์ภาพ เป็นการคุกคามในเชิงสัมพันธ์ภาพ เป็นการกลั่นแกล้งที่ซ่อนเร้นและค่อยเป็นค่อยไป ผู้ปกครองและครูมักไม่ได้สังเกต และบางครั้งอาจเรียกว่าการกลั่นแกล้งทางอารมณ์ ผู้รังแกมักจะแบ่งแยกผู้อื่นออกจากกลุ่ม กระจายข่าวลือ ควบคุมสถานการณ์ และทำลายความมั่นใจ เป้าหมายเบื้องหลังการกลั่นแกล้งประเภทนี้คือการเพิ่มสถานะทางสังคมของตนโดยการควบคุมหรือการแก้งผู้อื่น

4. การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ การกลั่นแกล้งประเภทนี้เป็นประเด็นที่กำลังขยายใหญ่ขึ้นในกลุ่มคนอายุน้อย และยิ่งขยายวงกว้างมากขึ้น ผู้กลั่นแกล้งด้วยวิธีนี้มักพูดว่า พวกเขาไม่กล้าเผชิญหน้าโดยตรง เนื่องจากเทคโนโลยีทำให้พวกเขาารู้สึกไร้ตัวตน มีเกราะกำบัง และห่างเหินจากสถานการณ์จริง ผลคือการกลั่นแกล้งทางออนไลน์มักจะโหดร้าย สำหรับเหยื่อแล้วจะรู้สึกเหมือนถูกคุกคามไม่รู้จบสิ้น การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ หากมีผู้ใหญ่มากเกี่ยวข้องด้วยจะเรียกว่า cyber-harassment หรือ ภาวะแอบเกาะติดชีวิตออนไลน์ ตัวอย่างของการกลั่นแกล้งทางออนไลน์มีทั้งการโพสต์รูปที่ทำให้เกิดความเสียหาย การข่มขู่ทางออนไลน์ และการส่งอีเมลหรือข้อความที่ทำให้เกิดความเสียหาย

5. การกลั่นแกล้งทางเพศ ผู้ตกเป็นเหยื่อจะเกิดความอับอาย และความรำคาญ ตัวอย่างเช่น การเรียกชื่อโดยมีนัยทางเพศ การแสดงความเห็นอย่างหยาบคาย ท่าทางที่หยาบโล้น การสัมผัสโดยที่ไม่ได้อนุญาต การยื่นข้อเสนอโดยมีนัยทางเพศ และสื่อลามก เด็กผู้หญิงมักตกเป็นเป้าหมายของการกลั่นแกล้งชนิดนี้มากกว่าเด็กผู้ชาย

6. การกลั่นแกล้งโดยอคติ มักเกิดขึ้นกับเด็กก่อนวัยรุ่นและวัยรุ่นมีต่อผู้คนที่ต่างเชื้อชาติ ศาสนา หรือรสนิยมทางเพศ การกลั่นแกล้งประเภทนี้อาจรวมกับการกลั่นแกล้งชนิดอื่น ๆ รวมทั้งการกลั่นแกล้งทางออนไลน์ ทางคำพูด ความสัมพันธ์ ทางกาย และบางครั้งก็เป็นการกลั่นแกล้งทางเพศด้วย เมื่อเกิดการกลั่นแกล้งโดยอคติ เด็กจะพุ่งเป้าไปยังคนอื่นที่แตกต่างจากพวกเขาและ

แบ่งแยกคนเหล่านั้นออกไป บ่อยครั้งที่การกลั่นแกล้งประเภทนี้รุนแรงและนำไปสู่อาชญากรรมจากความเกลียดชังได้ เมื่อใดก็ตามที่เด็กถูกรังแกเนื่องจากเชื้อชาติ ศาสนา หรือรสนิยมทางเพศ การกลั่นแกล้งดังกล่าวควรจะต้องถูกรายงานให้ทราบ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การกลั่นแกล้งรังแก สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท การกลั่นแกล้งรังแกทางร่างกาย การกลั่นแกล้งรังแกทางคำพูด การกลั่นแกล้งรังแกทางสังคม การกลั่นแกล้งรังแกทางไซเบอร์

3) มาตรการป้องกัน

โกวิท นพพร (2565) ได้กล่าวถึงวิธีการรับมือเมื่อคุณตกอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่โดนบูลลี่และมีความปลอดภัย

1. เดินหนี ออกไปจากเขา แม้ว่าเขาจะติดตามคุณต่อ คุณควรแสดงออกเหมือนกับเขาเป็นคนแปลกหน้าด้วยภาษากายที่บ่งบอกว่าคุณไม่สนใจ
2. เพิกเฉย ใช้ความนิ่งของคุณหยุด โดยการให้ความสนใจกับสิ่งอื่นแทน การให้ความสนใจกับคนที่บูลลี่คุณ จะทำให้เขาบูลลี่คุณเพิ่มขึ้น
3. บอกความต้องการของตนเองออกไป เช่น ตะโกนว่า "หยุด" และเดินออกมาโดยไม่ต้องหันกลับไปมองสิ่งที่เขาทำกับคุณ
4. ตอบโต้ด้วยการแสดงความมั่นใจในตัวเอง หากคุณถูกบูลลี่ด้วยการเรียนชื่อหรือล้อเลียนเรื่องรูปร่าง คุณอาจมองเขาด้วยสายตาเปรียบเทียบและเดินหนีออกมา การแสดงออกว่าคุณมีความมั่นใจ มีความสุข
5. ให้ความสนใจกับคนที่บูลลี่ แต่ไม่ตอบสนองในทิศทางที่เขาต้องการให้เราเป็น เช่น จ้องมองสิ่งที่เขาทำและไม่ตอบโต้ใดๆ ทั้งสิ้น เมื่อเขาหยุดก็ให้คุณยิ้มให้หรือไม่ให้ความสนใจใดๆ
6. บันทึก คุณสามารถสิ่งที่คุณโดนกระทำด้วยวิดีโอได้ และควรบันทึกไว้อย่างน้อยเพื่อเป็นหลักฐานในการส่งต่อไปให้ผู้ดูแลคุณ หรือมีความสามารถในการช่วยเหลือคุณจากการโดนบูลลี่ได้ การบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นจะช่วยทำให้คนอื่นเห็นว่าสิ่งที่คุณพูดไม่ใช่การกล่าวหาคนอื่นอีกด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) ได้กล่าวถึงบทบาทของสถานศึกษากับการแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้ง ในสถานศึกษา

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความยุติธรรม ไร้อคติ ช่วยยุติความรุนแรงและการกลั่นแกล้ง รังแกภายในสถานศึกษา การกลั่นแกล้ง รังแก ในสถานศึกษาเป็นปัญหาสำคัญ ดังนั้น นักเรียนจึงคาดหวังให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการเคารพสิทธิ สร้างความเข้าใจ ยอมรับในความแตกต่างและมีมนุษยธรรมต่อกันภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นกลางเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน สนับสนุน สร้างความมั่นใจให้นักเรียนทุกคน

เชื่อมั่นและ “เป็น” ตนเอง อีกทั้งยังต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ให้ความเท่าเทียม และเป็นประชาธิปไตย รับผิดชอบและอุทิศตนเพื่อสถานศึกษา เป็นคนที่เข้าถึงง่าย ไม่ถือตัว ทำให้นักเรียนกล้าที่จะเข้าหาและพูดคุยด้วย

2. บทบาทครู

2.1 ปลุกฝังทัศนคติการเข้าสังคมที่ดี เริ่มต้นที่สถานศึกษา คุณครูช่วยกันปลุกฝังค่านิยมการเข้าสังคมที่ดีผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยสอนให้นักเรียนปฏิบัติต่อทุกคนรอบข้างด้วยความเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน พร้อมสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีรับมือกับความคิดของตัวเองว่าเมื่อไรที่รู้สึกที่กำลังคิดที่จะแก้งผู้อื่น ให้ทำกิจกรรมอื่น ๆ ทำแทน เช่น อ่านหนังสือ เล่นเกม หรือปรึกษาผู้ปกครองหรือครูที่ไว้วางใจ พร้อมสอนให้นักเรียนเข้าใจและยอมรับในความแตกต่าง ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ สีผิว รูปร่าง ความสามารถ และสอนให้นักเรียนรู้จักขอโทษผู้อื่น หากรู้สึกว่ายกเลิกกันแก้งทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ควรสอนให้นักเรียนกล่าวคำขอโทษและแสดงออกด้วยความจริงใจกับอีกฝ่ายเสมอ

2.2 ปลุกฝังให้เคารพซึ่งกันและกัน มีจิตใจที่เอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นครูหากิจกรรมที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องการปลุกฝังสุขภาพจิต การเคารพซึ่งกันและกันและการมีจิตใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นการสอนให้นักเรียนเห็นใจและคอยช่วยเหลือนักเรียนที่ถูกรังแก เช่น ชวนมาเล่นด้วยกัน หรือชวนพูดคุยเพื่อทำให้นักเรียนที่ถูกรังแกไม่รู้สึกโดดเดี่ยว คอยให้คำปรึกษาและปลอบประโลมจิตใจให้รู้สึกดีขึ้น หรือลุกขึ้นปกป้องในขณะที่ถูกรังแก นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้นักเรียน ได้รวมกลุ่มกันระดมความคิด เสนอวิธีป้องกันการถูกกลั่นแกล้ง รวมถึงวิธีช่วยเหลือเมื่อพบเห็นเพื่อนถูกกลั่นแกล้ง รังแก

2.3 สอนให้รับมือ เมื่อโดนเพื่อนรังแกสอนวิธีรับมือเมื่อเจอสถานการณ์ที่โดนเพื่อนรังแก เช่น บอกเพื่อนที่แก้งไปตรง ๆ ว่าไม่ชอบรู้สึกเจ็บ หรือรู้สึกเกี่ยวกับการกระทำนั้น ให้เพื่อนที่แก้งหยุดการกระทำนั้นทันทีด้วยน้ำเสียงที่มั่นคงและเด็ดขาด หากเพื่อนที่แก้งไม่หยุดให้เดินหนีพาตัวเองออกจากสถานที่ถูกบีบบังคับ รวมถึงแจ้งผู้ปกครองหรือครูที่ปรึกษาที่อยู่ใกล้ ๆ ให้ช่วยหยุดหรือจัดการกับการกระทำแยะ ๆ เหล่านั้น

2.4 สร้างภูมิคุ้มกัน เมื่อโดนบูลลี่บนโลกออนไลน์ (Cyber Bullying) ในยุคที่สังคมออนไลน์เป็นสื่อที่เข้าถึงง่าย และเป็นที่ยอมรับของนักเรียนในการใช้ติดต่อสื่อสารกันผู้ปกครองและครูควรมีส่วนช่วยในการสอดส่องดูแลและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้ห่างไกลจากการโดนบูลลี่บนโลกออนไลน์ (Cyber Bullying) ได้ เช่น สอนให้นักเรียนรู้จักวิธีการสื่อสารและเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีบนโลกออนไลน์ ไม่แชร์หรือโพสต์ข้อความใด ๆ ที่กระทบต่อจิตใจผู้อื่น หมั่นพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับโลกออนไลน์ เพื่อให้นักเรียนรู้สึกเปิดใจ และพร้อมที่จะเข้ามาขอคำปรึกษาได้ทุกเรื่องที่รู้สึกไม่สบายใจ หมั่นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน หากพบสัญญาณที่ผิดปกติ ให้รีบหาวิธีที่จะเข้าช่วยเหลือ เพื่อหา

สาเหตุและรีบแก้ปัญหาโดยเร็ว สอนให้นักเรียนรู้จักวิธีรับมือ หากโดนกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ให้ เลี่ยงการตอบโต้และแนะนำให้นิ่งเงียบ บล็อกข้อความและผู้ใช้เป็นทางออกที่ดีที่สุด หรือเก็บข้อมูล เป็นหลักฐาน กรณีที่ถูกบูลลี่อย่างรุนแรงให้แจ้งครูหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาสอนให้ นักเรียนรู้จักวิธีผ่อนคลาย หากโดนกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ เช่น อาจหากิจกรรมอื่นทำแทนเพื่อ เบี่ยงเบนความรู้สึกแย่ๆ ให้จางหายหรือทูลเลาะลงหรือปรึกษากับคนที่ไว้วางใจ เช่น พ่อแม่ ครู หรือ เพื่อนสนิท เพื่อระบายและหาทางออกร่วมกัน

2.5 ครูควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนและสถานศึกษาให้เกิดความปลอดภัย ให้นักเรียนรู้ว่าถ้าเขาถูกแกล้ง เขาสามารถไปพูดคุยกับครูได้ ครูควรมีการปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักเห็นใจ คนอื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดในมุมมองของคนรอบข้าง อาจจะผ่านการเล่นเกม การจำลองบทบาท สมมุติ ทั้งบทบาทของผู้ถูกแกล้ง และผู้แกล้งแล้วอภิปรายความรู้สึกว่าเป็นอย่างไร

2.6 มีโปรแกรมในสถานศึกษาที่สอนเรื่องของการจัดการกับอารมณ์การ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเวลาถูกเพื่อนแกล้ง

2.7 ครูควรจะเป็นตัวอย่างที่ดีไม่แกล้งนักเรียน ยกตัวอย่างเช่น มีครูบางคน เรียกนักเรียนด้วยสมญานามต่าง ๆ ตามลักษณะนักเรียน (เช่น นักเรียนคนหนึ่งสมมติว่าชื่อ "สุพร" แต่ นักเรียนมีรูปร่างอ้วน ครูเรียกนักเรียนว่า "สุกร") เพื่อนในห้องก็เลยล้อเลียนตามไปด้วย แบบนี้ก็ไม่ดี

3. บทบาทของนักเรียน แบ่งเป็นส่วนหนึ่งของนักเรียนที่ถูกแกล้ง กับนักเรียนที่ไป แกล้งผู้อื่น

3.1 “นักเรียนที่ถูกแกล้ง” ครูควรทำให้นักเรียนมีความรู้สึก “ปลอดภัย” จาก การถูกแกล้ง ให้เขารู้สึกว่า เขามีที่พึ่ง อย่างน้อยก็พึ่งพาทางใจ เริ่มที่พูดคุยกับนักเรียน ให้นักเรียนได้ ระบายความรู้สึกแย่ ๆ ที่ถูกเพื่อนแกล้งก่อน การที่ครูรับฟัง โดยยังไม่ต้องรับแนะนำอะไร แค่นั้นก็ทำ ให้นักเรียนรู้สึกดีขึ้นมาก ควรเรียกพ่อแม่นักเรียนมารับรู้ปัญหาหาร่วมกัน เพื่อพ่อแม่จะได้เป็นกำลังใจให้ นักเรียนด้วยแล้วช่วยกันคิดถึงวิธีการจัดการ ตรงนี้ลองเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดเองก่อนถ้าเป็นไปได้ การที่ให้เขาลองคิดวิธีจัดการเองแล้วไปลองทำดูว่าได้ผลเป็นอย่างไร ก็จะเป็นประสบการณ์ที่ดีและได้ เรียนรู้ นักเรียนบางคนอาจมีผลกระทบจากการถูกแกล้ง เช่น วิตกกังวล ซึมเศร้า จนทำให้มีผลกับการ ใช้ชีวิต เช่น ไม่อยากไปโรงเรียน การเรียนตกลง นักเรียนก็อาจต้องรับการประเมินรักษาจาก ผู้เชี่ยวชาญ

3.2 นักเรียนที่แกล้งเพื่อน" นักเรียนกลุ่มนี้ คนภายนอกมักจะมองนักเรียน กลุ่มนี้ด้วยสายตาตำหนิ แต่เมื่อครูเป็นผู้ใหญ่ สิ่งที่ต้องตระหนักคือ จะทำอย่างไรเพื่อปรับพฤติกรรม นักเรียนกลุ่มนี้ให้ดีขึ้น โดยสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเต็มใจจะปรับปรุงตัว ไม่ต่อต้านหรือรู้สึกว่าคุณ ตำหนิหรือบังคับ ก่อนที่ครูตำหนินักเรียน ควรตั้งสติ พูดคุยกับนักเรียนด้วยเหตุผล มองหาสาเหตุของผู้แกล้ง ในบางรายอาจมีภาวะทางจิตเวช สาเหตุมาจาก ความเครียดจากครอบครัว การกดดันจาก

กลุ่มเพื่อน สมาชิกสัน ความสามารถในการจัดการอารมณ์ด้านลบของตนเอง หรือปมด้อยที่ถูกสะสมมาตั้งแต่วัยเด็ก

4. บทบาทผู้ปกครองนักเรียน

4.1 สังเกต : พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของลูก ไม่ว่าจะเป็นความอยากอาหารลดลง, ขาดสัมพันธภาพทางสังคม หรือมีบาดแผลใหม่ที่รู้ว่าที่มาที่ไป หากสงสัยว่าลูกจะรังแกผู้อื่น ควรสังเกตสัญญาณของความก้าวร้าว เงินและสิ่งของใหม่ ๆ ที่ไม่มีที่มาที่ไป

4.2 พูดคุยกับลูก : การหมั่นพูดคุยกับลูกและการแสดงความเห็นอกเห็นใจเป็นอีกหนึ่งในวิธีที่จะสามารถเข้าถึงใจลูกให้เขาเปิดอกพูดคุยถึงปัญหาที่มีอยู่ในใจได้เป็นอย่างดี การที่ทำให้ลูกรู้สึกสบายใจและปลอดภัยเมื่อได้พูดคุยกับพ่อแม่เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการคอยสังเกตสัญญาณของการบูลลี่ (Bully) นอกจากนี้การหมั่นคอยพูดคุยกับลูกเสมออาจช่วยให้ความขัดแย้งหรือสถานการณ์ที่เลวร้ายต่าง ๆ ของลูกในสถานศึกษานั้นดีขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ควรถามคำถามที่กระทบกระเทือนจิตใจของนักเรียนที่ถูกรังแกตัวอย่างเช่น “เพื่อนคนนี้รังแกลูกอย่างไร” แต่ควรถามว่า “มีอะไรเกิดขึ้นที่สถานศึกษาที่ทำให้ลูกไม่สบายใจหรือไม่?” หรือถ้าหากลูกบอกกล่าวเรื่องที่ถูกรังแกแล้วผู้ปกครองสามารถถามต่อโดยใช้คำถามทั่วไปและพยายามไม่ใช้อคติอย่างเช่น “ลูกเล่าให้แม่ฟังเพิ่มเติมได้ไหมคะ มีอะไรมากกว่านี้อีกไหม แม่รับฟังลูกเสมอ”

4.3 ตอบสนองลูกด้วยสติ: ในบางครั้งลูกอาจจะเอาเรื่องที่น่าตกใจมาเล่า แต่การที่พ่อแม่ที่ตั้งสติและตอบสนองต่อสิ่งที่ได้ยินอย่างเหมาะสม จะช่วยให้ลูกรู้สึกผ่อนคลายและกล้าเปิดเผยเรื่องราวหรือบอกความลับต่าง ๆ มากขึ้น หากพ่อแม่ตอบสนองอย่างตรงกันข้ามด้วยความกลัวหรือตกใจจะขู่แจ้งโรงเรียนก็อาจจะทำให้ลูกไม่กล้าที่จะพูด

4.4 ไม่กดดันลูก : ไม่กดดันลูกให้ทำในสิ่งที่ไม่ชอบ โดยเฉพาะทำในสิ่งที่พ่อแม่ต้องการ แต่เป็นสิ่งที่ลูกไม่รู้รู้สึกสบายใจเมื่อทำมัน สถานการณ์เหล่านี้จะนำพาให้ลูกเข้าไปอยู่ในสังคมที่เขาไม่สบายใจ ไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่มีความสุข และอาจจะทำให้เกิดปัญหาในที่สุด

4.5 สอนลูกว่าการถูกรังแกคืออะไรและทำไมถึงเกิด : การที่ลูกได้ประสบพบเจอกับการกลั่นแกล้งในสถานศึกษา แม้ว่าลูกจะไม่ถูกรังแกโดยตรง แต่ผลที่ได้รับย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของลูกเสมอ การช่วยเหลือลูกในเรื่องนี้ที่พ่อแม่สามารถทำได้ก็คือ การตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมาเมื่อลูกเกิดข้อสงสัย สอนลูกให้ระวังเกี่ยวกับการถูกลั่นแกล้งในสถานศึกษา และพูดให้ฟังว่าทำไมคนเหล่านั้นถึงต้องบูลลี่ (Bully) คนอื่น, การรังแกคนอื่นเป็นสิ่งที่ไม่ดี และสังคมไม่ยอมรับ

4.6 พูดคุยกับคุณครูที่สถานศึกษา : การเข้าไปพูดคุยกับคุณครูในชั้นเรียน ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นครอบครัวที่สองของลูกนั้นเป็นอีกแนวทางที่จะช่วยสนับสนุนลูกในชั้นเรียนมากขึ้น โดยคุณครูจะสามารถคอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา คอยสังเกตและควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ของลูกและเพื่อนร่วมชั้นได้เป็นอย่างดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2566) ได้กล่าวถึง มาตรการและแนวทางการป้องกันไว้ ดังนี้

1. สำนวณนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ
2. การทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา โดยดำเนินการเอาโทษตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

3. สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ติดตามเยี่ยมเยียน ให้กำลังใจผู้ถูกกระทำและสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำ

4. จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน

จากที่กล่าวมามาตรการการและแนวทางการป้องกันการกลั่นแกล้งรังแก สามารถสรุปได้ดังนี้ (1) สร้างความรู้ ความเข้าใจ การป้องกันตัวจากการถูกกลั่นแกล้งรังแกและการตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการกลั่นแกล้งรังแก (2) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาโดยดำเนินการเอาโทษตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก (3) ติดตามเฝ้าระวังในพื้นที่จุดเสี่ยงและจัดทำช่องทางการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ในการประสานขอความร่วมมือ และการช่วยเหลือได้ทันที่ (4) ติดตามเยี่ยมเยียน ให้กำลังใจผู้ถูกกระทำและสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำ

1.4 การชุมนุมประท้วงและการจลาจล

1) ความหมายของการชุมนุมประท้วงและการจลาจล

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง (2565) ได้ให้ความหมายของการชุมนุมประท้วงและการจลาจล ไว้ดังนี้

การชุมนุม หมายถึง การชุมนุมของบุคคล เพื่อเรียกร้อง สนับสนุน คัดค้าน หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยแสดงออกต่อประชาชนทั่วไป และบุคคลอื่น สามารถเข้าร่วมการชุมนุมนั้นได้ ไม่ว่าจะชุมนุมนั้นจะมีการเดินขบวน หรือเคลื่อนย้ายด้วยหรือไม่

การประท้วง หมายถึง การแสดงออกด้วยการกระทำเพื่อแสดงให้เห็นว่า คัดค้านหรือไม่เห็นด้วยซึ่งมีหลากหลายวิธีเช่น การเดินประท้วง การติดป้ายประท้วง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกทางสังคม และการเมือง โดยการประท้วงที่ใช้ความรุนแรงก่อให้เกิดความวุ่นวายจนกลายเป็นการก่อการจลาจล

การก่อการจลาจล หมายถึง การก่อความไม่สงบที่มีลักษณะคล้ายสงครามการเมือง คือมีมวลชนขนาดใหญ่รวมตัวกันเคลื่อนไหว เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และไม่อาจควบคุมมวลชนที่มารวมตัวกันนั้นได้ จนนำไปสู่การจลาจล สร้างความวุ่นวายสับสน และเกิดความเสียหายโดยเมื่อสถานการณ์พัฒนาสู่การจลาจลแล้วก็จะมีการปราบปรามจากเจ้าหน้าที่รัฐ

2) ประเภทของการชุมนุมประท้วงและการจลาจล

สุรชาติ บำรุงสุข (2551) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการประท้วงทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม จัดรูปแบบได้ดังนี้

1. การประท้วงในที่สาธารณะ เช่น การเดินประท้วง (protest march) โดยผู้ประท้วงเดินในที่สาธารณะและชูป้ายแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ การจัดกลุ่มประท้วง เป็นการรวมกลุ่มเป็นจุด ๆ เช่น การประท้วงหน้าโรงงาน การประท้วงบนถนน (street protest) ผู้ประท้วงใช้ถนนเป็นสถานที่เพื่อแสดงความคิดเห็นให้ผู้สัญจรไปมา การประท้วงด้วยการกีดขวาง (lock-downs) ผู้ประท้วงจะขัดขวางหรือกีดกันกิจกรรมของผู้ถูกประท้วงไม่ให้ดำเนินงานต่อไปได้ รวมถึงการวางวัตถุสิ่งของเพื่อขัดขวางการสลายการชุมนุม การแกล้งตาย (die-ins) เป็นความแสดงการตายโดยแกล้งนอนเป็นศพ เพื่อให้ได้รับความสนใจ การแต่งเพลงประท้วง (protest song) โดยแต่งเพลงที่มีเนื้อหาในเรื่องที่เรียกร้อง ได้รับความนิยมในสังคมตะวันตก เช่น เพลงเรียกร้องเพื่อการปลดปล่อยทาส
2. การประท้วงด้วยการเขียน โดยมีมักจะเขียนเป็นจดหมายเรียกร้องและลงชื่อผู้เข้าร่วมประท้วงต่อท้าย
3. การประท้วงโดยการขัดขืน หรือ การดื้อแพ่ง เช่น การนั่งกีดขวาง การใช้คนขวางทางสัญจร การเปลือยกายในที่สาธารณะ การอดข้าวประท้วง การเขียนข้อความบนกำแพงการส่งข่าวสารที่ถูกเซ็นเซอร์
4. การประท้วงด้วยการจัดค่าย เป็นการรวมกลุ่มผู้คัดค้านมาอยู่ร่วมกัน
5. การประท้วงด้วยความรุนแรง การจลาจล การปลีชีพ การปฏิวัติ เป็นการจับอาวุธสู้กับฝ่ายรัฐบาล
6. การประท้วงทหาร การปฏิเสธการเกณฑ์ทหาร การกีดขวางการลำเลียงอาวุธ
7. การประท้วงของผู้ใช้แรงงาน การนัดหยุดงาน การนั่งประท้วงโดยไม่เข้างาน การผลงาน การขีดขวางไม่ให้เข้าทำงาน
8. การประท้วงของผู้บริโภค การงดซื้อสินค้า การกระจายข่าวปัญหาของผลิตภัณฑ์ การทำสินค้ามาทำลายในที่สาธารณะ

3) มาตรการป้องกัน

PPTV 36 (2565) ได้กล่าวถึงป้องกันตัวเองจากเหตุจลาจลและเอาชีวิตรอดจากผู้ก่อการร้าย “หนี-ซ่อน-สู้” เอาไว้ดังนี้

1. หนี การหนีไม่ได้หมายความว่าเราขาดกลัว แต่เป็นการกระทำเพื่อปกป้องตัวเองและคนที่เรารักจากเหตุการณ์จลาจล หรือการก่อการร้าย ที่เราไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการบาดเจ็บที่อาจบังเอิญมากระทบกับตัวเราโดยไม่ได้ตั้งใจ โดยมีคำแนะนำดังนี้

1.1 รีบเดินหนี หากพบว่าตัวเองพลัดหลงเข้าไปอยู่ในกลุ่มผู้ประท้วงหรือสถานที่ที่เกิดเหตุ ควรตั้งสติและเดินอ้อม อย่าทำตัวให้เด่น อย่าวิ่ง อย่าหนีเข้ามุมอับหรือมุมตึก มองและสังเกตการณ์ในระหว่างที่หนี ให้สังเกตดูสิ่งรอบตัว ว่าอาจมีเหตุร้ายเกิดขึ้นจุดใดบ้าง พร้อมระมัดระวังตัว และมีสติเสมอ หากได้ยินเสียงผิดปกติ ให้รีบหาที่หลบกำบังทันที

1.2 ไม่มุ่งดูเหตุการณ์ ไม่ขัดขวางผู้ชุมนุมหรือผู้ก่อเหตุ ไม่ได้แย่ง ยั่วยุ ด่าทอ หรือกระทำการใด ๆ ที่ทำให้อีกฝ่ายคิดว่าเราเป็นฝ่ายตรงข้าม พยายามสังเกตหาตำแหน่งของจุดจลาจล มองหาทางออก เมื่อดูว่าปลอดภัยให้หาทางออกจากที่เกิดเหตุทันที ไม่ควรกังวลเกี่ยวกับทรัพย์สิน และควรจำไว้ว่า เราจะเคลื่อนที่เมื่อปลอดภัยเท่านั้น

1.3 อย่าหนีเข้าห้องน้ำเด็ดขาด เพราะเป็นห้องที่ปิดตายไร้ทางออก ควรเลือกไปยังห้องที่มีหน้าต่าง ที่สามารถปีนออกไปนอกอาคารได้

1.4 ใช้วิธีการแจ้งตำรวจเมื่อเกิดเหตุจลาจล หมายเลข 191 ในเหตุการณ์ชุมนุม เจ้าหน้าที่อาจแยกไม่ออกกว่าเรคือผู้ร่วมก่อการจลาจลด้วยหรือไม่ ดังนั้นการเดินเข้าไปหรือวิ่งเข้าไปหาเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นผู้ก่อเหตุ แนะนำให้โทรแจ้งผ่านโทรศัพท์และรอนกว่าเจ้าหน้าที่จะมาหาเราที่จุดหลบซ่อน

2. ซ่อน หากไม่สามารถหนีจากจุดเกิดเหตุไปไกล ๆ ได้ ควรเข้าไปหลบในอาคารหรือชั้นสูงของอาคาร โดยใช้สิ่งกำบังขณะวิ่งหนี เช่น วิ่งไล่เลาะไปตามเสา กำแพง โตะ ใช้สิ่งของต่าง ๆ เป็นที่กำบังอาวุธ พยายามไม่เป็นเป้าสายตา และอยู่ใต้ที่กำบังตลอดเวลา หากออกจากสถานที่นั้นไม่ได้ ให้หาที่ซ่อนตัวอย่างเงียบที่สุด เช่น หลบในห้องมืด ปิดไฟทุกดวง ปิดเสียงโทรศัพท์ ล็อกประตูหรือหาของหนักมาขวาง ร่วมกับการโทรแจ้งเจ้าหน้าที่ และรอนกว่าจะมีผู้มาช่วย ความเชื่อที่ผิดมหันต์ คือ เมื่อซ่อนไม่ได้ หนีไม่พ้นให้แก้มตาย การแก้มตายบางครั้งก็ไม่รอด เพราะเสียงที่จะเป็นเป้าหมาย ให้ผู้ก่อเหตุเลือกยิงได้

3. สู้ แท้จริงแล้วควรหลีกเลี่ยงการต่อสู้ให้มากที่สุด หากเราต้องการที่จะสู้จริง ๆ จะต้องมั่นใจว่าสามารถใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมืออย่างคล่องมากกว่าผู้ก่อเหตุ การต่อสู้โดยที่ไม่ได้มีพื้นฐานของศิลปะการป้องกันตัวมาก่อน นอกจากจะเป็นเป้าให้แก่ผู้ก่อเหตุแล้ว ยังเป็นการยั่วยุ ให้เหตุการณ์รุนแรงขึ้นอีกด้วย แต่หากสถานการณ์บังคับ เช่น คนร้ายเข้าประชิดตัว การต่อสู้จะเป็นทางเลือกสุดท้าย สิ่งสำคัญมากที่สุดอีกอย่างหนึ่งก็คืออย่าไล่ล่าคนร้ายด้วยตัวเอง เพราะเป็นอันตรายอย่างมาก แม้เราจะมีอาวุธ แต่ก็ไม่ควรทำ ควรปล่อยให้เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ในการควบคุมเหตุ อีกทั้งเมื่อเราถืออาวุธในการไล่ล่าคนร้าย จะทำให้ตำรวจและเจ้าหน้าที่อาจแยกไม่ออกว่าใครคือคนร้ายที่แท้จริงอีกด้วย

1.5 การก่อวินาศกรรม

1) ความหมายการก่อวินาศกรรม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2552) ให้ความหมายว่าการก่อวินาศกรรม” หมายถึง การกระทำใด ๆ เพื่อทำลายทำความเสียหายต่อทรัพย์สิน วัสดุ อาคารสถานที่ ยุทธปัจจัย สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกหรือรบกวน ขัดขวาง แก้ไข เปลี่ยนแปลงห่วงโซ่ใยระบบ การปฏิบัติงาน รวมทั้งการประทุษร้ายต่อบุคคล ซึ่งทำซึ่งทำให้เกิดความปั่นป่วน หรือความเสียหายทางการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา หรือทางหนึ่งทางใด

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (2560) ให้ความหมายว่าการก่อวินาศกรรม”หมายถึง การกระทำใด ๆ เพื่อทำลายทำความเสียหายต่อทรัพย์สิน วัสดุ อาคารสถานที่ ยุทธปัจจัย สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกหรือรบกวน ขัดขวาง ห่วงเหนี่ยว ระบบการปฏิบัติใดๆ รวมทั้งการประทุษร้ายต่อบุคคลสำคัญ ซึ่งทำให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยาหรือทางใดทางหนึ่ง ด้วยความมุ่งหมายที่จะให้เกิดผลร้ายต่อความสงบเรียบร้อยทำลายขวัญและผลประโยชน์หรือความมั่นคงแห่งชาติ

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ (2563) กล่าวว่า การก่อวินาศกรรม” หมายถึง การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งเน้นทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวนขัดขวางห่วงโซ่ใยระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคม โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

องค์การรักษาคความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน (2563) ได้ให้ความหมายของวินาศกรรมว่าเป็น การกระทำใดๆ เพื่อทำลาย ทำความเสียหายต่อทรัพย์สิน วัสดุ ข้อมูลข่าวสาร อาคาร สถานที่ ยุทธปัจจัย ที่สงวนสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวก หรือรบกวน ขัดขวาง แก้ไข เปลี่ยนแปลง ห่วงเหนี่ยวระบบการปฏิบัติงานใดๆ รวมทั้งการประทุษร้ายต่อบุคคล ซึ่งทำให้เกิดความปั่นป่วนหรือความเสียหายทางการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา หรือทางใดทางหนึ่ง

สรุปได้ว่า การก่อวินาศกรรม หมายถึง การกระทำใดๆ เพื่อทำลาย ทำความเสียหายต่อทรัพย์สิน วัสดุ ข้อมูลข่าวสาร อาคาร สถานที่ ยุทธปัจจัย ที่สงวนสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวก หรือรบกวน ขัดขวาง แก้ไข เปลี่ยนแปลง ห่วงเหนี่ยวระบบการปฏิบัติงานใดๆ รวมทั้งการประทุษร้ายต่อบุคคล ซึ่งทำให้เกิดความปั่นป่วนหรือความเสียหายทางการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา หรือทางใดทางหนึ่ง

2) มาตรการป้องกัน

องค์การรักษาคความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน (2563) ได้กล่าวถึงการป้องกันการก่อวินาศกรรมว่า คือการควบคุม ดูแลตรวจสอบเพื่อป้องกันการกระทำใดๆ ที่ทำลายทำความเสียหายต่อทรัพย์สิน วัสดุ ข้อมูลข่าวสาร อาคาร สถานที่ ยุทธปัจจัย ที่สงวน สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวก หรือรบกวน ขัดขวาง แก้ไข เปลี่ยนแปลง หน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติงานใดๆ รวมทั้งการประทุษร้ายต่อบุคคล

กองแผนอาชญากรรม (2559) ได้จัดทำแนวทางการป้องกันและระงับการก่อการร้ายและการก่อวินาศกรรมไว้ ดังนี้

1. ให้ทุกหน่วยงานสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่สำคัญพร้อมทั้งจัดทำแผนเผชิญเหตุในการป้องกันและระงับการก่อการร้ายและการก่อวินาศกรรมโดยให้มีการวิเคราะห์วิเคราะห์ถึงสภาพความเสี่ยงภัยของบุคคลและสถานที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้เป็นปัจจุบันทันต่อเหตุการณ์

2. แผนเผชิญเหตุต้องแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 การป้องกันสถานที่สำคัญ หมายถึง สถานที่ราชการและสถานประกอบการภาคเอกชนที่สำคัญได้แก่ ท่าอากาศยาน สถานีรถไฟ ท่าเรือ สถานีขนส่ง ถนน รางรถไฟ อุโมงค์รถไฟ สะพาน เขื่อน รถไฟ เครื่องบิน รถโดยสาร สถานีไฟฟ้า ศูนย์โทรศัพท์ สถานศึกษา โรงพยาบาล สถานประกอบการภาคเอกชน ห้างสรรพสินค้า รวมทั้งสถานทูต สถานกงสุล และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ ของชาวต่างชาติ เป็นต้น โดยให้มีการประสานความร่วมมือในการป้องกันสถานที่กับเจ้าของพื้นที่ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด (สำหรับสถานที่ราชการเป็นหน้าที่ของทุกส่วนราชการในการระวังรักษาคความปลอดภัยและดูแลความสงบเรียบร้อยตามสายงานปกติ ส่วนสถานประกอบการภาคเอกชนให้ใช้เจ้าหน้าที่รักษาคความปลอดภัยประจำสถานประกอบการของภาคเอกชน และสมาชิกอาสาสมัครต่างๆ เป็นเจ้าหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อย)

2.2 การป้องกันภัยบุคคลสำคัญ หมายถึง บุคคลสำคัญทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ที่เข้ามาในเขตท้องที่ ดังนั้นในการรักษาคความปลอดภัยบุคคลสำคัญ หน่วยงานในพื้นที่รับผิดชอบจะต้องมีการติดต่อประสานงานและปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่รักษาคความปลอดภัยบุคคลสำคัญทั้งจากส่วนกลางและต่างประเทศ

3. จัดให้มีการประชุมชี้แจงและซักซ้อมความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ

จากที่กล่าวมามาตรการการและแนวทางการป้องกันการก่อวินาศกรรมสามารถสรุปได้ดังนี้ ดำเนินการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่สำคัญพร้อมทั้งจัดทำแผนเผชิญเหตุในการป้องกันและระงับการก่อการร้ายและการก่อวินาศกรรมโดยให้มีการวิเคราะห์

วิเคราะห์ถึงสภาพความเสี่ยงภัยของบุคคลและสถานที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้เป็นปัจจุบันทันต่อเหตุการณ์ จัดให้มีการประชุมชี้แจงและซักซ้อมความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ

1.6 การใช้ระเบิด

1) ความหมายการระเบิด

องค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน (2558) ได้ให้ความหมายการระเบิดว่า หมายถึง แรงอัดที่เกิดขึ้นจากการกระทำ ณ จุดหนึ่ง ซึ่งส่งผลต่อสสารที่อยู่ตรงจุดนั้นและที่อยู่ใกล้เคียง ทำให้สสารนั้นเกิดการแตกหรือปรือออกจากกัน ทั้งยังครอบคลุมถึงแรงอัดที่เกิดปฏิกิริยาการเผาไหม้ของสสารอีกด้วย ซึ่งการเผาไหม้มาจาก 2 องค์ประกอบ คือ การทำปฏิกิริยาระหว่างสสารด้วยกัน และระหว่างสสารกับออกซิเจนอย่างรวดเร็ว จนเกิดเป็นความร้อน ในบางกรณียังก่อให้เกิดก๊าซที่มีแรงดันขึ้นด้วย

กรมโยธาธิการและผังเมือง (2559) ได้กล่าวว่า การระเบิด หมายถึง ปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วที่ทำให้เกิดเสียง ความร้อน และการขยายตัวของมวลอากาศที่รุนแรง

สรุปได้ว่า การระเบิด หมายถึง ปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วที่ทำให้เกิดเสียง ความร้อน และการขยายตัวของมวลอากาศที่รุนแรง ซึ่งส่งผลต่อสสารที่อยู่ตรงจุดนั้นและที่อยู่ใกล้เคียง ทำให้สสารนั้นเกิดการแตกหรือปรือออกจากกัน

2) ประเภทของการระเบิด

องค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน (2558) ได้กล่าวถึงประเภทของการระเบิดไว้ ดังนี้

1. การระเบิดของปฏิกิริยาเคมี (Chemical explosives) การระเบิดจากสารประกอบทางเคมี การจุดระเบิดกระทำได้ด้วยวิธีการก่อให้เกิดปฏิกิริยาเคมีหรือการลุกไหม้ของสารประกอบทางเคมี ที่ส่งผลให้มีการแตกตัวของสารประกอบนั้น และจะให้ก๊าซและความร้อนจำนวนมาก นอกจากนี้ การจุดระเบิดของสารแบบนี้ยังเกิดต่อเนื่องจากปฏิกิริยาจากปัจจัยอื่นๆ ได้อีก เช่น การหยดน้ำยาเครื่องปรับอากาศลงบนต่างพื้นผิว จะเกิดปฏิกิริยา ต่อเนื่องจนเกิดการระเบิดและการลุกไหม้ขึ้นได้

2. การระเบิดจากภายในโครงสร้าง (Physical explosives) การระเบิดเกิดขึ้นจากการสร้างความดันภายในภาชนะ โดยให้เกิดการถ่ายเทความดันแต่น้อยหรือไม่มีการระบายออกจนกระทั่งความดันนั้นขยายตัวกลายเป็นแรงอัดทำให้โครงสร้างของภาชนะนั้นแตกหรือปริขึ้น ส่วนใหญ่มักเกิดจากการระเหยของน้ำที่อยู่ในภาชนะนั้น หรือเกิดจากการให้ความร้อนในระดับอุณหภูมิที่สม่ำเสมอโดยไม่จำกัดเวลา ตัวอย่างเช่น แรงอัดระเบิดที่เกิดจากหม้อน้ำของเครื่องจักรอุตสาหกรรมหรือหม้ออัดความดันในครัว

3. การระเบิดที่เกิดจากการแตกตัวของนิวเคลียร์ (Nuclear explosives) เป็นวิธีการที่นำมาใช้สร้างอาวุธนิวเคลียร์ เกิดจากการแตกตัวของนิวเคลียร์หรืออีกประการหนึ่ง คือเกิดทั้งจากแตกตัวและรวมตัวของนิวเคลียร์ผสมกัน ส่งผลให้เกิดการปลดปล่อยพลังงานจากภายในนิวเคลียร์เป็นจำนวนมาก และไม่สามารถควบคุมได้พลังงานนี้จะให้กัมมันตรังสีที่เป็นความร้อนแผ่กระจายไปโดยรอบ สามารถสลายวัตถุและสิ่งมีชีวิตทั้งหมดที่อยู่ในรัศมีการระเบิดนั้น

3) มาตรการป้องกัน

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (2561) ได้กล่าวถึงแนวทางป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิด ไว้ดังนี้

1. เชิงตั้งรับ หมายถึง การป้องกัน การเฝ้าระวัง รักษาสถานที่ โดยกำหนดรูปแบบมาตรการรักษาความปลอดภัยสถานที่หรือการป้องกันไม่ให้ผู้อื่นเข้ามาก่อเหตุในพื้นที่เรานั้นเอง เช่น การสร้างแนวกีดขวางรั้ว กำแพง ประตู เหล็กดัด, ระบบแสงสว่าง อุปกรณ์เสริมด้านรักษาความปลอดภัย อาทิ กล้องวงจรปิด ประตูรหัสเข้า-ออก, การกำหนดพื้นที่ควบคุม การควบคุมบุคคลเข้า-ออก ควบคุมยานพาหนะเข้า-ออก, จัดวางกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การตรวจสอบประวัติบุคคลก่อนเข้าทำงาน, ประสานการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อนำกำลังป้องกันเป้าหมาย, ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องการรักษาความปลอดภัย การสังเกต การตรวจค้น การแก้ปัญหาจากเหตุการณ์เบื้องต้น จัดทำแผนฉุกเฉิน แผนเคลื่อนย้าย และการป้องกันในเชิงตั้งรับนั้นถ้าสถานที่ที่เป็นสถานที่ปิดจะไม่ประสบปัญหาในการวางมาตรการแต่ถ้าเป็นสถานที่เปิดเพื่อให้ประชาชนเข้ามาติดต่อหรือเข้ามาใช้บริการ เช่น ที่ว่าการอำเภอ โรงพยาบาล อาคารสำนักงาน ห้างสรรพสินค้า ตลาดสด แหล่งจำหน่ายสินค้าขนาดใหญ่ สถานีขนส่ง ก็จะเกิดปัญหาด้านกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไม่เพียงพอ หากกำหนดมาตรการควบคุมเข้มงวดเกินไปก็จะขัดต่อการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ ดังนั้นจึงควรทำความเข้าใจและขอความร่วมมือต่อเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ทำงานอยู่ในสถานที่นั้นว่า การระวังป้องกันไม่ใช่เป็นเพียงหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือตำรวจเพียงอย่างเดียวทุกคนต้องมีส่วนร่วม ถ้าเกิดเหตุร้ายขึ้นทุกคนย่อมได้รับผลกระทบเช่นกันการทุ่มเทกำลังพลและงบประมาณจำนวนมากต่อการเฝ้าสถานที่เป็นการสิ้นเปลืองดังนั้นการที่ทุกคนกระจายทำงานอยู่ในสถานที่นั้นนั้นอยู่แล้วจึงควรช่วยกันทำหน้าที่เฝ้าระวังเป็นหูเป็นตา และสังเกตสิ่งผิดปกติรอบตัวเรา ถ้าพบเห็นสิ่งผิดปกติต้องแจ้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเข้าตรวจสอบทันที และปฏิบัติตามระเบียบการรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

2. เชิงรุก หมายถึง มาตรการในการต่อต้านต่างๆที่มุ่งกระทำโดยตรงต่อตัวผู้มุ่งร้ายเป็นงานในหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้มีอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะ เช่น การหาข่าวและรวบรวมข่าวสารความเคลื่อนไหวเพื่อทำลายเครือข่ายของกระบวนการสืบสวน ติดตาม พิสูจน์ทราบ องค์กรกลุ่มบุคคล ตัวผู้ลอบวางระเบิดแล้วเข้าทำการจับกุม, การบังคับใช้ กฎหมายควบคุมการนำเข้าและ

การมีไว้ในครอบครองวัสดุ อุปกรณ์ที่อาจนำมาดัดแปลงเป็นเครื่องมือในการลอบวางระเบิด, ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยกลวิธีในการลอบวางระเบิด และปรับปรุงมาตรการป้องกัน การลอบวางระเบิด มาตรการต่อต้านในเชิงรุกนั้นทาง ฝ่าย เจ้าหน้าที่ รัฐจะต้องประสานกำลังหลายฝ่ายเข้าปฏิบัติตามแผนอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่คือการเฝ้าระวังพื้นที่สาธารณะที่มีประชาชนเข้ามาใช้พื้นที่หนาแน่นและพื้นที่ที่มีขนาดกว้างขวาง กำลังเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอต่อจำนวนประชากร และพื้นที่ ดังนั้นจึงต้องเสริมทั้งภาครัฐอื่นๆและภาคประชาชนเข้ามาช่วยเฝ้าระวังร่วมกัน เช่น ประสานการปฏิบัติระหว่างกลุ่มแนวร่วมประชาชน อาสาสมัครป้องกันภัย มูลนิธิสมาคม ตำรวจบ้าน กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน เป็นต้น คอยเป็นหูเป็นตาแจ้งเบาะแสและตื่นตัวในการรักษาความปลอดภัย, จัดอบรมให้มีความรู้ในด้านการสังเกต ตรวจสอบ แจ้งเตือนแก่เจ้าหน้าที่รัฐหรือเจ้าหน้าที่เอกชนที่ต้องเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ผ่านพื้นที่สาธารณะ อาทิ พนักงานของการไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์ เจ้าหน้าที่เทศกิจพนักงานทำความสะอาดของกรุงเทพมหานคร กลุ่มรกรับจ้างสาธารณะ, จัดทำข้อมูล เอกสารเผยแพร่ คำแนะนำให้ประชาชนเข้าใจถึงภัยของการลอบวางระเบิด พร้อมแนวทางปฏิบัติในการป้องกันภัย, ประสานการใช้เครื่องมือเสริมด้านการรักษาความปลอดภัยกับภาคเอกชน เช่น การใช้กล้องวงจรปิดโดยกำหนดจุดติดตั้งกล้องของภาครัฐและเอกชนให้ครอบคลุมพื้นที่เฝ้าระวัง, จัดทำแผนและเตรียมความพร้อมในการกู้ภัย การดับเพลิง การอพยพประชาชน เตรียมการรักษาพยาบาล การซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคที่จำเป็น, การประชาสัมพันธ์และบำรุงขวัญ

1.7 สารเคมีและวัตถุอันตราย

1) ความหมายสารเคมีและวัตถุอันตราย

สำนักงานเขตบางบอน (2562) ได้กล่าวถึงสารเคมีและวัตถุอันตรายว่า หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. เป็นวัตถุที่ระเบิดได้ หมายถึง เป็นสารที่เกิดการระเบิดได้ เมื่อได้รับความร้อน เปลวไฟถูกกระทบหรือจุดระเบิด อาทิ กระจุนปืน ดินระเบิด ดินปืน ตัวจุดระเบิด พลุ ดอกไม้ไฟ เป็นต้น

2. เป็นก๊าซ หมายถึง ก๊าซที่สามารถติดไฟได้ง่าย เมื่อได้รับความร้อนและเปลวไฟ อาทิ ก๊าซหุงต้ม ก๊าซไฮโดรเจน ก๊าซบิวเทน เป็นต้น หรือก๊าซที่สูดดมกลิ่นหรือสัมผัสร่างกายแล้วทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและอาจเสียชีวิตได้ อาทิ ก๊าซคลอรีน ก๊าซแอมโมเนีย เป็นต้น หรือก๊าซที่ถูกอัดไว้ในถังด้วยความดันสูง เมื่อถูกกระทบอย่างแรงอาจเกิดระเบิดได้

3. เป็นของเหลวไวไฟ หมายถึงของเหลวที่สามารถติดไฟได้ง่าย เมื่อได้รับความร้อนของเปลวไฟ เช่น บิวเทน เอทิลแอลกอฮอล์ น้ำมัน เป็นต้น

4. เป็นของแข็งไวไฟ หมายถึง สารที่ลุกไหม้ได้ง่ายเมื่อได้รับความร้อนหรือเปลวไฟ เช่น ไม้ขีดไฟ กำมะถัน ถ่าน ฟอสฟอรัส ลิควินท์ เป็นต้น หรือสารที่เมื่อถูกน้ำ หรือความชื้น จะทำให้เกิดก๊าซไวไฟ ซึ่งลุกไหม้ได้

5. เป็นสารออกซิไดส์ และสารเปอร์ออกไซด์อินทรีย์ หมายถึง สารที่ตัวเองไม่เกิดการลุกไหม้แต่ช่วยให้สารอื่นลุกไหม้ได้โดยการสลายตัวให้ก๊าซออกซิเจนออกมา เช่น บัญ แอมโมเนียไนเตรท ต่างทับทิม เป็นต้น หรือสารที่สลายตัวให้ก๊าซออกซิเจน ซึ่งจะทำให้ตัวเองและสารอื่นเกิดจากการลุกไหม้ เช่น อะเซทิลเปอร์ออกไซด์

6. เป็นสารมีพิษ และสารติดเชื้อโรค หมายถึง สารที่เมื่อกินหรือสัมผัสกับผิวหนังแล้วเป็นอันตรายต่อร่างกายและอาจทำให้เสียชีวิตได้ เช่น พรอท ตะกั่ว แคดเมียม ยาฆ่าแมลง เป็นต้น หรือสารที่ปนเปื้อนกับอาหารแล้วกินเข้าไปจะเป็นอันตราย เช่น สารละลายพลาสติก หรือสารติดเชื้อ เช่น เชื้อจุลทรีย์

7. เป็นสารกัมมันตภาพรังสี หมายถึง วัตถุที่มีการแผ่รังสีออกจากตัวเอง โดยมีความรุนแรงมากกว่า 0.002 ไมโครคูรี ต่อน้ำหนัก 1 กรัม ได้แก่ โคบอลต์ (27) เรเดียม (88) เป็นต้น

8. เป็นสารกัดกร่อน หมายถึง สารที่มีคุณสมบัติในการทำลายเนื้อเยื่อของร่างกาย เช่น กรดต่าง ๆ

9. เป็นสารหรือวัตถุที่อาจเป็นอันตรายได้ หมายถึง สารที่ไม่ได้จัดอยู่ในประเภทใดใน 8 ประเภทข้างต้น แต่สามารถก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น สารคลอโรฟลูออโรคาร์บอน (CFC) เป็นต้น

วิรวรรณ รุ่งเรือง (2564) ได้ให้ความหมายของวัตถุอันตราย ว่าหมายถึง 1.วัตถุระเบิดได้ 2.วัตถุไวไฟ 3.วัตถุออกซิไดส์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ 4.วัตถุมีพิษ 5.วัตถุที่ทำให้เกิดโรค 6.วัตถุกัมมันตรังสี 7.วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม 8.วัตถุกัดกร่อน 9.วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก จังหวัดราชบุรี (2560) ได้กล่าวถึงสารเคมีและวัตถุอันตรายว่า หมายถึง สารที่เป็น element หรือcompound และ วัตถุที่มีคุณสมบัติทางเคมีหรือทางกายภาพ เป็นพิษ ก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์ สัตว์ พืช ทำให้ทรัพย์สินเสียหาย หรือสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

สรุปได้ว่าสารเคมีและวัตถุอันตราย หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ 1.วัตถุระเบิดได้ 2.วัตถุไวไฟ 3.วัตถุออกซิไดส์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ 4.วัตถุมีพิษ 5.วัตถุที่ทำให้เกิดโรค 6.วัตถุกัมมันตรังสี 7.วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม 8.วัตถุกัดกร่อน 9.วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง ซึ่งเป็นพิษ และก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์ สัตว์ พืช ทำให้ทรัพย์สินเสียหาย หรือสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

2) ประเภทของสารเคมีและวัตถุอันตราย

กระทรวงอุตสาหกรรม (2565) ได้จำแนกประเภทวัตถุอันตรายออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 วัตถุระเบิด (Explosives) หมายถึง ของแข็งหรือของเหลวหรือสารผสมที่สามารถเกิดปฏิกิริยาทางเคมีด้วยตัวเองทำให้เกิดก๊าซที่มีความดันและความร้อนอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการระเบิด สร้างความเสียหายบริเวณโดยรอบได้และให้รวมถึงสารที่ใช้ทำดอกไม้เพลิงและสิ่งของที่ระเบิดได้ด้วย แยกเป็น 6 ประเภทย่อย คือ 1.1) สารหรือสิ่งของที่ก่อให้เกิดอันตรายจากการระเบิดรุนแรงทันทีทันใดทั้งหมด (Mass explosion)

1.2) สารหรือสิ่งของที่มีอันตรายจากการระเบิดแตกกระจาย แต่ไม่ระเบิดทันทีทันใดทั้งหมด

1.3) สารหรือสิ่งของที่เสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้และอาจมีอันตรายบ้างจากการระเบิดหรือการระเบิดแตกกระจาย แต่ไม่ระเบิดทันทีทันใดทั้งหมด

1.4) สารหรือสิ่งของที่ไม่แสดงความเป็นอันตรายอย่างเด่นชัด หากเกิดการประทุหรือประทุในระหว่างการขนส่งจะเกิดความเสียหายเฉพาะภาชนะบรรจุ

1.5) สารที่ไม่ไวต่อการระเบิด แต่หากมีการระเบิดจะมีอันตรายจากการระเบิดทั้งหมด

1.6) สิ่งของที่ไม่ไวต่อการระเบิดน้อยมาก และไม่ระเบิดทันทีทันใด มีความเสี่ยงต่อการระเบิดอยู่ในวงจำกัดเฉพาะในตัวสิ่งของนั้นๆ ไม่มีโอกาสที่จะเกิดการประทุหรือแผ่กระจายในระหว่างทำการขนส่ง

ประเภทที่ 2 ก๊าซ (Gases) หมายถึงสารที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส มีความดันไอน้ำมากกว่า 300 กิโลปาสกาล หรือมีสภาพเป็นก๊าซอย่างสมบูรณ์ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส และมีความดัน 101.3 กิโลปาสกาล ซึ่งได้แก่ก๊าซอัด (compressed gas) ก๊าซอยู่ในสภาพของเหลว (Liquefied gas) ก๊าซในสภาพของเหลวอุณหภูมิต่ำ (Refrigerated liquefied gas) และให้รวมถึงก๊าซที่ละลายในสารละลายภายใต้ความดันด้วย แยกเป็น 3 ประเภทย่อย คือ 2.1) ก๊าซไวไฟ (Flammable gases) หมายถึง ก๊าซที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส และมีความดัน 101.3 กิโลปาสกาล สามารถติดไฟได้เมื่อผสมกับอากาศร้อยละ 13 หรือต่ำกว่าโดยปริมาตร หรือมีช่วงกว้างที่สามารถติดไฟร้อยละ 12 ขึ้นไปเมื่อผสมกับอากาศ โดยไม่คำนึงถึงความเข้มข้นต่ำสุดของการผสม

2.2) ก๊าซไม่ไวไฟและไม่เป็นพิษ (Non-flammable, Non-toxic gases) หมายถึง ก๊าซที่ขณะขนส่งมีความดันไม่น้อยกว่า 280 กิโลปาสกาล ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียสหรืออยู่ในสภาพของเหลวมีอุณหภูมิต่ำ

2.3) ก๊าซพิษ (Toxic gases) หมายถึง ก๊าซที่มีคุณสมบัติเป็นที่ทราบกันทั่วไป หรือได้มีการสรุปว่าเป็นพิษหรือกัดกร่อน หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ประเภทที่ 3 ของเหลวไวไฟ (Flammable liquids) หมายถึงของเหลวหรือของเหลวผสมหรือของเหลวที่มีสารแขวนลอยผสม ที่มีจุดวาบไฟไม่เกิน 60 องศาเซลเซียส กรณีทดสอบด้วยวิธีถ้วยปิด(Closed-cup test) หรือไม่เกิน 65.6 องศาเซลเซียส กรณีทดสอบด้วยวิธีถ้วยเปิด (Open-cup test) และรวมถึงของเหลวที่ขณะขนส่งถูกทำให้มีอุณหภูมิเท่ากับหรือมากกว่าจุดวาบไฟของเหลวนั้น และสารหรือสิ่งของที่ทำให้มีอุณหภูมิสูงจนเป็นของเหลวขณะทำการขนส่ง ซึ่งเกิดไอระเหยไวไฟที่อุณหภูมิไม่มากกว่าอุณหภูมิสูงสุดที่ใช้ในการขนส่ง

ประเภทที่ 4 ของแข็งไวไฟ (Flammable solids) หมายถึง สารที่มีความเสี่ยงต่อการลุกไหม้ได้เอง และสารที่สัมผัสกับน้ำแล้วทำให้เกิดก๊าซไวไฟ แยกเป็น 3 ประเภทย่อย คือ

4.1) ของแข็งไวไฟ (Flammable solids) หมายถึง ของแข็งที่ระหว่างทำการขนส่งสามารถจะติดไฟได้ง่าย หรืออาจทำให้เกิดการลุกไหม้ขึ้นได้จากการเสียดสีสารหรือสารที่เกี่ยวข้องที่มีแนวโน้มที่จะเกิดปฏิกิริยาคายความร้อนที่รุนแรงและให้รวมถึงวัตถุระเบิดที่ถูกลดความไวต่อการระเบิดซึ่งอาจระเบิดได้ถ้าหากไม่ทำให้เจือจางเพียงพอ

4.2) สารที่มีความเสี่ยงต่อการลุกไหม้ได้เอง (Substances liable to spontaneous combustion) หมายถึง สารที่มีแนวโน้มจะเกิดความร้อนขึ้นได้เองในสภาวะการขนส่งตามปกติหรือเกิดความร้อนสูงขึ้นได้เมื่อสัมผัสกับอากาศและมีแนวโน้มที่จะลุกไหม้ได้

4.3) สารที่สัมผัสกับน้ำแล้วทำให้เกิดก๊าซไวไฟ (Substances which in contact with water emit flammable gases) หมายถึงสารที่ทำปฏิกิริยากับน้ำแล้วมีแนวโน้มที่จะเกิดการติดไฟได้เองหรือทำให้เกิดก๊าซไวไฟในปริมาณที่เป็นอันตราย

ประเภทที่ 5 สารออกซิไดซ์และสารอินทรีย์เปอร์ออกไซด์แยกเป็น 2 ประเภทย่อย คือ

5.1) สารออกซิไดซ์ (Oxidizing substances) หมายถึงสารที่ตัวของสารเองอาจไม่ติดไฟโดยทั่วไปจะปล่อยออกซิเจน หรือเป็นเหตุ หรือช่วยให้วัตถุอื่นเกิดการลุกไหม้

5.2) สารอินทรีย์เปอร์ออกไซด์ (Organic peroxides) หมายถึง สารอินทรีย์ที่มีโครงสร้างออกซิเจน 2 อะตอมดังนี้ -O-O- และอาจถือได้ว่าเป็นสารที่มีอนุพันธ์ของไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์(Hydrogen peroxide) ซึ่งอะตอมของไฮโดรเจน 1 หรือทั้ง 2 อะตอมถูกแทนที่ด้วย Organic radicals สารนี้ไม่เสถียรความร้อน ซึ่งอาจเกิดปฏิกิริยาคายความร้อนและเร่งการแตกตัวด้วยตัวเอง และอาจมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ร่วมด้วย แนวโน้มที่จะระเบิดสลายตัว เผาไหม้อย่างรวดเร็ว ไวต่อการกระแทก หรือการเสียดสี ทำปฏิกิริยากับสารอื่นก่อให้เกิดอันตรายได้ เป็นอันตรายต่อตา

ประเภทที่ 6 สารพิษและสารติดเชื้อ แยกเป็น 2 ประเภทย่อย คือ

6.1) สารพิษ (Toxic substances) หมายถึง สารที่มีแนวโน้มจะทำให้เสียชีวิตหรือบาดเจ็บรุนแรง หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หากกลืนหรือสูดดม หรือสัมผัสทางผิวหนัง

6.2) สารติดเชื้อ (Infectious substances) หมายถึง สารที่ทราบหรือคาดว่ามีการติดเชื้อโรคปนอยู่ด้วย เชื้อโรคคือจุลินทรีย์ (ซึ่งรวมถึงแบคทีเรีย ไวรัส Rickettsia พยาธิเชื้อรา) หรือจุลินทรีย์ที่เกิดขึ้นใหม่ หรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม ซึ่งรู้จักกันโดยทั่วไป หรือมีข้อสรุปที่เชื่อถือได้ว่าเป็นเหตุให้เกิดโรคต่อมนุษย์หรือสัตว์

ประเภทที่ 7 วัสดุกัมมันตรังสี (Radioactive materials) หมายถึง วัสดุที่สามารถแผ่รังสีที่มองไม่เห็น ซึ่งเป็นอันตรายต่อร่างกาย การพิจารณาความเป็นอันตรายให้เป็นไปตามมาตรฐานและข้อกำหนดต่างๆ ด้านการขนส่งสารกัมมันตรังสีของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency หรือ IAEA)

ประเภทที่ 8 สารกัดกร่อน (Corrosive substances) หมายถึง สารซึ่งโดยปฏิกิริยาเคมีจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อเนื้อเยื่อของสิ่งมีชีวิต หรือกรณีของการรั่วจะเกิดความเสียหาย หรือทำลายสิ่งของอื่นหรือยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่ง หรือเกิดอันตรายอื่นได้ด้วย

ประเภทที่ 9 วัตถุอันตรายเบ็ดเตล็ด (Miscellaneous dangerous substances and articles) หมายถึงสารและสิ่งของที่อยู่ในขณะขนส่งมีความเป็นอันตรายซึ่งไม่จัดอยู่ในประเภทที่ 1 ถึงประเภทที่ 8 และให้รวมถึงสารที่อยู่ในระหว่างทำการขนส่งหรือระบุว่าในการขนส่งต้องควบคุมให้มีอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 100 องศาเซลเซียส ในสภาพของเหลว หรือมีอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 240 องศาเซลเซียส ในสภาพของแข็ง

วีรวรรณ รุ่งเรือง (2564) ได้กล่าวถึงประเภทของวัตถุอันตรายและสารเคมีไว้ดังนี้

ประเภทที่ 1 วัตถุระเบิด (Explosive) เป็นสารเคมีที่อาจก่อให้เกิดการระเบิดขึ้นได้ แบ่งออกเป็น 6 ประเภทย่อย ได้แก่

ประเภท 1.1 วัตถุที่อาจก่อให้เกิดการระเบิดอย่างรุนแรงและเฉียบพลันทั้งหมด

ประเภท 1.2 วัตถุที่อาจก่อให้เกิดอันตรายโดยการกระจายของสะเก็ดระเบิดแต่มีใช้โดยการระเบิดอย่างรุนแรงและเฉียบพลันทั้งหมด

ประเภท 1.3 วัตถุที่อาจก่อให้เกิดอันตรายจากการระเบิดเล็กน้อยเมื่อเกิดอัคคีภัยหรือสัมผัสถูกแหล่งความร้อนอื่นๆ

ประเภท 1.4 วัตถุที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายมากนักแต่อาจเกิดการปะทุในระหว่างการขนส่งได้ ความเสียหายจะอยู่เฉพาะภายในบรรจุภัณฑ์หรือหีบห่อเท่านั้น

ประเภท 1.5 วัตถุซึ่งไม่ไวต่อการระเบิด แต่เมื่อเกิดการลุกไหม้อาจทำให้เกิดการระเบิดได้ ทำให้เกิดอันตรายอย่างรุนแรง เช่นเดียวกับประเภท 1.1 เช่น ดินปืน กระสุนปืน ไดนาไมท์ แอมโมเนีย ไตโครเมท

ประเภท 1.6 วัตถุซึ่งไม่ไวหรือเฉื่อยมากต่อการระเบิดและไม่ก่อให้เกิดอันตรายอย่างรุนแรง

ประเภทที่ 2 ก๊าซ (GAS) แบ่งออกเป็น 3 ประเภทย่อย ได้แก่

ประเภท 2.1 ก๊าซไวไฟ เป็นก๊าซที่ติดไฟได้ง่าย เมื่อสัมผัสถูกความร้อน เปลวไฟมีจุดวาบไฟต่ำกว่า 37.8 เช่น อะเซทิลีน อีเทนไซโคลบิวเทน เอทิลเอมีน มีเทน บิวเทน เป็นต้น

ประเภท 2.2 ก๊าซไวไฟ ไม่เป็นพิษ อัดภายใต้ความดันอาจเกิดอันตรายจากการระเบิดเมื่อถูกกระทบกระแทกหรือความร้อน เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ อาร์กอน ออกซิเจน

ประเภท 2.3 ก๊าซพิษ เป็นสารกัดกร่อนหรือเป็นพิษต่อมนุษย์ เช่น คลอรีน แอมโมเนีย โบรอนไตรฟลูออไรด์ คาร์บอนฟลูออไรด์ และเมทิลโบรไมด์

ประเภทที่ 3 ของเหลวไวไฟ มีจุดวาบไฟต่ำกว่า 37.8 เช่น เฮกเซน, คลอโรบิวเทน, ไซโคลเฮกเซน, เบนซีน, เอทิลแอลกอฮอล์

ประเภทที่ 4 ของแข็งไวไฟ หรือวัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้เองวัตถุที่ถูกน้ำแล้วให้ก๊าซไวไฟแบ่งออกเป็น 3 ประเภทย่อย ได้แก่

ประเภท 4.1 ของแข็งไวไฟง่ายต่อการติดไฟ เช่น ไม้ขีดไฟ การบูร กำมะถัน ฟอสฟอรัส เฮกซะเมท ทิลลีนเตตราซีน

ประเภท 4.2 วัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้เอง เช่น อะลูมิเนียม อัลคิลไฮไลด์ คาร์บอน ไดมอนด์ซิงค์ฟอสฟอรัสขาว ไนโตรเซลูโลส โซเดียมซิลไฟต์ โปแตสเซียมไฮโดรซัลไฟต์

ประเภท 4.3 วัตถุอันตรายเมื่อเปียกชื้นอาจเกิดก๊าซไวไฟขึ้นได้ เช่น อัลคิลเมททอล ผงอะลูมิเนียมอะลูมิเนียมคาร์ไบด์แบเรียม แคลเซียม แคลเซียมซิลไฟต์

ประเภทที่ 5 วัตถุออกซิไดซ์และออกแกนิคเปอร์ออกไซด์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย ได้แก่

ประเภท 5.1 วัตถุออกซิไดซ์ เช่น อะลูมิเนียมไนเตรท แอมโมเนียไนเตรท แบเรียมคลอเรต โบรมีนเพนตะฟลูออไรด์ ไฮโครเจนเปอร์ออกไซด์

ประเภท 5.2 ออกแกนิคเปอร์ออกไซด์ เช่น อะเซทิล อะซิโตนเปอร์ออกไซด์ อะซิทิลเบนโซอิลเปอร์ออกไซด์

ประเภทที่ 6 วัตถุพิษและวัตถุติดเชื้อ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย ได้แก่

ประเภท 6.1 วัตถุพิษที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต เจ็บป่วยรุนแรงเมื่อสัมผัสถูก เช่น อาร์เซนิกไตรออกไซด์ ไซยาไนต์ คลอโรไนโตร เบนซีน ไดโบรมีเทน ไดคลอโรมีเทน

ประเภท 6.2 วัตถุติดเชื้อ วัตถุที่มีเชื้อจุลินทรีย์หรือพิษของจุลินทรีย์ (Toxin) อันเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคในมนุษย์และสัตว์

ประเภทที่ 7 วัตถุแก๊มมันตรังสี เช่น โคบอลต์60, พูลโตเนียม 238, ยูเรเนียม 233, เรเดียม ยูเรเนียม

ประเภทที่ 8 วัตถุกัดกร่อนมีฤทธิ์กัดกร่อนเนื้อเยื่อและวัสดุ เช่น ตลอซัลฟูริก, กรดฟอสฟอริก, กรดไนตริก, โปแตสเซียมไฮดรอกไซด์ โซเดียมไฮดรอกไซด์

ประเภทที่ 9 วัตถุอันตรายอื่น ๆ เช่น แอสเบสตรส, ซิงค์ไฮโดรซัลไฟด์, ฟิซีบี, กากของเสียอันตรายอื่น ๆ

สารเคมีและวัตถุอันตรายสามารถจำแนกประเภทออกได้เป็น 9 ประเภท ดังนี้ วัตถุระเบิด, ก๊าซ, ของเหลวไวไฟ, ของแข็งไวไฟ, วัตถุออกซิไดซ์, วัตถุออกซิไดซ์และออกแกนิคเปอร์ออกไซด์, วัตถุมีพิษและวัตถุติดเชื้อ, วัตถุแก๊มมันตรังสี, วัตถุกัดกร่อนมีฤทธิ์กัดกร่อนเนื้อเยื่อและวัสดุ, วัตถุอันตรายอื่น ๆ

3) มาตรการป้องกัน

สำนักงานเขตบางบอน (2562) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ไว้ดังนี้

1. ขั้นตอนการปฏิบัติ

1.1 การเตรียมการก่อนเกิดภัย ให้ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ตรวจสอบ กวดขัน และดำเนินการดังนี้

1.1.1 ให้สถานที่ที่มีการใช้หรือจัดเก็บสารเคมี และวัตถุอันตราย ติดตั้งสัญญาณแจ้งเตือนภัยกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

1.1.2 ให้สถานที่ที่มีการใช้หรือจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตราย จัดให้มีระบบการเคลื่อนย้ายคนออกจากสถานที่เกิดเหตุฉุกเฉิน และให้การฝึกซ้อมการปฏิบัติไว้ล่วงหน้าเป็นประจำ

1.1.3 ให้สถานที่ที่มีการใช้หรือจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตราย จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสม เช่น หน้ากากป้องกันอันตรายจากสารเคมี เครื่องช่วยหายใจชนิดมีถังอากาศ ชุดป้องกันสารเคมี และรองเท้ายาง เป็นต้น

1.1.4 ให้สถานที่ที่มีการใช้หรือจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตราย จัดให้มีเครื่องดับเพลิงที่เหมาะสมสำหรับการใช้กับสารเคมี และวัตถุอันตรายติดตั้งประจำอยู่ในจุดที่ง่ายต่อการหยิบใช้

1.1.5 ให้ตรวจสอบของภาชนะบรรจุสารเคมีและวัตถุอันตรายเป็นประจำ เป็นระยะ โดยดูตั้งแต่การปิดภาชนะต้องให้อยู่ในสภาพปิดแน่น ไม่มีการหยดหรือรั่วไหลออกมา หรือ

ปล่อยให้อากาศเข้าไปในภาชนะได้ในสภาพของภาชนะต้องไม่มีสนิม ร่องรอยการถูกกัดกร่อน หรือ รอยร้าว

1.1.6 ให้ตรวจสอบภาชนะบรรจุสารเคมีและวัตถุอันตรายต้องมีฉลาก หรือป้ายบอกชื่อสารเคมี UN NUMBER สัญลักษณ์เตือนอันตราย ข้อควรระวัง แหล่งที่ตั้งและวิธีการ บรรเทาอันตรายจากการรั่วไหลของสารเคมี โดยสามารถเห็นได้ง่ายและชัดเจน

1.1.7 ให้จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยที่อาจเกิดอันตรายจากสารเคมีและวัตถุ อันตรายอันตรายรวมทั้งจัดเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาภัยไว้ให้พร้อม

1.2 การปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

1.2.1 เมื่อได้รับแจ้งเหตุอันเนื่องมาจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ให้ผู้รับ แจ้งเหตุหาข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมีอันตรายบริเวณที่เกิดเหตุได้มากที่สุดได้แก่ ชื่อและประเภทของ สารเคมี พร้อม UN NUMBER ปริมาณและภาชนะบรรจุสารเคมี ลักษณะการเกิด สถานที่และเวลาเกิด เหตุ แล้วรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

1.2.2 ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการ

1) ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกเฉพาะกิจในบริเวณที่เกิดเหตุ เพื่อเป็น ศูนย์บัญชาการและอำนวยความสะดวกปฏิบัติโดยให้อยู่ในทิศทิศเหนือลม

2) พิจารณาสั่งการให้เจ้าหน้าที่ระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องตาม ลักษณะของสารเคมีและวัตถุอันตรายแต่ละประเภท

ในกรณีที่ไม่อยู่ในสภาพที่แน่ชัดเกี่ยวกับ การปฏิบัติต่อ สารเคมีอันตรายในบริเวณที่เกิดเหตุให้แจ้งข้อมูลตาม ข้อ 1.2.1 และขอคำแนะนำในการปฏิบัติจาก ผู้เชี่ยวชาญของ กรมควบคุมมลพิษหรือกรมโรงงานอุตสาหกรรมแล้วแต่กรณี หรือพิจารณาเห็นว่า จำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนให้ประสานขอรับการสนับสนุนทันที

3) สั่งการให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนผู้ อาศัยอยู่ในบริเวณสถานที่เกิดเหตุหรือบริเวณที่อาจได้รับผลกระทบทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและหา วิธีป้องกันตัวให้ปลอดภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

ในกรณีจำเป็นให้อพยพประชาชนไปในที่ปลอดภัยและประกาศเขต บริเวณอันตรายห้ามประชาชนหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปบริเวณดังกล่าว

4) ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประสานสถานพยาบาลเพื่อจัดให้ มีการรักษาพยาบาล ผู้ประสบภัย ณ บริเวณที่เกิดเหตุ และนำส่งโรงพยาบาลในกรณีที่จำเป็นต้อง ใช้ การรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

5) ฝ่ายเทศกิจรายงานเหตุการณ์ผ่านศูนย์เพื่อรายงานสถานการณ์ให้ผู้อำนวยการป้องกันฝ่ายพลเรือนทราบทุกระยะจนกว่าเหตุจะมียุติ

1.3 ขั้นตอนการฟื้นฟูบูรณะ เมื่อเหตุการณ์ยุติแล้วให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามขั้นตอนการฟื้นฟูบูรณะที่กำหนดไว้ในแผนของสำนักงานเขต และปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

1.3.1 ในการรักษาพยาบาล ผู้ได้รับสารเคมีและวัตถุอันตรายให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยพยาบาลพิจารณารักษาพยาบาล ให้ถูกต้องตามลักษณะของสารเคมีและวัตถุอันตรายแต่ละประเภทในกรณีที่ไม่อยู่ในสภาพที่แน่ชัดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อสารเคมีและวัตถุอันตรายในการรักษาพยาบาลให้ขอคำแนะนำในการปฏิบัติจากผู้เชี่ยวชาญ

1.3.2 ให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสารเคมีและวัตถุอันตรายจากหน่วยงานสนับสนุนเข้าไปยังบริเวณที่เสียหาย และตรวจสอบว่ามีผลกระทบข้างเคียงหรือมีสารเคมี และวัตถุอันตรายตกค้างหรือไม่เพื่อดำเนินการแก้ไขให้บริเวณที่เกิดเหตุและบริเวณข้างเคียงเกิดความปลอดภัย

1.3.3 รายงานสรุปสถานการณ์ให้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทราบโดยผ่านสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพกอาวุธ สิ่งเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา (2565) ดังนี้

1) สถานศึกษาสร้างการรับรู้ รมรงค์ ประชาสัมพันธ์ ในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาสิ่งเสพติดและอบายมุขผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เสียงตามสาย เว็บไซต์โรงเรียน การสอดแทรกกิจกรรมให้ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของสิ่งเสพติดผ่านโครงการโรงเรียนสีขาว โครงการศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น To beNumber One กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น

2) ขยายช่องทางการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้ รมรงค์ ประชาสัมพันธ์ ในการป้องกันและเฝ้าระวังสิ่งเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษาไปยังเครือข่ายบุคคล เช่น เครือข่ายนักเรียน เครือข่ายครู เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายชุมชน เป็นต้น

3) บริการให้คำปรึกษา ลด ละ เลิก การใช้สารเสพติด ผ่านหัวหน้าระดับครูที่ปรึกษา ครูเวรประจำวัน และครูแนะแนว เป็นต้น

4) ไม่อนุญาตให้นำสิ่งเสพติดและอบายมุขทุกประเภทและอาวุธปืนเข้ามาในสถานศึกษา

5) จัดให้มีการตรวจสอบสิ่งเสพติด อบายมุขกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และตรวจการพกพาอาวุธก่อนเข้าโรงเรียน

6) สถานศึกษามีมาตรการที่เข้มงวดในการป้องปราม โดยการตรวจค้นการนำยาเสพติดทุกชนิดและอาวุธปืนเข้ามาในโรงเรียน

7) ดำเนินตามระเบียบของโรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา และกฎหมายต่อไป

จากที่กล่าวมามาตรการการและแนวทางการป้องกันสารเคมีและวัตถุอันตรายสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) สถานศึกษาสร้างการรับรู้ ทัศนคติ ประชาสัมพันธ์ ในการป้องกันและเฝ้าระวังเกี่ยวกับการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย 2) ให้สถานที่ที่มีการใช้หรือจัดเก็บสารเคมี และวัตถุอันตราย ติดตั้งสัญญาณแจ้งเตือนภัยกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน 3) จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยที่อาจเกิดอันตรายจากสารเคมีและวัตถุอันตรายอันตรายรวมทั้งจัดเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาภัยไว้ให้พร้อม 4) จัดให้มีการตรวจสอบสิ่งเสพติด อบายมุขกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และตรวจการพกพาอาวุธก่อนเข้าโรงเรียน 5) สถานศึกษามีมาตรการที่เข้มงวดในการป้องกัน โดยการตรวจค้นการนำยาเสพติดทุกชนิดและอาวุธปืนเข้ามาในโรงเรียน 6) ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือจากอันตรายที่เกิดจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

1.8 การล่อลวง ลักพาตัว

1) ความหมายการล่อลวง ลักพาตัว

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมายว่าการล่อลวง หมายถึง ใช้อุบายทุจริตให้หลงเชื่อในสิ่งที่เป็นเท็จ เช่น ล่อลวงเด็กไปขาย

มูลนิธิกระเจงเงา (2551) ได้กล่าวว่าการลักพาตัว หมายถึง การกระทำที่มีลักษณะของการล่อลวงข่มขืนจิตใจให้ผู้หายกระทำการใดหรือไม่กระทำการใดหรือทำให้จำยอมต่อสิ่งใดเพื่อการกักขังหรือหน่วงเหนี่ยวหรือกระทำด้วยประการใดอันทำให้ผู้หายนั้นปราศจากเสรีภาพในร่างกายซึ่งเป็น ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 309, 310, 310 ทวิ, 313, 317

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2563) ได้กล่าวว่าการลักพาตัว คือ การพาตัวบุคคลไปโดยการล่อลวงหรือการใช้กำลังบังคับ ในบางประเทศการกระทำดังกล่าวจะเป็นความผิดต่อเมื่อผู้ลักพาไปมีเจตนาที่จะนำบุคคลดังกล่าวไปสมรสหรือค้าประเวณี

สรุปได้ว่า การล่อลวง ลักพาตัว หมายถึง การใช้อุบายทุจริตให้หลงเชื่อในสิ่งที่เป็นเท็จ ข่มขืนจิตใจให้ผู้หายกระทำการใดหรือไม่กระทำการใดหรือทำให้จำยอมต่อสิ่งใดเพื่อการกักขังหรือหน่วงเหนี่ยวหรือกระทำด้วยประการใดอันทำให้ผู้หายนั้นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย

2) มาตรการป้องกัน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2566) ได้กล่าวถึงมาตรการและแนวทางการป้องกันไว้ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ รู้จักวิธีการเอาตัวรอดจากการถูกล่อลวง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา

2. ประสานงานกับชุมชน ผู้ปกครองในการสอดส่องนักเรียนอย่างทั่วถึง

3. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ช่วยสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการถูกล่อลวงและลักพา

4. ให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการล่อลวงและลักพา และวิธีการป้องกันให้นักเรียนทราบทุกระยะ

5. ประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการติดตามค้นหา

6. ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการแจ้งเบาะแส

7. แจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร (2566) ได้กล่าวถึงมาตรการป้องกันและแก้ไขการล่อลวง ลักพาตัวไว้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การตัดสินใจ การให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา

2. จัดระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ จัดเวรยามเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา

3. ประสานงานกับชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง ในการสอดส่องนักเรียนอย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ

4. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ช่วยสอดส่องดูแลเพื่อป้องกันการถูกล่อลวงและลักพา

5. ให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการล่อลวงและลักพาและวิธีการป้องกันให้นักเรียนทราบทุกระยะ

6. ประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการติดตามค้นหา

7. ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการแจ้งเบาะแส

8. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับ

9. รายงานต้นสังกัดทันทีเมื่อเกิดเหตุ

จากที่กล่าวมามาตรการการและแนวทางการป้องกันการล่อลวง ลักพาตัวสามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ รู้จักวิธีการเอาตัวรอดจากการถูกล่อลวง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา 2) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ช่วยสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการถูกล่อลวงและลักพา 3) ให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการล่อลวงและลักพา และวิธีการป้องกันให้นักเรียนทราบทุกระยะ

4) ประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการติดตามค้นหา 5) ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการแจ้งเบาะแส 6) แจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับ

2.3 การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ใน

สถานศึกษา

การดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นการวางขั้นตอนของการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักและเป็นแนวทางในการดูแลช่วยเหลือตนเองให้ปลอดภัยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินงาน คือ 1) การประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและจัดลำดับความเสี่ยง 2) การจัดทำแผนดำเนินการความปลอดภัย 3) การดำเนินการตามมาตรการ 4) การดำเนินการตามขอบข่ายความปลอดภัย 5) การกำกับ ติดตาม และประเมินผล โดยมีการดำเนินการความปลอดภัยสถานศึกษาตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ การป้องกัน การปลุกฝัง และการปราบปราม ซึ่งในแต่ละมาตรการมีแนวปฏิบัติตามรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 การล่องละเมิดทางเพศ

1) ด้านการป้องกัน (1) สสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง (2) ฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย (3) สร้างเครือข่ายฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน (4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

2) ด้านการปลุกฝัง (1) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง (2) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะ (3) ฝึกทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ

3) ด้านการปราบปราม (1) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ (2) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ (3) แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การดำเนินงานความปลอดภัยด้านการล่องละเมิดทางเพศ หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการสำรวจกลุ่มและพื้นที่เสี่ยง ฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรม พัฒนาพื้นที่เสี่ยง สร้างเครือข่ายฝ้าระวัง จัดระบบการสื่อสารทั้งในสถานศึกษาและชุมชน จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิเสธและการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนและแต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ

2.3.2 การทะเลาะวิวาท

1) ด้านการป้องกัน (1) จัดทำระเบียบในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา (2) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามระเบียบ (3) เผื่อระวัง สังเกตพฤติกรรมทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน (4) สร้างเครือข่ายเผื่อระวังในสถานศึกษาและชุมชน (5) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านการปลูกฝัง (1) ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท (2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม (3) จัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

3) ด้านการปราบปราม (1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษา และชุมชน (2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา (3) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การดำเนินงานความปลอดภัยด้านการทะเลาะวิวาท หมายถึง การจัดทำระเบียบ ข้อตกลงในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามระเบียบ เผื่อระวัง สังเกตพฤติกรรม และสร้างเครือข่ายเผื่อระวังในสถานศึกษาและชุมชน จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะ จัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

2.3.3 การกลั่นแกล้งรังแก

1) ด้านการปลูกฝัง (1) สสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ (2) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา (3) สร้างเครือข่ายเผื่อระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน (4) จัดระบบสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน

2) ด้านการปราบปราม (1) ให้ความรู้ความเข้าใจ (2) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่อง (3) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

3) ด้านการป้องกัน (1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุ ทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน (2) ดำเนินการเอาโทษตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก (3) ติดตาม เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจผู้กระทำ และสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การดำเนินงานความปลอดภัยด้านการกลั่นแกล้งรังแก หมายถึง การสำรวจกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกันทั้งใน

ระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน ให้ความรู้ความเข้าใจหลักในการอยู่ร่วมกันในสังคม จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกัน จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุ ดำเนินการเอาโทษตามระเบียบข้อตกลงโดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก และติดตาม เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจผู้กระทำ และสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำ

2.3.4 การชุมนุมประท้วงและการจลาจล

1) ด้านการป้องกัน (1) สสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง (2) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย 3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน (4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

2) ด้านการปลูกฝัง (1) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง (2) สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและจลาจล (3) จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ (4) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม

3) ด้านการปราบปราม (1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน (2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา (3) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การดำเนินงานความปลอดภัยด้านการชุมนุมประท้วง และการจลาจล หมายถึง การสำรวจกลุ่มเสี่ยง เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและจลาจล จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

2.3.5 การก่อวินาศกรรม

1) ด้านการป้องกัน (1) สสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง (2) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน (3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน (4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

2) ด้านการปลูกฝัง (1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการ
 วิศวกรรม (2) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
 (3) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

3) ด้านการปราบปราม (1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษา
 และชุมชน (2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา (3) ดำเนินการตามระเบียบ
 กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การดำเนินงานความปลอดภัยด้านการก่อวิศวกรรม
 หมายถึง การสำรวจกลุ่มเสี่ยง และเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง และ
 จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สร้างความรู้
 ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการวิศวกรรม จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง
 ชุมชน จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับ
 เหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา ดำเนินการตาม
 ระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

2.3.6 การใช้ระเบิด

1) ด้านการป้องกัน (1) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง (2) สำรวจข้อมูลแหล่งที่มา
 ของวัตถุประกอบระเบิด (3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน (4) จัดระบบ
 ติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามด้านพฤติกรรมนักเรียน

2) ด้านการปลูกฝัง (1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้
 ระเบิด (2) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม (3) จัด
 เวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

3) ด้านการปราบปราม (1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษา
 และชุมชน (2) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา (3) ดำเนินการตามระเบียบ
 กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การดำเนินงานความปลอดภัยด้านการใช้ระเบิด
 หมายถึง การสำรวจกลุ่มเสี่ยง สำรวจข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด มีการสร้างเครือข่าย
 เฝ้าระวัง และจัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามด้านพฤติกรรมนักเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจถึง
 ผลกระทบที่เกิดจากการใช้ระเบิด และจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน จัด
 เวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุ
 ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา และดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้น
 การไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

2.3.7 การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย

1) ด้านการป้องกัน (1) จัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย (2) จัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด (3) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

2) ด้านการปลูกฝัง (1) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย (2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต (3) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานที่จริงในพื้นที่

3) ด้านการปราบปราม (1) ติดต่อประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา (2) ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การดำเนินงานความปลอดภัยด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย หมายถึง การจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานที่จริงในพื้นที่ ติดต่อประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน

2.3.8 การล่อลวง ลักพาตัว

1) ด้านการป้องกัน (1) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน (2) จัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก (3) จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน

2) ด้านการปลูกฝัง (1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง (2) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน (3) ฝึกทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ

3) ด้านการปราบปราม (1) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ (2) แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ (3) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การดำเนินงานความปลอดภัยด้านการล่อลวง ลักพาตัว หมายถึง การสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน มีการจัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือ

ช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน และแต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา

3. บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

3.1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ตั้งอยู่ในศูนย์ราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ถนนรัตนวิเชียร์ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู อาณาเขตทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอปากเกร็ด และอำเภอบางใหญ่ ทิศใต้ ติดต่อกับเขตตลิ่งชัน และเขตบางพลัด กรุงเทพฯ ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยรับผิดชอบดูแล 2 อำเภอ คืออำเภอเมืองหนองบัวลำภู และอำเภอบางกรวย มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 32 แห่ง จำแนกเป็น โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 24 แห่ง โรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 8 แห่ง (เปิดสอนระดับอนุบาล – มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 7 โรงเรียน, เปิดสอนระดับอนุบาล – มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 โรงเรียน) ซึ่งข้อมูลทางการศึกษาระดับถึงจำนวนโรงเรียน ครู จำแนกรายอำเภอ ปีการศึกษา 2565 จำแนกเป็นอำเภอเมืองหนองบัวลำภู จำนวนโรงเรียน 22 โรงเรียน จำนวนครู 936 คน อำเภอบางกรวยจำนวนโรงเรียน 10 โรงเรียน จำนวนครู 201 คน รวมเป็น 32 โรงเรียน ครู 1137 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1, 2566)

อำนาจหน้าที่ ภารกิจ และบทบาท

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ ภารกิจและบทบาท ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

1. มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือกฎหมายอื่นและมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ 1) อำนาจหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) อำนาจหน้าที่ในการพัฒนางานด้าน

วิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ร่วมกับสถานศึกษา 3) รับผิดชอบในการพิจารณาแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา 4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

2. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการข้อที่ 5 เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น 2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว 3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา 5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 7) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา 9) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 10) ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา 11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

**นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
ปีงบประมาณ พ.ศ.2565**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา 4 ประการ ของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในหลวงรัชกาลที่ 10 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 นโยบายและจุดเน้น ของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2564-2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มาเป็น
ทิศทางการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้กำหนดเป็นกรอบนโยบายของสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี
เขต 1, 2566)

วิสัยทัศน์ :

“องค์กรแห่งเทคโนโลยีดิจิทัล สร้างสมรรถนะการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ ตาม
วิถือนาคต”พันธกิจ:

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง
2. จัดการศึกษาภายใต้ความปลอดภัยทุกรูปแบบ
3. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ยกระดับการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมและวิจัยเป็นฐาน สู่วิถี
อนาคต (Next Normal)
5. เสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและ
เท่าเทียม
6. เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
7. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะทางด้านวิชาชีพ วิชาชีวิตและมีความสามารถ
เป็นเลิศทางวิชาการ
8. พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ มีสมรรถนะด้านภาษาและ
การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
9. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มี
ประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ :

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของ
ชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความ
ปลอดภัยทุกรูปแบบ และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
3. การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีคุณภาพชีวิตที่เป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะและ
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลนวัตกรรมและวิจัย

5. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพโดยการเสริมสร้างทักษะสมรรถนะ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 และเป็นเลิศ

6. การบริหารจัดการมีระบบการทำงานเชิงบูรณาการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รวมทั้งระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

ค่านิยม

“บริการอย่างกัลยาณมิตร คือวิถีชีวิตของพวกเรา”

กลยุทธ์ :

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับผู้เรียนทุกคน

กลยุทธ์ที่ 3 ยกกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องและก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษามุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ตารางที่ 2.4 นโยบายและจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ด้านความปลอดภัย

นักเรียน	ครูและบุคลากร	สถานศึกษา
ผู้เรียนทุกคนมีวิถีการเรียนรู้ใหม่และได้รับการดูแลช่วยเหลือจากภัยทุกรูปแบบ	ครู และบุคลากรทางการศึกษา สร้างกระบวนการเรียนรู้ รูปแบบใหม่ และพัฒนาระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง เข้มแข็งภายใต้วิถีนาคต (Next Normar)	สถานศึกษา มีความพร้อมในการ สร้างภูมิคุ้มกันรับมือการ เปลี่ยนแปลงและภัยคุกคามทุก รูปแบบ

3.2 สภาพผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา

3.2.1 ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

1) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความตระหนักและปรับตัวรองรับวิถีชีวิตใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อโควิด-193

กิจกรรมการดำเนินงาน

ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความตระหนักและปรับตัวรองรับวิถีชีวิตใหม่ในสถานการณ์การแพร่เชื้อโควิด-19 รูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Google Meet ให้กับครูอนามัยและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 32 โรงเรียน

ผลการดำเนินงาน

1. ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้สร้างสุขอนามัยที่ดี ปลอดภัยจากโรคโควิด-19 สามารถปรับตัวในการรองรับวิถีชีวิตใหม่
 2. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้นักเรียนรู้จักระมัดระวังให้ปลอดภัยจากโรคโควิด-19 ทั้งตนเองและบุคคลรอบข้างได้
- 2) โครงการการเสริมสร้างความเข้มแข็งและดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

กิจกรรมการดำเนินงาน

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากรดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ด้วยระบบ Google Meet จำนวน 1 วัน จำนวน 100 คน
2. เสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียน อบรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตนักเรียน ด้วยพลังบวก จำนวน 1 วัน จำนวน 70 คน
3. ลูกเสือต้านภัยยาเสพติดจัดค่ายลูกเสือต้านภัยยาเสพติด ณ โรงเรียน ชุมชนวัดไทรมา จำนวน 2 วัน ให้แก่ลูกเสือแกนนำ จำนวน 100 คน ให้ลูกเสือในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 8 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 กอง
4. การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อเข้ารับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูต้นแบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. การออกพื้นที่กรณีมีเหตุฉุกเฉิน ได้ออกพื้นที่สถานศึกษา กรณีได้รับการแจ้งเหตุ และกรณีมีเหตุฉุกเฉิน เช่น อุทกภัย หรือเหตุพิเศษที่ได้รับแจ้งจากสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือให้คำแนะนำ เป็นกำลังใจ ให้สถานศึกษาและนักเรียนอย่างทันท่วงที

ผลการดำเนินงาน

1. โรงเรียนในสังกัดมีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
2. นักเรียนในสังกัดที่เผชิญเหตุฉุกเฉินหรือเหตุพิเศษได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลืออย่างทันท่วงที

3. นักเรียนมีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเอง ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
4. นักเรียนมีจิตใจที่เข้มแข็ง คิดเป็นและสามารถรับมือกับภัยคุกคามที่มาในรูปแบบต่างๆ ได้
5. มีกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ สามัคคี มีจิตสาธารณะ และปลูกฝังให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีของชาติ

3.2.2 ผลการดำเนินงานตามนโยบาย กลยุทธ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

โครงการระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยนักเรียนด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE SAFETY CENTER)

กิจกรรมการดำเนินงาน

1. ประกาศจัดตั้งศูนย์ความปลอดภัย (MOE Safety Center) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัย และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ MOE Safety Platform
2. ประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมอบรมการใช้ระบบมาตรฐานความปลอดภัย (MOE Safety Platform) พร้อมทั้งลงทะเบียนเข้าใช้ระบบ MOE Safety Platform และให้รับทราบช่องทางการแจ้งเหตุ ระบบ MOE Safety Platform ผ่านทาง 4 ช่องทาง ได้แก่
 - ช่องทางที่ 1 : Application MOE Safety Center
 - ช่องทางที่ 2 : Line @MOESafetyCenter
 - ช่องทางที่ 3 : www.moesafetycenter.com
 - ช่องทางที่ 4 : Call Center 02-1266565
3. โรงเรียนขยายผลการใช้งานระบบ MOE Safety Platform ให้แก่ผู้ปกครองและนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู และบุคลากร เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในเรื่อง “การดูแลความปลอดภัย” “โครงการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ MOE Safety Platform”
5. ส่งเสริมโรงเรียนในสังกัดรณรงค์ เรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษาทุกด้าน และจัดทำแผนความปลอดภัย และพิจารณารูปแบบและวิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การสร้างการรับรู้การเข้าถึงระบบตามความเหมาะสม

6. เสริมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาในรูปแบบ MOU ตามมาตรการ “3 ป” (1.ป้องกัน 2.ปลูกฝัง 3.ปราบปราม) และขับเคลื่อนความปลอดภัย 3 ระดับ (1.ก่อนเกิดภัย ดำเนินการ ป้องกัน 2. ขณะเกิดภัย มีแผนเผชิญเหตุ 3. หลังเกิดภัย ดำเนินการช่วยเหลือและเยียวยา)

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

1. มีศูนย์ความปลอดภัย (MOE Safety Center) สพป.นนทบุรี เขต 1
2. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 32 โรงเรียน เข้าร่วมอบรมขยายผลการบริหารจัดการระบบมาตรฐานความปลอดภัย ผ่านระบบการประชุมทางไกล Google Meet ทั้งในส่วนระบบผู้รับแจ้งเหตุ และส่วนระบบผู้แจ้งเหตุ
3. โรงเรียนเข้าใช้งานระบบ MOE Safety Center 100%

เชิงคุณภาพ

1. โรงเรียนมีแผนความปลอดภัย ตามมาตรการ 3 ป และเริ่มใช้แผนความปลอดภัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565
2. มีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาทั้ง 2 อำเภอ
3. สามารถช่วยเหลือได้อย่างทันที่
4. โรงเรียนในสังกัดจัดประชุมอบรมขยายผลการบริหารจัดการระบบ ให้ความรู้การใช้ระบบมาตรฐานความปลอดภัย การใช้งานระบบ Application MOE Safety Center ให้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนระบบผู้รับแจ้งเหตุ และส่วนระบบผู้แจ้งเหตุ
5. มีพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนนักศึกษาในสังกัด ดูแลนักเรียนเฝ้าระวังเหตุในพื้นที่จุดเสี่ยงที่รับผิดชอบและสนธิกำลังเจ้าหน้าที่ปกครองในเทศบาลและวันสำคัญต่างๆ

จากผลการติดตาม ประเมินผล ตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบข้อสังเกต ตัวชี้วัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากทุกรูปแบบ

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุนในการสร้างภูมิคุ้มกันพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในทุกรูปแบบ ได้รับผลการ

ประเมินคะแนน 4 ระดับคุณภาพ ดีมาก เนื่องจากรายงานสรุปผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ไม่ครอบคลุมการสร้างภูมิคุ้มกันภัยคุกคามในทุกรูปแบบ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

กนกอร อุ่ณสถานนท์ (2562) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารด้านความปลอดภัยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการบริหารด้านความปลอดภัยแตกต่างกันทั้งโดยภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย ด้านการให้บริการ ความปลอดภัย ด้านการจัดสวัสดิศึกษา และด้านสุขภาพอนามัย 3) แนวทางการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร คือ ควรมีการตรวจสอบสภาพอาคารให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ควรจัดให้มีป้ายหรือสัญลักษณ์เตือนในบริเวณที่จะเป็นอันตราย ควรจัดทำคู่มือ การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ควรสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งมั่วสุมและแหล่งอบายมุขรอบ ๆ สถานศึกษา และควรจัดประชุมวางแผนการดำเนินการด้านสุขภาพอนามัยของบุคลากรและผู้เรียน

จารุวรรณ เหยิบไธสงค์ (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่า 1) การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านนโยบายและการวางแผนจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน ด้านการปรับปรุงการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน ด้านการนำแผนการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนไปปฏิบัติ ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดปทุมธานี ตามระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน ยกเว้น ด้านการนำแผนการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนไปปฏิบัติ

ธนัชชา วงษ์ทองคำ (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษามาตรการการป้องกันและคุ้มครองการกลั่นแกล้งรังแกในสถานศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญกับปัญหาการกลั่นแกล้งรังแกกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

มีการสอบถามความคิดเห็น เรื่องราว จากนักเรียน ครูบครวีและบุคลากร รวบรวมเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นบทเรียนในการจัดการปัญหา และหาแนวทางการป้องกันเพื่อให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำ และผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารการศึกษาสูงจะมีทัศนคติต่อมาตรการการป้องกันและคุ้มครองการกลั่นแกล้งรังแกในสถานศึกษาที่สูง รวมไปถึง ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญถึงปัญหาการกลั่นแกล้งรังแกสูงจะมีทัศนคติต่อมาตรการการป้องกันและคุ้มครองการกลั่นแกล้งรังแกในสถานศึกษาที่สูง

ธนัทวัฒน์ วรวัชรบวรชัย และคณะ (2567) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนต้องได้รับความร่วมมือในระดับภาครัฐ โรงเรียน บุคลากร ครู ผู้ปกครองและนักเรียนในการทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับความปลอดภัยต่างๆที่ควรมีอยู่ในโรงเรียน เพราะเด็กเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด โรงเรียนจึงควรมีแนวทางที่ชัดเจนในการสร้างความปลอดภัยในกับเด็กนักเรียน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมทั้งนำมาปรับปรุง พัฒนา ให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมได้เป็นอย่างดี และนำมามาตรการการป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปรามมาใช้ในบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน

ปีนประไพ โชติชัชวาลกุล (2564) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการ จัดการอารมณ์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนนานาชาติ พบว่า การแสดงออกทางอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมเป็นการแสดงออกทางอารมณ์เมื่อนักเรียนมีอารมณ์ที่ไม่พึงประสงค์ แล้วแสดงออกเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง การก้าวร้าว การทะเลาะวิวาท การร้องไห้ โดยได้อธิบายถึงพฤติกรรมแสดงออกทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นไว้ 2 ส่วนคือ 1) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในบรรยากาศภายในชั้นเรียน 2) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในบรรยากาศภายนอกชั้นเรียน โดยมีแนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียนมีการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การใช้กลยุทธ์วิธีการจัดการอารมณ์ การฝึกสมาธิ และ การสร้างระบบกลุ่มย่อยภายในโรงเรียนในการลดและแก้ไขปัญหาการแสดงออกทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนนานาชาติ และช่วยให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมแสดงออกทางอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองเพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

เปมิกา ไทยชัยภูมิ (2561) ได้การศึกษาบทบาทครูในการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยของเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า บทบาทครูในการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้านพบว่าทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับมากไปหาน้อย คือ ด้านการดูแลและปกป้องคุ้มครอง ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และด้านการสอนเกี่ยวกับความปลอดภัย ตามลำดับ

รัชชณาพรรณ แสงทอง (2556) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากเพื่อน การใช้ความรุนแรงในครอบครัว และอิทธิพลจากครู ตามลำดับ

ศรัณยา บุญประกอบ (2549) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร พบว่า มีการจัดบริการความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพอยู่ในระดับมาก การจัดบริการความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับมาก การจัดบริการความปลอดภัยด้านบริการความปลอดภัยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และจัดบริการความปลอดภัยด้านสวัสดิศึกษาอยู่ในระดับมาก

ศตวรรษ ถวิลคำ และ ศิริรัตน์ ทองมีศรี (2566) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน ผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดการความปลอดภัย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน ดังนี้ 3.1) ด้านอาคารสถานที่ มีการปลูกฝังให้ทุกคนในโรงเรียนมีจิตสำนึกในการดูแลอาคารสถานที่ 3.2) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย มีการประชุมและประสานขอความร่วมมือกับเกษตรกรในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศร่วมกันรวมถึงการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี 3.3) ด้านการให้บริการความปลอดภัย มีการดำเนินกิจกรรมการอบรมลดอุบัติเหตุโดยการแจกหมวกนิรภัยให้นักเรียน 3.4) ด้านหลักสูตรความปลอดภัย ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรด้านความปลอดภัยรอบด้าน 3.5) ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขอนามัยนักเรียน ได้จัดทำแนวทางการป้องกันควบคุมโรคติดต่อในโรงเรียน เพื่อให้ครูและนักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ

ศิริพร อนุสุภา (2556) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเอกชนในครอบครัวชาวเลเซียน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนในครอบครัวชาวเลเซียน มีดังนี้ 1) การจัดการความปลอดภัยของนักเรียน โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านร่างกายและจิตใจ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครู โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือการทำงานเป็นทีมของครู และ 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

สุชีรา ไจหวัง และจันทร์ศม์ ภูติอรียวัฒน์ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ การจัดสิ่งแวดล้อมโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน และการจัดการเรียน

การสอนสวัสดิศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ ครูในโรงเรียนมัธยมที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี จะมีการจัดสิ่งแวดล้อมโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาสูงกว่าครูในโรงเรียนมัธยมที่มีประสบการณ์มากกว่า 11 ปี ขึ้นไป

อดิศร ดีปานธรรม (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษา 2) ด้านมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม 3) ด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ 4) ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขภาพอนามัยของนักเรียน

อัมพร อารงลักษณะ (2552) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร: สาเหตุและข้อเสนอทางนโยบาย ในด้าน ความรู้ ความเข้าใจและการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ลักษณะ รูปแบบของการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ประสิทธิภาพการคุกคามทางเพศที่นักเรียนเคยประสบในสถานศึกษานั้น ๆ รวมถึงสาเหตุของการคุกคามทางเพศ และผลกระทบทางจิตวิทยาที่เกิดขึ้น พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจน้อยเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ นักเรียนส่วนใหญ่มีการรับรู้แค่ในพฤติกรรมการคุกคามทางเพศต่อร่างกาย แต่ในด้านอื่นยังมีการรับรู้ที่น้อย สาเหตุหลักของการก่อการคุกคาม ทางเพศที่ส่วนใหญ่มาจากเพื่อน มาตรการในการป้องกันและป้องปรามอีกประการหนึ่งที่พบในสถานศึกษาคือการให้มีครูผู้รับผิดชอบในแต่ละวันเดินตรวจตรารอบ ๆ บริเวณโรงเรียน

อำนาจ อภิษฐ์ (2566) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินงานการสร้างความปลอดภัยในโรงเรียนสู่สถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่าการดำเนินงานการสร้างความปลอดภัยในโรงเรียนสู่สถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ อันดับ 1 ภัยที่เกิดจากผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) อันดับ 2 ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) อันดับ 3 ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) และ อันดับ 4 ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) มีแนวทางการดำเนินการสร้างความปลอดภัยในโรงเรียนสู่สถานศึกษาปลอดภัย โดยแบ่งการสร้างความปลอดภัยในโรงเรียนออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนเกิดเหตุ ระยะขณะเกิดเหตุ และระยะหลังเกิดเหตุซึ่งทั้ง 3 ระยะนี้จะอยู่ภายใต้ทฤษฎีระบบ (System Theory) และมีการประเมินผล

ความปลอดภัยของสถานศึกษา ในภาพรวมอย่างต่อเนื่อง โดยมีองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) กระบวนการ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Halil (2020) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียนและบริเวณโดยรอบกรณีศึกษาในอิสตันบูล พบว่าโรงเรียนยังไม่มีมาตรการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและแนวการป้องกันที่เพียงพอสำหรับความปลอดภัยภายในโรงเรียน และสาเหตุของความปลอดภัยในสถานศึกษามากจากการใช้ยาเสพติด การกลั่นแกล้ง ระเบียบวินัยและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

Mubita (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนตามการรับรู้และคำจำกัดความ พบว่าประเด็นด้านความปลอดภัยของโรงเรียนที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุดคือ มิติทางกายภาพ มิติทางจิตวิทยา มิติทางสังคม มิติทางสิ่งแวดล้อม ว่าถ้ามีความปลอดภัยก็จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

Karadas, Coskun & Katitas (2023) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านความปลอดภัยในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประสบปัญหาด้านความปลอดภัยที่เกิดจากด้านโรงเรียนคือ ปัญหาด้านโครงสร้างและทรัพยากร/ขาดแคลนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในโรงเรียน ด้านนักเรียนคือ ความรุนแรงทางร่างกาย (พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง) และความรุนแรงทางวาจา รวมไปถึงการใช้สารเสพติด และด้านผู้ปกครองคือ ทัศนคติและพฤติกรรมต่อครูรูปแบบการเลี้ยงดู และเหตุผลทางเศรษฐกิจ

Matthew, Amanda & Shane (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันความรุนแรงในโรงเรียนและการส่งเสริมความปลอดภัยของโรงเรียน พบว่า ประเด็นของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) รากฐานทางแนวคิด 2) เชื้อชาติและชาติพันธุ์ 3) การอบรมและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทรัพยากรโรงเรียน 4) ระเบียบวินัยและบรรยากาศในโรงเรียน 5) การกลั่นแกล้งและการเป็นผู้ถูกกระทำ

สรุปได้ว่า ความปลอดภัยด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาจากการใช้ความรุนแรงในประเภทต่างๆ 8 ด้านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้แก่ 1) การล่วงละเมิดทางเพศ 2) การทะเลาะวิวาท 3) การกลั่นแกล้งรังแก 4) การชุมนุมประท้วงและการจลาจล 5) การก่อวินาศกรรม 6) การใช้ระเบิด 7) การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย และ 8) การล่อลวง ลักพาโดยใช้มาตรการ 3 ป. ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1, 2566) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูล

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,137 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน่ (1973 อ้างถึงใน กุลชลี จงเจริญ, 2564) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 296 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาและใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ขนาดโรงเรียน	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	เล็ก	25	7
2	กลาง	493	129
3	ใหญ่	255	67
4	ใหญ่พิเศษ	364	93
	รวม	1137	296

1.3 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน เลือกตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive random sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารไม่ต่ำกว่า 3 ปีและมีวิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป จำนวน 2 คน 2) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน 3) ครูฝ่ายกิจการนักเรียนจำนวน 1 คน 4) นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 1 คน และ 5) เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานรักษาความปลอดภัย (จป) จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 74 ข้อ ประกอบด้วย

1. การล่วงละเมิดทางเพศ	จำนวน 9 ข้อ
2. การทะเลาะวิวาท	จำนวน 10 ข้อ
3. การกลั่นแกล้งรังแก	จำนวน 10 ข้อ
4. การข่มขู่ประทุษร้ายและการจลาจล	จำนวน 11 ข้อ
5. การก่อวินาศกรรม	จำนวน 10 ข้อ
6. การใช้ระเบิด	จำนวน 10 ข้อ

7. การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จำนวน 6 ข้อ

8. การล่อลวง ลักพาตัว จำนวน 8 ข้อ

โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Likert, 1961 อ้างถึงใน จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์ ,2566)

5 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.1.2 แบบการสัมภาษณ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาและนำข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในแต่ละด้านมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้าน

ความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา

2.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

2.2.1 แบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการวิจัย ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการสร้างสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์และตัวแปรให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย

3) เสนอแบบสอบถามฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมกับเนื้อหาที่ต้องการวัด และความเหมาะสมของภาษา

4) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item - Objective Congruence) สร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างเนื้อหาที่ได้วางไว้ ก่อนจะนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงจำนวน 3 ท่าน โดยใช้วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และข้อคำถาม (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 (ภาคผนวก ง)

5) ปรับปรุงแบบสอบถามที่ได้จากการเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์, 2566) โดยได้ค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ .99 (ภาคผนวก จ)

7) นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระก่อนจะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

8) ทำการสร้างแบบสอบถามในรูปแบบ Google form ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

2.2.2 แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้ากรอบแนวทางเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา จากนั้นร่างข้อคำถามให้สอดคล้องกับตัวแปร

2) เสนอแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา

3) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ก่อนนำไปใช้จริงกับผู้ให้ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม

3.1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากครูผู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

3.1.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามในรูปแบบ Google form ทาง e-mail สถานศึกษาถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนทั้งสิ้น 32 โรงเรียน จำนวน 296

คน โดยผู้วิจัยกำหนดส่งแบบสอบถามกลับภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์ ซึ่งเมื่อครบกำหนดแล้ว ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 250 ฉบับ

3.1.3 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการทวงถามกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืน เป็นระยะเวลาอีก 1 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนดแล้ว ได้แบบสอบถามกลับคืนอีก จำนวน 46 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 296 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 การสัมภาษณ์

3.2.1 ผู้วิจัยได้ประสานกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนัดวัน เวลา และสถานที่ เพื่อเตรียมการดำเนินการสัมภาษณ์ตามผู้เชี่ยวชาญสะดวก

3.2.2 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ในช่วงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2567 ถึง วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2567

3.2.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ โดยขออนุญาตบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้เกณฑ์ของ Best (1981, อ้างถึงใน สุทธิศักดิ์ อ่อนตะวัน, 2563) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 –5.00	หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 –4.50	หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2.51 –3.50	หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 –2.50	หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 –1.50	หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 แบบสัมภาษณ์

ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ผู้วิจัย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

(n = 296)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	97	32.77
หญิง	199	67.23
รวม	296	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

(n = 296)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
21 – 30 ปี	109	36.82
31 – 40 ปี	125	42.23
41 - 50 ปี	58	19.60
51 ปี ขึ้นไป	4	1.35
รวม	296	100.00
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	188	63.51
ปริญญาโท	108	36.49
รวม	296	100.00
ตำแหน่ง		
ครูอัตราจ้าง	22	7.43
พนักงานราชการ	2	0.68
ครูผู้ช่วย	58	19.59
ครู	101	34.12
ครูชำนาญการ	59	19.94
ครูชำนาญการพิเศษ	54	18.24
รวม	296	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	109	36.82
5 - 10 ปี	107	36.15
11 – 15 ปี	45	15.20
มากกว่า 15 ปี	35	11.83
รวม	296	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

(n = 296)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ	จำนวน	ร้อยละ
แบบสอบถาม	(คน)	
ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	7	2.36
ขนาดกลาง	129	43.59
ขนาดใหญ่	67	22.63
ขนาดใหญ่พิเศษ	93	31.42
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 67.23 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 42.23 มีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 63.51 อยู่ในตำแหน่งครู จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 34.12 มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 36.82 และปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 43.59

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวม

(n = 296)

ที่	การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
1	ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ	2.50	1.16	ปานกลาง
2	ด้านการทะเลาะวิวาท	4.11	0.89	มาก
3	ด้านการกลั่นแกล้งรังแก	3.34	0.54	ปานกลาง
4	ด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล	1.75	0.46	น้อย
5	ด้านการก่อวินาศกรรม	1.38	0.38	น้อยที่สุด
6	การใช้ระเบิด	2.39	0.98	น้อย
7	การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย	2.92	0.98	ปานกลาง
8	การล่อลวง ลักพาตัว	2.45	0.61	น้อย
รวมเฉลี่ย		2.60	0.37	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.60, SD = 0.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการทะเลาะวิวาท ($M = 4.11, SD = 0.89$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการกลั่นแกล้งรังแก ($M = 3.34, SD = 0.54$), ด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย ($M = 2.92, SD = 0.98$), และด้านการล่วงละเมิดทางเพศ ($M = 2.50, SD = 1.16$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการล่อลวง ลักพาตัว ($M = 2.45, SD = 0.61$) ด้านการใช้ระเบิด ($M = 2.39, SD = 0.98$) และด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล ($M = 1.75, SD = 0.46$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ด้านการก่อวินาศกรรม ($M = 1.38, SD = 0.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ

(n = 296)

ที่	การล่วงละเมิดทางเพศ	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD	
1	สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	2.44	1.21	น้อย
2	สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้เกิดความปลอดภัย	2.55	1.24	ปานกลาง
3	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการถูกล่วงละเมิดทางเพศทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	2.51	1.24	ปานกลาง
4	สถานศึกษาจัดให้มีระบบการสื่อสารเพื่อรับข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	2.52	1.24	ปานกลาง
5	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ	2.44	1.20	น้อย
6	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิเสธและการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ	2.50	1.23	ปานกลาง
7	สถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือในการถูกล่วงละเมิดทางเพศที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงได้ทันที	2.52	1.24	ปานกลาง
8	สถานศึกษาจัดให้มีการคณะทำงานที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างเร่งด่วน	2.53	1.23	ปานกลาง
9	สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือในกรณีการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	2.50	1.24	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		2.50	1.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.50, SD = 1.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้เกิดความปลอดภัย ($M = 2.55, SD = 1.24$), สถานศึกษาจัดให้มีการคณะทำงานที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างเร่งด่วน ($M = 2.53, SD = 1.23$) สถานศึกษาจัดให้มีระบบการสื่อสารเพื่อรับข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ($M = 2.52, SD = 1.24$) และ สถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือในการถูกล่วงละเมิดทางเพศที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงได้ทันที ($M = 2.52, SD = 1.24$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ ($M = 2.44, SD = 1.20$), สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ($M = 2.44, SD = 1.21$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ด้านการทะเลาะวิวาท

(n = 296)

ที่	การทะเลาะวิวาท	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
1	สถานศึกษาจัดทำระเบียบ ข้อตกลงเกี่ยวกับกรณีการทะเลาะวิวาทในสถานศึกษา	4.23	0.92	มาก
2	สถานศึกษาดำเนินการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามระเบียบเพื่อป้องกันการทะเลาะวิวาท	4.20	0.92	มาก
3	สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมการทะเลาะวิวาททั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน	4.28	0.90	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

(n = 296)

ที่	การทะเลาะวิวาท	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่าย เฝ้าระวังการทะเลาะวิวาทในสถานศึกษา และชุมชน	4.17	0.97	มาก
5	สถานศึกษาจัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารเพื่อ ติดตามพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.91	1.19	มาก
6	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และ ผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท	4.07	1.12	มาก
7	สถานศึกษาจัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้ แสดงออกตามความสามารถเพื่อลด พฤติกรรมทะเลาะวิวาท	4.02	1.12	มาก
8	สถานศึกษาจัดให้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อระงับเหตุการณ์ทะเลาะวิวาททั้งใน สถานศึกษาและชุมชน	3.99	0.96	มาก
9	สถานศึกษาดำเนินการประสานความ ร่วมมือจากเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อ ร่วมแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท	4.18	0.99	มาก
10	สถานศึกษาดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก	4.14	0.91	มาก
รวมเฉลี่ย		4.11	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงาน ด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการทะเลาะวิวาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.11, SD = 0.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมการทะเลาะวิวาททั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน($M = 4.28, SD = 0.90$), สถานศึกษาดำเนินการประสานความร่วมมือจากเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท($M = 4.18, SD = 0.99$),สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการทะเลาะวิวาทในสถานศึกษาและชุมชน($M = 4.17, SD = 0.97$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่สถานศึกษาจัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($M = 3.99, SD = 1.19$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ด้านการกลั่นแกล้งรังแก

(n = 296)

ที่	การกลั่นแกล้งรังแก	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
1	สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกกระทำจากการกลั่นแกล้งรังแก	3.40	1.34	ปานกลาง
2	สถานศึกษาจัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา	3.28	1.30	ปานกลาง
3	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	3.06	1.24	ปานกลาง
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนจากการกลั่นแกล้งรังแก	3.24	1.26	ปานกลาง
5	สถานศึกษาจัดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจหลักในการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อลดการกลั่นแกล้งระหว่างกัน	3.32	1.24	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

(n = 296)

ที่	การกลั่นแกล้งรังแก	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
6	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความรัก สามัคคีและลดการกลั่นแกล้ง	3.25	1.31	ปานกลาง
7	สถานศึกษามีการจัดเวทีให้นักเรียนได้ แสดงออกเกี่ยวกับความรักสามัคคีเพื่อสร้าง ความเข้าใจระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง	3.32	1.30	ปานกลาง
8	สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับ เหตุการณ์กลั่นแกล้งรังแก ทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน	3.45	1.31	ปานกลาง
9	สถานศึกษามีการดำเนินลงโทษตามระเบียบ ข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งรังแก ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก	3.41	1.30	ปานกลาง
10	สถานศึกษามีการติดตาม เยี่ยมเยียน ให้ กำลังใจผู้กระทำ และสร้างความเข้าใจกับ ผู้กระทำจากเหตุการณ์การกลั่นแกล้งรังแก	3.63	1.33	มาก
รวมเฉลี่ย		3.33	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงาน ด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการกลั่นแกล้งรังแก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.33, SD = 0.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการติดตาม เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจผู้กระทำ และสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำจากเหตุการณ์การกลั่นแกล้งรังแก ($M = 3.63, SD = 1.33$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุการณ์การกลั่นแกล้งรังแก ทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน ($M = 3.45, SD = 1.31$) และสถานศึกษามีการดำเนินลงโทษตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งรังแกตามมาตรการจากเบาไปหา

หนัก ($M = 3.41$, $SD = 1.30$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ($M = 3.06$, $SD = 1.24$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัย จากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล

(n = 296)

ที่	การชุมนุมประท้วงและการจลาจล	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
1	สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล	1.72	0.78	น้อย
2	สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกต พฤติกรรมนักเรียน และปรับปรุงพื้นที่เสี่ยง ในการชุมนุม ประท้วง และจลาจลให้ปลอดภัย	1.74	0.81	น้อย
3	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้า ระวังการชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้งใน สถานศึกษาและในชุมชน	1.72	0.78	น้อย
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีระบบการสื่อสาร เพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมด้านการ ชุมนุม ประท้วง และจลาจลนักเรียนทั้งใน สถานศึกษาและชุมชน	1.74	0.83	น้อย
5	สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและ หน้าที่พลเมือง	1.72	0.78	น้อย
6	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสร้าง องค์กรความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิด จากการใช้ความรุนแรงประท้วงและจลาจล	1.75	0.82	น้อย

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

(n = 296)

ที่	การชุมนุมประท้วงและการจลาจล	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
7	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ	1.72	0.78	น้อย
8	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม	1.76	0.83	น้อย
9	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง และจลาจล ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	1.73	0.86	น้อย
10	สถานศึกษาดำเนินการประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหาด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล	1.73	0.82	น้อย
11	สถานศึกษามีดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมเหตุการณ์เกี่ยวกับการชุมนุม ประท้วงและจลาจล ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก	1.89	0.94	น้อย
รวมเฉลี่ย		1.74	0.46	น้อย

จากตารางที่ 4.6 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($M = 1.74, SD = 0.46$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมเหตุการณ์เกี่ยวกับการชุมนุม ประท้วงและจลาจล ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก ($M = 1.89, SD = 0.94$) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม ($M = 1.76, SD = 0.83$) และสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและจลาจล ($M = 1.75, SD = 0.82$)

ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล ($M = 1.72, SD = 0.78$) สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน ($M = 1.72, SD = 0.78$) สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง ($M = 1.72, SD = 0.78$) และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ ($M = 1.72, SD = 0.78$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ด้านการก่อวินาศกรรม

(n = 296)

ที่	การก่อวินาศกรรม	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
1	สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการก่อวินาศกรรม	1.47	0.59	น้อยที่สุด
2	สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม	1.28	0.53	น้อยที่สุด
3	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังด้านการก่อวินาศกรรมทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	1.32	0.54	น้อยที่สุด
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรมทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	1.43	0.57	น้อยที่สุด
5	สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการวินาศกรรม	1.51	0.59	น้อย
6	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมด้านการก่อวินาศกรรมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม	1.35	0.55	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

(n = 296)

ที่	การก่อวินาศกรรม	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
7	สถานศึกษามีการจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับการก่อวินาศกรรมตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม	1.34	0.54	น้อยที่สุด
8	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	1.41	0.58	น้อยที่สุด
9	สถานศึกษาดำเนินการประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหาการก่อวินาศกรรม	1.32	0.51	น้อยที่สุด
10	สถานศึกษามีการดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมด้านการก่อวินาศกรรม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก	1.44	0.61	น้อยที่สุด
รวมเฉลี่ย		1.38	0.38	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการก่อวินาศกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($M = 1.38, SD = 0.38$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการวินาศกรรม ($M = 1.51, SD = 0.59$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการก่อวินาศกรรม ($M = 1.47, SD = 0.59$) และสถานศึกษามีการดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมด้านการก่อวินาศกรรม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก ($M = 1.44, SD = 0.61$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม ($M = 1.28, SD = 0.53$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ด้านการใช้ระเบิด

(n = 296)

ที่	การใช้ระเบิด	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
1	สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา	1.73	0.86	น้อย
2	สถานศึกษามีการสำรวจ ตรวจสอบข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด	2.19	1.14	น้อย
3	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการระเบิดทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	2.46	1.16	น้อย
4	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามด้านพฤติกรรมนักเรียนด้านการใช้ระเบิดทั้งในและนอกสถานศึกษา	2.46	1.20	น้อย
5	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ระเบิด	2.44	1.23	น้อย
6	สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรุนแรงจากระเบิดร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม	2.61	1.28	ปานกลาง
7	สถานศึกษาเปิดโอกาส จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกและร่วมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการนำระเบิดมาใช้ในและนอกสถานศึกษา	2.43	1.23	น้อย
8	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุที่เกี่ยวข้องกับระเบิดทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	2.50	1.20	น้อย

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

(n = 296)

ที่	การใช้ระเบิด	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
9	สถานศึกษาดำเนินการประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหาเกี่ยวกับการระเบิด	2.55	1.30	ปานกลาง
10	สถานศึกษามีการดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการใกล้ชิด ประณีประนอมเกี่ยวกับการนำระเบิดมาใช้ในและนอกสถานศึกษา ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก	2.58	1.31	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		2.39	0.98	น้อย

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการใช้ระเบิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($M = 2.39$, $SD = 0.98$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรุนแรงจากระเบิดร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม ($M = 2.61$, $SD = 1.28$) สถานศึกษามีการดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้ชิดประณีประนอมเกี่ยวกับการนำระเบิดมาใช้ในและนอกสถานศึกษา ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก ($M = 2.58$, $SD = 1.31$) และสถานศึกษาดำเนินการประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหาเกี่ยวกับการระเบิด ($M = 2.55$, $SD = 1.30$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา ($M = 1.73$, $SD = 0.86$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย

(n = 296)

ที่	การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
1	สถานศึกษามีการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย	2.68	1.39	ปานกลาง
2	สถานศึกษาจัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด	3.14	1.45	ปานกลาง
3	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	2.91	1.48	ปานกลาง
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย	2.94	1.47	ปานกลาง
5	สถานศึกษาดำเนินการติดต่อประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหาด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย	2.95	1.43	ปานกลาง
6	สถานศึกษามีการดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงด้านสารเคมีและวัตถุอันตรายที่กำหนดร่วมกัน	2.95	1.47	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		2.92	0.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.92$, $SD = 0.98$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาจัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด ($M = 3.14$, $SD = 1.45$)

สถานศึกษาดำเนินการติดต่อประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหาด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย ($M = 2.95, SD = 1.43$) สถานศึกษามีการดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงด้านสารเคมีและวัตถุอันตรายที่กำหนดร่วมกัน ($M = 2.95, SD = 1.47$) และสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย ($M = 2.94, SD = 1.47$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย ($M = 2.68, SD = 1.39$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ด้านการล่อลวง ลักพาตัว

(n = 296)

ที่	การล่อลวง ลักพาตัว	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
1	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการล่อลวง ลักพาตัว ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	2.32	1.24	น้อย
2	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอกให้ปลอดภัยจากการถูกล่อลวง ลักพาตัว	2.64	1.28	ปานกลาง
3	สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน	2.32	1.20	น้อย
4	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองสามารถเอาตัวรอดได้จากการถูกล่อลวงและลักพาตัว	2.40	1.14	น้อย
5	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน ฝึกทักษะการปฏิเสธและการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ	2.44	1.21	น้อย

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

(n = 296)

ที่	การล่อลวง ลักพาตัว	ระดับการดำเนินงาน		แปลผล
		M	SD.	
6	สถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถให้ความช่วยเหลือจากการถูกล่อลวงและลักพาตัวได้ทันเหตุการณ์	2.58	1.25	ปานกลาง
7	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการล่อลวง ลักพาตัว	2.40	1.21	น้อย
8	สถานศึกษาดำเนินการประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหาการล่อลวง ลักพาตัว	2.52	1.24	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		2.45	0.61	น้อย

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการล่อลวง ลักพาตัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($M = 2.45, SD = 0.61$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก ให้ปลอดภัยจากการถูกล่อลวง ลักพาตัว ($M = 2.64, SD = 1.28$) สถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถให้ความช่วยเหลือจากการถูกล่อลวงและลักพาตัวได้ทันเหตุการณ์ ($M = 2.58, SD = 1.25$) และสถานศึกษาดำเนินการประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหาการล่อลวง ลักพาตัว ($M = 2.52, SD = 1.24$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการล่อลวง ลักพาตัว ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ($M = 2.32, SD = 1.24$) สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน ($M = 2.32, SD = 1.20$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัย จากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ผู้วิจัยได้นำผลการดำเนินงานตามกรอบแนวคิดการวิจัยภาพรวมและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่มในแต่ละด้านที่ควรนำมาพัฒนาเป็นแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ดังนี้

3.1 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาตามกรอบการดำเนินงานโรงเรียนด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาตามกรอบการดำเนินงานโรงเรียนด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 กล่าวว่า “ควรมีการนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาช่วยในการคัดกรองแบ่งเพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนและวางแผนดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาให้ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 กล่าวว่า “แนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้แก่ นักเรียนของโรงเรียนควรเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 กล่าวว่า “ควรมุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษามาตรการ 3 ป ดังนี้ 1. การป้องกันการดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุปสรรค หรือความไม่ปลอดภัยต่อนักเรียน โดยสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในและนอกสถานที่ 2. การปลูกฝัง การดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดีและสร้างประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้แก่ นักเรียน 3. การปราบปราม การดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ เยียวยา พิ้นฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 กล่าวว่า “ควรให้ความรู้และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความปลอดภัยกับบุคลากรและนักเรียน เช่น จุดเสี่ยงอันตรายจะต้องมีการแก้ไขอย่างไร พร้อมข้อปฏิบัติที่ถูกต้อง”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 กล่าวว่า “ควรมีการดำเนินการตามมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาและสอดแทรกกิจกรรมนันทนาการเพิ่มคะแนนวินัยแทนการลงโทษ รวมไปถึงการให้ความรู้ด้านการใช้ความรุนแรงและด้านการป้องกันตนเองเพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรง”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 กล่าวว่า “ควรมีการประชาสัมพันธ์โทษของการใช้ความรุนแรง ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งสังคมและครอบครัวของนักเรียน จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคีร่วมกัน เช่น การแข่งขันกีฬา, การช่วยเหลือและพัฒนาชุมชน มีการเข้าไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อได้รับรู้การเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมโดยรวมของบ้านนักเรียน”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาตามกรอบการดำเนินงานโรงเรียนด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการดำเนินการตามมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาและมีการนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาใช้คัดกรองนักเรียน จัดทำมาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติ ให้ความรู้ การป้องกันดูแลตนเองปลุกฝัง ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโทษของการใช้ความรุนแรง ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งสังคมและครอบครัวของนักเรียน

3.2 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการล่วงละเมิดทางเพศว่า “สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการล่วงละเมิดทางเพศว่า “สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 กล่าวว่า “ควรมีการคัดกรองนักเรียนและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง ติดตั้งกล้องวงจรปิด รับส่งนักเรียนถึงมือผู้ปกครองแบบ 100 เปอร์เซ็นต์ มีการจัดการเรียนเรียนการสอนในรายวิชาเพศศึกษาให้ความรู้และการป้องกันแก่นักเรียน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 กล่าวว่า “ครู/บุคลากรทางการศึกษา ต้องคอยสอดส่องและรายงานพฤติกรรมล่วงละเมิด/ คุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นกับนักเรียนต่อผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ควรเพิกเฉยหากมีปัญหาดังกล่าวดังเกิดขึ้นกับนักเรียน ควรให้คำปรึกษา รวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่เด็กนักเรียนด้วย รวมทั้งกรณีเกิดเหตุการณ์ขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องรายงาน ผู้บังคับบัญชาให้ทราบโดยทันที และจัดให้เด็กได้รับความคุ้มครองตามระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน ทันที”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 กล่าวว่า “ควรนำมาตรการความปลอดภัยสถานศึกษามาตรการ 3 ป ด้านการป้องกันมาใช้ โดยมีการสำรวจนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่ที่มีความเสี่ยง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยขอความร่วมมือจากเพื่อน ครูประจำชั้น ครูประจำรายวิชา ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมกันสอดส่อง ฝ้าระวัง และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้มีความปลอดภัย มีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อรับส่งข้อมูล ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ร่วมกัน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 กล่าวว่า “ควรประเมินความเสี่ยงของนักเรียน เช่น ความรู้สึกรับผิดชอบ การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมทางเพศ ร่างกาย เป็นต้น สอดถามและสำรวจจุดที่เป็นความเสี่ยงทางเพศ เพื่อหาแนวทางแก้ไข อาจจัดให้มีหน่วยงานอื่นร่วม เช่น ผู้นำชุมชน รพ.สต หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการร่วมกัน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 กล่าวว่า “ควรมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดในพื้นที่บริเวณโรงเรียน และรอบๆ โรงเรียนมีกิจกรรมคาบโฮมรูมเพื่อพบครูที่ปรึกษาได้พูดคุยถึงปัญหาต่างๆ และขอความร่วมมือจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน/นักเรียนคอยสอดส่อง ฝ้าระวัง หากพบเจอพฤติกรรมที่น่าสงสัยหรือเกิดเหตุการณ์ขึ้นให้แจ้งคุณครูเพื่อหาทางแก้ไขและป้องกัน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 กล่าวว่า “ควรมีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง : คอยสังเกตพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักเรียนหากไปในแนวทางที่ไม่ดีจะต้องมีการเรียกเข้ามาคุยเพื่อปรับทัศนคติให้มีแนวความคิดที่ดีขึ้นซึ่งเด็กกลุ่มนี้จะต้องคอยเฝ้าติดตามเป็นพิเศษพื้นที่จุดเสี่ยงถูกล่วงละเมิด : ต้องจัดระเบียบพื้นที่ดังกล่าวให้สามารถใครก็สามารถมองเห็นเข้าถึงและมีการ เดินสำรวจตรวจพื้นที่ได้ เป็นระยะๆ รวมไปถึงการติดตั้งกล้อง CCTV ในจุดเสี่ยงต่าง ๆ”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการล่วงละเมิดทางเพศว่า “สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ” สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง ติดตั้งกล้อง CCTV ในจุดเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อน ครู บุคลากรทางการศึกษาร่วมกันสอดส่อง ฝ้าระวัง/รายงานพฤติกรรมด้านการล่วงละเมิดทางเพศ สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเพศศึกษา และจัดตั้งกลุ่มเพื่อรับส่งข้อมูล ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ร่วมกัน

3.3 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการล่วงละเมิดทางเพศว่า “สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการล่วงละเมิดทาง

เพศว่า “สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่อลวงละเมิดทางเพศ” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 4 กล่าวว่า “ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาทุกๆ ปีการศึกษา สถานศึกษาจัดมีชั่วโมงการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา เข้าถึงบริการปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาเรื่องเพศที่เกิดขึ้น โดยกิจกรรมแนะแนวเพื่อสร้างความไว้วางใจ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 กล่าวว่า “ครู/บุคลากรทางการศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเอาตัวรอด ปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามระเบียบปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยยึดผลประโยชน์ของนักเรียนเป็นหลัก ลดความเสี่ยงจากปัญหาการล่อลวงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ เช่น การแต่งกายให้เหมาะสม หลีกเลี่ยงการอยู่ในที่ลับตาสองต่อสองกับนักเรียนที่เป็นเพศตรงข้าม หากมีเหตุจำเป็นควรมีบุคคลที่สามร่วมอยู่ด้วยเสมอ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 กล่าวว่า “สถานศึกษาควรนำเอามาตรการความปลอดภัยสถานศึกษามาตรการ 3 ป ด้านการปลูกฝังเข้ามาใช้ในโดยจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง เช่น กิจกรรมประกวดการเต้น cover dance การประกวดร้องเพลง จัดกิจกรรมพัฒนาการคิดเพื่อฝึกการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5,6 กล่าวว่า “สถานศึกษาควรมีการจัดการเรียนการสอนและให้ความรู้ในรายวิชาเพศศึกษา เพื่อให้รู้จักร่างกายตนเองและวิธีการป้องกันการถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรม ชุมนมต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง อาทิ การประกวดวงดนตรี การประกวดเต้น cover dance กิจกรรมตลาดนัดพอเพียง กิจกรรมดาวเดือน กิจกรรมการทำอาหาร กิจกรรมด้านศิลปะ เป็นต้น”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการล่อลวงละเมิดทางเพศว่า “สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่อลวงละเมิดทางเพศ” สถานศึกษาควรมีจัดการอบรมและจัดการเรียนการสอนในเรื่องของเพศศึกษา มีกิจกรรมแนะแนวเพื่อสร้างความไว้วางใจและกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองเช่น การประกวดวงดนตรี การประกวดเต้น cover dance กิจกรรมตลาดนัดพอเพียง กิจกรรมดาวเดือน กิจกรรมการทำอาหาร กิจกรรมด้านศิลปะ เป็นต้น รวมไปถึงการให้ความรู้ การฝึกการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ และการดูแลป้องกันตนเองจากการถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ

3.4 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการทะเลาะวิวาทว่า “สถานศึกษาจัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการทะเลาะวิวาทว่า “สถานศึกษาจัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมกรรมการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 กล่าวว่า “ควรมีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา และผู้ปกครองในเรื่องของการดูแลนักเรียน หรือเมื่อมีเหตุการณ์การทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นก็จะประสานไปยังผู้ปกครองเพื่อให้รับทราบและติดตามพฤติกรรมนักเรียน ช่วยกันหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 กล่าวว่า “สถานศึกษาควรมีการจัดทำช่องทางการสื่อสารร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามพฤติกรรม แก้ไขปัญหา และช่วยเหลือได้อย่างทันที”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 กล่าวว่า “ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อระงับเหตุการณ์ทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยมีการประสานงานเครือข่ายเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา และมีการจัดทำช่องทางการรับส่งข้อมูลข่าวสารไม่ว่าจะเป็น กลุ่ม Line Facebook วารสารประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อเข้าแก้ไขและช่วยเหลือได้ทันท่วงที ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 กล่าวว่า “ควรมีการหารือ ทำความเข้าใจร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ทันท่วงที เป็นธรรม สามารถระงับเหตุได้”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 กล่าวว่า “ควรมีการนำระบบดูแลช่วยเหลือเข้ามาใช้ในการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท พร้อมทั้งมีการให้ความรู้เพื่อปรับทัศนคติ และมีมาตรการการดำเนินการป้องกันการทะเลาะวิวาทที่และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 กล่าวว่า “ควรมีการตั้งกฎเกณฑ์และสื่อสารสร้างความเข้าใจกับนักเรียน หากมีการทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นจะต้องถูกลงโทษโดยที่บทลงโทษจะต้องทำคุณประโยชน์ให้กับโรงเรียน เช่น ล้างห้องน้ำ เก็บขยะ ตัดหญ้า เป็นต้น ตั้งกลุ่มไลน์นักเรียนเพื่อสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียนภายในโรงเรียน, กลุ่มไลน์สำหรับผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำและปรึกษาร่วมกันเกี่ยวกับตัวนักเรียน”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการทะเลาะวิวาท “สถานศึกษาจัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมกรรมการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง” สถานศึกษาควรมีการจัดทำข้อตกลง มาตรการ/แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทร่วมกันกับผู้ปกครอง ภาควิชาเครือข่าย ตั้งกฎเกณฑ์และสื่อสารสร้างความเข้าใจกับนักเรียน มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการดูแล/ระงับเหตุ นำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาใช้ในการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท และการจัดทำช่องทางการ

รับส่งข้อมูลข่าวสารไม่ว่าจะเป็น กลุ่ม Line Facebook วารสารประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อเข้าแก้ไข และช่วยเหลือได้ทันที่

3.5 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการกลั่นแกล้งรังแกว่า “สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในสถานศึกษาและชุมชน”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการกลั่นแกล้งรังแกว่า “สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในสถานศึกษาและชุมชน” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 กล่าวว่า “ควรมีการคัดกรองนักเรียนด้านการกลั่นแกล้งรังแก เพื่อแยกนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ และให้การช่วยเหลือ และให้ความรู้ สร้างความเข้าใจให้กับนักเรียน ได้อย่างถูกต้อง ประสานขอความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดูแลนักเรียนร่วมกัน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 กล่าวว่า “ควรมั่นสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนในด้านการกลั่นแกล้งรังแก สื่อสารกับผู้ปกครองและนักเรียนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการ bully จัดการเรียนการสอนให้มีบรรยากาศที่ปลอดภัย”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 กล่าวว่า “ควรจัดทำมาตรการหรือแนวทางการป้องกันร่วมกันทั้งในระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา โดยประสานความร่วมมือไปยังผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ร่วมกันสอดส่อง เฝ้าระวังและให้การช่วยเหลือ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 กล่าวว่า “ควรสร้างมาตรการหรือแนวทาง โดยประสานชุมชน ภาคีเครือข่ายหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม เช่นในการติดตาม เยี่ยมบ้านนักเรียนที่มีปัญหา หรือกลุ่มเสี่ยง ร่วมกันเฝ้าระวังและให้การช่วยเหลือ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 กล่าวว่า “ควรจัดประชุมผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการขอความร่วมมือในการเฝ้าระวังและคอยสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียน มีการคัดกรองเพื่อหานักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการกลั่นแกล้งรังแกและติดตามพฤติกรรม รวมไปถึงการให้ความรู้ และการป้องกันตนเองแก่นักเรียน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 กล่าวว่า “ควรจัดให้มีตัวแทนที่ไว้ใจได้ในแต่ละห้องเรียนคอยสอดส่องและรายงานให้ทราบถึงกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมชอบกลั่นแกล้งรังแกเพื่อนหากว่ามี ก็จะต้องมีการเรียกนักเรียนคนดังกล่าวเข้ามาคุยหาสาเหตุรวมไปถึงแนวทางในการแก้ไขเพื่อแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าวว่ามีปมอะไรอยู่ในใจหรือไม่”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการกลั่นแกล้งรังแกว่า “สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้าง

เครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในสถานศึกษาและชุมชน” สถานศึกษาจัดทำมาตรการ/แนวทางปฏิบัติในการดูแลช่วยเหลือโดยประสานความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จัดให้มีตัวแทนในแต่ละห้องเรียนคอยสอดส่องและรายงานให้ทราบถึงกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมชอบกลั่นแกล้งรังแกเพื่อนเพื่อติดตามพฤติกรรม ร่วมกันเฝ้าระวังและช่วยเหลือได้ทันที่

3.6 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจลว่า “สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจลว่า “สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1,2 กล่าวว่า “ควรมีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการชุมนุมประท้วง และจลาจลเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษา และ ชุมชน จัดทำช่องทางการสื่อสาร เพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรม นักเรียนทั้งในสถานศึกษา และ ชุมชน สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมืองของตนเอง”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 กล่าวว่า “ควรมีการสำรวจนักเรียนเพื่อหากกลุ่มเสี่ยงด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล สร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการชุมนุมประท้วง และการจลาจล เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกัน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 และ ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 กล่าวว่า “ควรจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น แสดงทัศนคติ เมื่อเกิดปัญหาหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เสี่ยงจะทำให้เกิดการชุมนุม ประท้วง และจลาจล พร้อมทั้งอธิบายและชี้แจงขอบเขต บทบาท สิทธิหน้าที่ที่ถูกต้อง”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 กล่าวว่า “ควรจัดทำแบบสำรวจประเมินพฤติกรรมหัวข้อเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง เพื่อศึกษาประเมินพฤติกรรมนักเรียนต้องรู้หัวข้อที่จะชุมนุมประท้วงว่าเป็นเรื่องอะไร หากรับรู้ก็จะต้องมีการชี้แจงอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเพื่อป้องกันการจลาจลที่อาจจะก่อให้เกิดความรุนแรง”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจลว่า “สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล” สถานศึกษาควรมีสำรวจนักเรียนและจัดทำแบบสำรวจพฤติกรรมเพื่อหากกลุ่มเสี่ยงด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล จัดกิจกรรมเปิด

โอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น แสดงทัศนคติ เมื่อเกิดปัญหาหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เสี่ยงจะทำให้เกิดการชุมนุม ประท้วง และจลาจล พร้อมทั้งอธิบายและชี้แจงขอบเขต บทบาท สิทธิหน้าที่ที่ถูกต้อง จัดทำช่องทางการสื่อสาร เพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรม นักเรียนทั้งในสถานศึกษา และชุมชน

3.7 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจลว่า “สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการชุมนุมประท้วง และการจลาจลว่า “สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 2 และ 3 กล่าวว่า “ควรนำมาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา มาตรการ 3 ป ด้านการป้องกัน ด้านการปลุกฝัง และด้านการปราบปรามมาใช้ คือ กำหนดมาตรการในการป้องกันการเกิดเหตุชุมนุม ประท้วง/จลาจล ที่อาจส่งผลเสียหาย รุนแรง ภายในบริเวณสถานศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ในการบริหารจัดการเมื่อเกิดเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง/จลาจล ให้มีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกที่ปฏิบัติงานด้านการ ป้องกันและระงับเหตุ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง/จลาจล ภายในสถานศึกษา”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 กล่าวว่า “ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชนและภาคีเครือข่าย จัดประชุมสร้างความเข้าใจและสร้างแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 กล่าวว่า “ควรจัดให้มีการประชุม นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และภาคีเครือข่ายที่ เกี่ยวกับการป้องกันการชุมนุม ประท้วงและจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 กล่าวว่า “ควรจัดให้มีการประชุมในทุกภาคส่วนคือ นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน เกี่ยวกับการป้องกันการชุมนุม ประท้วงและจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน หากมีข้อโต้แย้งก็ต้องมีการอธิบายที่ชัดเจนให้เข้าใจกันทั้งหมดจัดให้มีกลุ่มไลน์เพื่อสอดส่องพฤติกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดการชุมนุม”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจลว่า “สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน”

สถานศึกษาควรนำมาตรการความปลอดภัยสถานศึกษามาตรการ 3 ป ด้านการป้องกัน ด้านการปลุกฝัง และด้านการปราบปรามมาใช้ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา มีการจัดทำมาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง จัดประชุม นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและภาคีเครือข่ายที่ร่วมกันเกี่ยวกับการป้องกันการชุมนุม ประท้วงและจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน จัดให้มีกลุ่มไลน์เพื่อสอดส่องพฤติกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดการชุมนุม

3.8 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการชุมนุม ประท้วง และการจลาจลว่า “สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อป้องกันการชุมนุม ประท้วง และการจลาจล”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการชุมนุมประท้วง และการจลาจลว่า “สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อป้องกันการชุมนุม ประท้วง และการจลาจลอย่างสม่ำเสมอ” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 2 กล่าวว่า “ส่งเสริมการจัดกิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมรณรงค์ต่างๆ ร่วมกัน กิจกรรมด้านประชาธิปไตย และกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน เพื่อสร้างความสามัคคี ส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ เพื่อให้นักเรียนได้แสดงสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพได้อย่างถูกต้อง”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, 4 และ 5 กล่าวว่า “ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีประโยชน์หรือกิจกรรมจิตอาสาต่างๆในชุมชนตามความเหมาะสม เพื่อสร้างสมพันธภาพอันดีงาม”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 กล่าวว่า “จัดให้มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ทุกสัปดาห์ โดยระบุวันเวลาและสถานที่ให้ชัดเจน ขอความสนับสนุนความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนและจัดให้มีแกนนำในการจัดกิจกรรม”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจลว่า “สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อป้องกันการชุมนุม ประท้วง และการจลาจลอย่างสม่ำเสมอ” สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมด้านประชาธิปไตย กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน และกิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อสร้างความสามัคคี ส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ เพื่อให้นักเรียนได้แสดงสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพได้อย่างถูกต้อง โดยขอความสนับสนุนความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนและจัดให้มีแกนนำในการจัดกิจกรรม

3.9 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการก่อวินาศกรรมว่า “สถานศึกษาการจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการก่อวินาศกรรมว่า “สถานศึกษาการจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 กล่าวว่า “จัดให้มีครูเฝ้าระวังประจำวันประจำในจุดต่าง ๆ คอยสอดส่องและดูแลพฤติกรรมของนักเรียน สร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือจากผู้ปกครองไม่นำอุปกรณ์หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดการก่อวินาศกรรมเข้ามาในสถานศึกษา”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, 3 กล่าวว่า “ควรนำมาตราการความปลอดภัยสถานศึกษา มาตราการ 3 ป ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปรามมาใช้ สํารวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษา และ ชุมชน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 กล่าวว่า “ควรมีการสำรวจนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการก่อวินาศกรรม ให้คำแนะนำหรือแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง ให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านการป้องกัน หรือการดูแลช่วยเหลือ ให้ช่วยกันสังเกตพฤติกรรมของเพื่อนและนำมาปรึกษาครูได้”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5,6 กล่าวว่า “ควรมีการตรวจกระเป๋า ยานพาหนะ ก่อนเข้าภายในโรงเรียนเพื่อคัดกรองเบื้องต้นว่าไม่มีการพกอาวุธหรือสิ่งทีอาจจะนำไปสู่ความรุนแรง จัดให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังในแต่ละกลุ่มนักเรียนเพื่อสังเกตพฤติกรรม”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการก่อวินาศกรรมว่า “สถานศึกษาการจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม” สถานศึกษาควรนำมาตราการ 3 ป มาเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการก่อวินาศกรรม มีการตรวจค้นกระเป๋า ยานพาหนะ การพกอาวุธหรือสิ่งทีอาจจะนำไปสู่ความรุนแรงของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง รวมไปถึงจัดครูเฝ้าระวังประจำวันให้ประจำจุดต่าง ๆ เพื่อคอยสอดส่อง เฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยง และจัดให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังในแต่ละกลุ่มนักเรียนเพื่อสังเกตพฤติกรรม

3.10 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการใช้ระเบิดว่า “สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการใช้ระเบิดว่า “สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 กล่าวว่า “จัดให้มีการสุ่มตรวจนักเรียนทุกคนในบางวัน และนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการใช้ระเบิด พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องพฤติกรรมการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษาของเพื่อนและรายงานครู”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 กล่าวว่า “ควรนำมาตราการความปลอดภัยสถานศึกษามาตราการ 3 ป มาใช้ในการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการใช้ระเบิด มีสำรวจข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, 4 กล่าวว่า “ควรมีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการใช้ระเบิด พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องพฤติกรรมการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษาของเพื่อนและรายงานครู ให้ความรู้และกำหนดมาตราการเอาผิดด้านการใช้ระเบิด และแนวทางการปฏิบัติได้อย่างชัดเจน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 กล่าวว่า “ควรมีสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการใช้ระเบิด ตรวจกระเป๋า ก่อนเข้าสถานศึกษา และติดตามพฤติกรรมการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษาอย่างใกล้ชิดจากเพื่อน หรือนักเรียนภายในสถานศึกษา ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 กล่าวว่า “ควรมีตรวจกระเป๋า ยานพาหนะ และเสื้อผ้าที่สวมใส่ ก่อนให้เข้าสถานศึกษา สอดส่องดูบริเวณรอบๆโรงเรียนตามแนวกำแพง ติดกล้อง CCTV ไว้เพื่อคอยสอดส่องดูความเคลื่อนไหว”

กล่าวโดยแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการใช้ระเบิดว่า “สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา” สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการใช้ระเบิด พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องพฤติกรรมการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษาของเพื่อนและรายงานครู กำหนดมาตราการเอาผิดและแนวทางการปฏิบัติ ติดกล้อง CCTV เพื่อสอดส่องดูบริเวณรอบๆโรงเรียนและตามแนวกำแพง

3.11 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายว่า “สถานศึกษามีการจัดทำมาตราการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายว่า “สถานศึกษามีการจัดทำมาตราการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1,2,3 กล่าวว่า “ควรนำมาตราการความปลอดภัยสถานศึกษามาตราการ 3 ป ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปรามมาใช้ จัดทำมาตราการและ

แนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายในสถานที่ให้มิดชิด สร้างภาชนะหรือห่อหุ้มเพื่อป้องกันการรั่วไหลของสารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ สารเคมีและวัตถุอันตราย ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกันการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, 5 กล่าวว่า “ขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้รู้ ให้มีส่วนร่วมในการจัดทำมาตรการแนวทางการปฏิบัติการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามได้”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 กล่าวว่า “ควรมีการออกกฎระเบียบห้ามนำสารเคมีหรือวัตถุอันตรายเข้าไปในพื้นที่โรงเรียนเด็ดขาด มีการตรวจสอบตัวบุคคลและยานพาหนะอย่างเคร่งครัดก่อนที่จะเข้าพื้นที่โรงเรียน”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายว่า “สถานศึกษามีการจัดทำ มาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย” สถานศึกษา ควรดำเนินงานด้านความปลอดภัยด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายตามมาตรการ 3 ป ขอความร่วมมือจากผู้รู้และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายในสถานที่ให้มิดชิด สร้างภาชนะหรือห่อหุ้มเพื่อป้องกันการรั่วไหลของสารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สร้างความรู้ความ เข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ สารเคมีและวัตถุอันตราย และควรมีการออกกฎระเบียบห้ามนำ สารเคมีหรือวัตถุอันตรายเข้าไปในพื้นที่โรงเรียนเด็ดขาด มีการตรวจสอบตัวบุคคลและยานพาหนะอย่าง เคร่งครัดก่อนที่จะเข้าพื้นที่โรงเรียน

3.12 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการล่อลวง ลักพาตัวว่า “สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่าย เฝ้าระวังการล่อลวง ลักพาตัว ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการล่อลวง ลักพาตัวว่า “สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการล่อลวง ลักพาตัว ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 5 กล่าวว่า “ควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการขอความร่วมมือในการเฝ้าระวัง รวมไปถึงการให้ความรู้และการป้องกันตนเองด้านการล่อลวง ลักพาตัวแก่นักเรียน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 กล่าวว่า “ควรนำมาตรการความปลอดภัยสถานศึกษามาตรการ 3 ป ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปรามมาใช้ สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและ ชุมชน จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา และชุมชน แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถ ให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3,4 กล่าวว่า “ขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแนวทางในการดำเนินการเพื่อเฝ้าระวังหรือป้องกัน เช่น การให้ความรู้ในการสังเกต ป้องกันหรือการแก้ปัญหาหากมีกรณีเกิดขึ้นทั้งในสถานศึกษาและชุมชน โดยกำหนดแนวทางร่วมกันและประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงในชุมชน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 กล่าวว่า “ควรจัดให้มีบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งที่จะก่อให้เกิดโทษทั้งตัวบุคคลและสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด หรือการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล จัดให้มีการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเพื่อส่งเสริมความสามัคคีไม่ไปไหนมาไหนคนเดียวในพื้นที่เสี่ยงและสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังร่วมกัน”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการล่อลวง ลักพาตัวว่า “สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการล่อลวง ลักพาตัว ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน” สถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครองและขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแนวทางในการดำเนินการเพื่อเฝ้าระวังหรือป้องกันจากการถูกล่อลวง ลักพาตัว จัดให้มีบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งที่จะก่อให้เกิดโทษทั้งตัวบุคคลและสังคม สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและ ชุมชน จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน จากผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถ ให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

3.13 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการล่อลวง ลักพาตัวว่า “สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การล่อลวง ลักพาตัวให้นักเรียนและชุมชน”

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการล่อลวง ลักพาตัวว่า “สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน” ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, 2, 3, 5 และ 6 กล่าวว่า “จัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ ช่องทางขอความช่วยเหลือต่างๆ ไว้ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน จัดให้มีกลุ่มไลน์เพื่อแชร์ข้อมูลที่มีประโยชน์ซึ่งจะเป็นการเฝ้าระวังและสอดส่องดูแลในระบบเครือข่ายที่กว้างขวาง”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 กล่าวว่า “จัดทำหนังสือประชาสัมพันธ์ในชุมชน โดยผู้นำชุมชน หรือเชิญผู้นำชุมชนร่วมประชุมก่อน ขอความร่วมมือผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ช่วยเฝ้าระวังร่วมด้วย”

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ด้านการล่อลวง ลักพาตัวว่า “สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน” สถานศึกษาจัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ ช่องทางขอความช่วยเหลือต่าง ๆ ไว้ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ขอความร่วมมือผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ช่วยเฝ้าระวังร่วมด้วย จัดให้มีกลุ่มไลน์เพื่อแชร์ข้อมูลที่มีประโยชน์ซึ่งจะเป็นการเฝ้าระวังและสอดส่องดูแลในระบบเครือข่ายที่กว้างขวาง

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ผู้วิจัย ได้สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

1.1.2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 **ประชากร** ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,137 คน

1.2.2 **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน่ (1973 อ้างถึงใน กุลชลี จงเจริญ, 2564) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 296 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาและใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

1.2.3 **ผู้ให้ข้อมูล** ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน เลือกตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive random sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารไม่ต่ำกว่า 3 ปีและมีวิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป จำนวน 2 คน 2) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน 3) ครูฝ่ายกิจการนักเรียนจำนวน 1 คน 4) นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 1 คน และ 5) เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานรักษาความปลอดภัย (จป) จำนวน 1 คน

1.2.4 **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่

ระหว่าง 0.67 – 1.00 ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) เท่ากับ .99 และแบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ซึ่งผ่านการหาคุณภาพด้านความถูกต้อง ครบคลุมเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา

1.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามในรูปแบบ Google form ทาง e-mail สถานศึกษาถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้นจำนวน 296 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนแบบสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองและสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ตามวัน เวลา และสถานที่

1.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) **แบบสอบถาม** ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2) **แบบสัมภาษณ์** ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากนั้นสรุปและนำข้อมูลมาเรียบเรียงเป็นแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการทะเลาะวิวาท ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการกลั่นแกล้งรังแก ด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย และด้านการล่วงละเมิดทางเพศ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการล่อลวง ลักพาตัว ด้านการใช้ระเบิด และด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ ด้านการก่อวินาศกรรม ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดรายข้อของแต่ละด้านพบว่า

1) **ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ** โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้เกิดความปลอดภัย สถานศึกษาจัดให้มีการคณะทำงานที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศได้

อย่างเร่งด่วน สถานศึกษาจัดให้มีระบบการสื่อสารเพื่อรับข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน และสถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือในการถูกล่วงละเมิดทางเพศที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงได้ทันที ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

2) *ด้านการทะเลาะวิวาท* โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมการทะเลาะวิวาททั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน สถานศึกษาดำเนินการประสานความร่วมมือจากเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการทะเลาะวิวาทในสถานศึกษาและชุมชน ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3) *ด้านการกลั่นแกล้งรังแก* โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการติดตาม เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจผู้กระทำ และสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำจากเหตุการณ์การกลั่นแกล้งรังแก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรองรับเหตุการณ์การกลั่นแกล้งรังแกทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน และสถานศึกษามีการดำเนินลงโทษตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งรังแกตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

4) *ด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล* โดยภาพรวมอยู่ในระดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมเหตุการณ์เกี่ยวกับการชุมนุม ประท้วงและจลาจล ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม และสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและจลาจล ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน

สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ

5) *ด้านการก่อวินาศกรรม* โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการวินาศกรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการก่อวินาศกรรม และสถานศึกษามีการดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้ชิดประนีประนอมด้านการก่อวินาศกรรม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวังสังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม

6) *ด้านการใช้ระเบิด* โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรุนแรงจากระเบิดร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม สถานศึกษามีการดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้ชิดประนีประนอมเกี่ยวกับการนำระเบิดมาใช้ในและนอกสถานศึกษา ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก และสถานศึกษาดำเนินการประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหาเกี่ยวกับการระเบิด ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา

7) *ด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย* โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก สถานศึกษาจัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด สถานศึกษาดำเนินการติดต่อประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหาด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย สถานศึกษามีการดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงด้านสารเคมีและวัตถุอันตรายที่กำหนดร่วมกัน และสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย

8) *ด้านการล่อลวง ลักพาตัว* โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก ให้ปลอดภัยจาก

การถูกล่อลวง ลักพาตัว สถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถให้ความช่วยเหลือจากการถูกล่อลวงและลักพาตัวได้ทันเหตุการณ์ และสถานศึกษาดำเนินการประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหาการถูกล่อลวง ลักพาตัว ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการถูกล่อลวง ลักพาตัว ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน

1.3.2 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีแนวทาง ดังนี้

1) การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาตามกรอบการดำเนินงานโรงเรียนด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการดำเนินการตามมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาและมีการนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาใช้คัดกรองนักเรียน จัดทำมาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติให้ความรู้ การป้องกันดูแลตนเอง ปกป้อง ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโทษของการใช้ความรุนแรง ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งสังคมและครอบครัวของนักเรียน

2) ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ “สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ” สถานศึกษาควรมีการคัดกรองนักเรียนและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง ติดตั้งกล้อง CCTV ในจุดเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อน ครู บุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันสอดส่อง เฝ้าระวัง/รายงานพฤติกรรมด้านการล่วงละเมิดทางเพศ สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเพศศึกษา และจัดตั้งกลุ่มเพื่อรับส่งข้อมูล ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ร่วมกัน

3) ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ “สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ” สถานศึกษาควรมีจัดการอบรมและจัดการเรียนการสอนในเรื่องของเพศศึกษา มีกิจกรรมแนะแนวเพื่อสร้างความไว้วางใจและกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองเช่น การประกวดวงดนตรี การประกวดเต้น cover dance กิจกรรมตลาดนัดพอเพียง กิจกรรมดาวเดือน กิจกรรมการทำอาหาร กิจกรรมด้านศิลปะ เป็นต้น รวมไปถึงการให้ความรู้ การฝึกการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ และการดูแลป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

4) ด้านการทะเลาะวิวาท “สถานศึกษาจัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง” สถานศึกษาควรจัดทำข้อตกลง มาตรการ/แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทร่วมกันกับผู้ปกครอง ภาคีเครือข่าย ตั้งกฎเกณฑ์และ

สื่อสารสร้างความเข้าใจกับนักเรียน มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการดูแล/ระงับเหตุ นำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาใช้ในการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท และการจัดทำช่องทางการรับส่งข้อมูลข่าวสารไม่ว่าจะเป็น กลุ่ม Line Facebook วารสารประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อเข้าแก้ไขและช่วยเหลือได้ทัน่วงที

5) ด้านการกลั่นแกล้งรังแก “สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในสถานศึกษาและชุมชน” สถานศึกษาจัดทำมาตรการ/แนวทางปฏิบัติในการดูแลช่วยเหลือโดยประสานความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน ภาควิชาเครือข่ายทุกภาคส่วน คัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการกลั่นแกล้งรังแก จัดให้มีตัวแทนในแต่ละห้องเรียนคอยสอดส่องและรายงานให้ทราบถึงกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมชอบกลั่นแกล้งรังแกเพื่อนเพื่อติดตามพฤติกรรม ร่วมกันเฝ้าระวัง และช่วยเหลือได้ทัน่วงที

6) ด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล “สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล” สถานศึกษาควรมีสำรวจนักเรียนและจัดทำแบบสำรวจพฤติกรรมเพื่อหากกลุ่มเสี่ยงด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล จัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น แสดงทัศนคติ เมื่อเกิดปัญหาหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เสี่ยงจะทำให้เกิดการชุมนุม ประท้วง และจลาจล พร้อมทั้งอธิบายและชี้แจงขอบเขต บทบาท สิทธิหน้าที่ที่ถูกต้องจัดทำช่องทางการสื่อสาร เพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรม นักเรียนทั้งในสถานศึกษา และชุมชน

7) ด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล “สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน” สถานศึกษาควรนำมาตราการความปลอดภัยสถานศึกษามาตราการ 3 ป ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปรามมาใช้ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา มีการจัดทำมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง จัดประชุม นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและภาควิชาเครือข่ายที่ร่วมกันเกี่ยวกับการป้องกันการชุมนุม ประท้วงและจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน จัดให้มีกลุ่มไลน์เพื่อสอดส่องพฤติกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดการชุมนุม

8) ด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล “สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อป้องกันการชุมนุม ประท้วง และการจลาจลอย่างสม่ำเสมอ” สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมด้านประชาธิปไตย กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน และกิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อสร้างความสามัคคี ส่งเสริมการมีจิตสาธารณะ เพื่อให้ให้นักเรียนได้แสดงสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพได้อย่างถูกต้อง โดยขอความสนับสนุนความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนและจัดให้มีแกนนำในการจัดกิจกรรม

9) ด้านการก่อวินาศกรรม “สถานศึกษาการจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม” สถานศึกษาควรนำมาตราการ 3 ป มาเป็นแนวทางการ

ปฏิบัติเพื่อป้องกันการก่อวินาศกรรม มีการตรวจค้นกระเป๋า ยานพาหนะ การพกอาวุธหรือสิ่งทีอาจจะนำไปสู่ความรุนแรงของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง รวมไปถึงจัดครูเวรประจำวันให้ประจำจุดต่าง ๆ เพื่อคอยสอดส่อง เฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยง และจัดให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังในแต่ละกลุ่มนักเรียนเพื่อสังเกตพฤติกรรม

10) ด้านการใช้ระเบิด “สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา” สถานศึกษามีสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการใช้ระเบิด พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องพฤติกรรมการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษาของเพื่อนและรายงานครู กำหนดมาตรการเอาผิดและแนวทางการปฏิบัติ ติดกล้อง CCTV เพื่อสอดส่องดูบริเวณรอบๆ โรงเรียนและตามแนวกำแพง

11) ด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย “สถานศึกษามีการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย” สถานศึกษาควรดำเนินงานด้านความปลอดภัยด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายตามมาตรการ 3 ป ขอความร่วมมือจากผู้รู้และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายในสถานที่ให้มิดชิด สร้างภาชนะครอบหุ้มภาชนะบรรจุสารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ สารเคมีและวัตถุอันตราย และควรมีการออกกฎระเบียบห้ามนำสารเคมีหรือวัตถุอันตรายเข้าไปในพื้นที่โรงเรียนเด็ดขาด มีการตรวจสอบตัวบุคคลและยานพาหนะอย่างเคร่งครัดก่อนที่จะเข้าพื้นที่โรงเรียน

12) ด้านการล่อลวง ลักพาตัว “สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการล่อลวง ลักพาตัว ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน” สถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครองและขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแนวทางในการดำเนินการเพื่อเฝ้าระวังหรือป้องกันจากการถูกล่อลวง ลักพาตัว จัดให้มีบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งที่จะก่อให้เกิดโทษทั้งตัวบุคคลและสังคม สร้างภาชนะครอบหุ้มภาชนะบรรจุสารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและ ชุมชน จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน จากผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถ ให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

13) ด้านการล่อลวง ลักพาตัว “สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน” สถานศึกษาจัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ช่องทางขอความช่วยเหลือต่าง ๆ ไว้ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ขอความร่วมมือผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ช่วยเฝ้าระวังร่วมด้วย จัดให้มีกลุ่มไลน์เพื่อแชร์ข้อมูลที่มีประโยชน์ซึ่งจะเป็นการเฝ้าระวังและสอดส่องดูแลในระบบเครือข่ายที่กว้างขวาง

2. อภิปรายผล

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีนโยบายส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีวิถีการเรียนรู้ใหม่ภายใต้ความปลอดภัยทุกมิติ แต่มุ่งเน้นไปที่การป้องกันโรคอุบัติใหม่การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) เท่านั้น แต่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ได้แก่ การล่อลวงลอบสังหาร การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก การชุมนุมประท้วงและการจลาจล การก่อวินาศกรรม การใช้ระเบิด การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย และการล่อลวง ลักพาตัว นอกจากนี้ยังพบว่ากลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีโครงการระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยนักเรียนด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE SAFETY CENTER) ที่เป็นการจัดตั้งศูนย์ความปลอดภัย โดยให้สถานศึกษาเข้าร่วมการอบรมและการใช้งานระบบ MOE Safety Platform แต่ยังไม่มีการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม มีเพียงโครงการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ MOE Safety Platform แต่ไม่มีการลงมือปฏิบัติและประเมินผลการทำงานภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1, 2566) ซึ่งจากการสังเกตพบว่า สถานศึกษายังอยู่ในเขตเมืองและส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษาซึ่งในเรื่องของการก่อวินาศกรรม การใช้วัตถุระเบิด การชุมนุม ประท้วงและการจลาจล จึงยังไม่พบพฤติกรรมของความรุนแรงในด้านนี้ จึงทำให้ผลเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการสร้างความปลอดภัย ให้แก่เด็กนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับ ความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักป้องกันตนเองในสภาวะคับขันและจัดการกับชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) สอดคล้องกับกฤษฎา ศรีสุชาติ (2559) อ้างถึงใน อติสร ปานธรรม, 2561) ที่กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานตามมาตรการ แนวทางหรือกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ที่มุ่งเพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่นักเรียนรวมทั้งการปกป้องคุ้มครองเด็กนักเรียนจากอันตรายต่างๆ ทั้งในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคู่แข่งภัย และการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาทางสังคมโดยการดำเนินการดังกล่าวอาจอยู่ในรูปแบบของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการเรียนการสอนด้านความปลอดภัย หรือการกำหนดมาตรการต่างๆ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จึงต้องให้ความสำคัญในด้านนี้เพิ่มขึ้น และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อพบว่า

2.1.1 ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษาทำให้มีความเสี่ยงน้อยจึงมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางเพราะผู้บริหารเห็นว่ายังไม่ใช่สิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน แต่ก็มีกรอบรมให้ความรู้ การหลีกเลี่ยงหรือป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศในกิจกรรมแนะแนว รายวิชาสุขศึกษา และบูรณาการในรายวิชาอื่นตามความเหมาะสม รวมไปถึงสถานศึกษามีการจัดอาคารสถานที่ที่มีความปลอดภัย มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด มีมาตรการความปลอดภัยดูแลบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยงและให้ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) อย่างไรก็ตามประเด็นการล่วงละเมิดทางเพศก็ยังพบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลในครอบครัว ชุมชน และสังคมที่ยังเกิดขึ้นอยู่ จึงจำเป็นต้องหาทางป้องกันและแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร (2566) ได้กล่าวถึงมาตรการและแนวทางการป้องกันด้านการล่วงละเมิดทางเพศ ไว้ ดังนี้ 1) ให้ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักแก่ครู เด็กนักเรียนและผู้ปกครอง ในการป้องกัน หาทางออกเมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ล่วงละเมิด และสร้างกลไกการป้องกันเด็กนักเรียนจากการถูกละเมิด 2) ใช้กระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาเอาใจใส่เด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิด และต้องทำงานเป็นทีม 3) ให้สถานศึกษาดูแลพิทักษ์ ปกป้องและคุ้มครองเด็กนักเรียนไม่ให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกสถานศึกษา 4) จัดสถานที่ภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม เช่น มีกล้องวงจรปิด มีการจัดตั้งเวรยามเพื่อตรวจตราพื้นที่จุดเสี่ยง เพื่อมิให้เกิดการล่วงละเมิดระหว่างครูกับเด็กนักเรียน เด็กนักเรียนกับเด็กนักเรียน และจากบุคคลอื่น และ 5) ให้สถานศึกษาสอนเรื่องเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นหลัก โดยเฉพาะการดูแลการป้องกันตนเองของเด็กนักเรียนให้ปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดในพื้นที่บริเวณโรงเรียนและรอบๆโรงเรียน มีกิจกรรมคาบโฮมรูมเพื่อพบครูที่ปรึกษาได้พูดคุยถึงปัญหาต่างๆ และขอความร่วมมือจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน/นักเรียนคอยสอดส่อง เฝ้าระวัง หากพบเจอพฤติกรรมที่น่าสงสัยหรือเกิดเหตุการณ์ขึ้นให้แจ้งคุณครูเพื่อหาทางแก้ไขและป้องกัน ควรมีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง : คอยสังเกตพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนักเรียนหากไปในแนวทางที่ไม่ดีจะต้องมีการเรียกเข้ามาคุยเพื่อปรับทัศนคติให้มีแนวความคิดที่ดีขึ้นซึ่งเด็กกลุ่มนี้จะต้องคอยเฝ้าติดตามเป็น

พิเศษพื้นที่จุดเสี่ยงถูกล่วงละเมิด : ต้องจัดระเบียบพื้นที่ดังกล่าวให้สามารถใคร่ก็สามารถมองเห็น เข้าถึงและมีการ เดินสำรวจตรวจพื้นที่ได้เป็นระยะๆ รวมไปถึงการติดตั้งกล้อง CCTV ในจุดเสี่ยงต่าง ๆ

ในขณะที่เดียวกันข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเพศวิถี แต่ยังไม่มีการของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเองให้นักเรียนแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1, 2566) ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้ กล่าวถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมตระหนักรู้ว่าสถานศึกษาควรมีการดำเนินงานเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความ ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมี การคัดกรองนักเรียนและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง ติดตั้งกล้อง CCTV ในจุดเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อน ครู บุคลากรทางการศึกษาร่วมกันสอดส่อง เฝ้าระวัง/รายงานพฤติกรรมด้านการล่วงละเมิดทางเพศ จัดตั้ง กลุ่มเพื่อรับส่งข้อมูล ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ร่วมกัน มีจัดการอบรมและจัดการ เรียนการสอนในเรื่องของเพศศึกษา มีกิจกรรมแนะแนวเพื่อสร้างความไว้วางใจและกิจกรรมส่งเสริม ความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองเช่น การประกวดวงดนตรี การประกวดเต้น cover dance กิจกรรมตลาดนัดพอเพียง กิจกรรมดาวเดือน กิจกรรมการทำอาหาร กิจกรรมด้านศิลปะ เป็นต้น รวมไปถึงการให้ความรู้ การฝึกการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ และการดูแลป้องกันตนเองจากการถูก ล่วงละเมิดทางเพศ

2.1.2 ด้านการทะเลาะวิวาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็น เพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ส่วนใหญ่เป็น ระดับประถมศึกษามักพบปัญหาเด็กมีการทะเลาะวิวาทกันอยู่เป็นประจำ เนื่องจากในวัยเด็กยังไม่มี วุฒิภาวะทางอารมณ์ มักใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหา มากกว่าการใช้เหตุผล ซึ่งสำนักเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 (2566) ยังไม่มีกิจกรรมหรือแนวทางในการป้องกันการทะเลาะ วิวาทอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ ปิ่นประไพ โชติชัชวาลกุล (2564) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาสภาพการจัดการอารมณ์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนนานาชาติ พบว่า การแสดงออกทางอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมเป็นการแสดงออกทางอารมณ์เมื่อนักเรียนมีอารมณ์ที่ ไม่พึงประสงค์ แล้วแสดงออกเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น พฤติกรรมการใช้ ความรุนแรง การก้าวร้าว การทะเลาะวิวาท การร้องไห้ โดยได้อธิบายถึงพฤติกรรมแสดงออกทาง อารมณ์ที่เกิดขึ้นไว้ 2 ส่วนคือ 1) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในบรรยากาศภายในชั้นเรียน 2) พฤติกรรมที่ เกิดขึ้นในบรรยากาศภายนอกชั้นเรียน โดยมีแนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียนมีการแสดงออกทาง อารมณ์ที่เหมาะสมเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การใช้กลยุทธ์วิธีการจัดการอารมณ์ การฝึกสมาธิ และ การสร้าง

ระบบกลุ่มย่อยภายในโรงเรียนในการลดและแก้ไขปัญหาการแสดงออกทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนนานาชาติ และช่วยให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมแสดงออกทางอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองเพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวังสังเกตพฤติกรรมทะเลาะวิวาททั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษาจัดการกับสภาพอารมณ์ของตนเองไม่ได้ ยังคิดวิเคราะห์ได้ไม่ดีเท่าที่ควร อีกทั้งมีการเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อน ครอบครัว สื่อ ครูประจำชั้นและผู้ปกครอง จึงต้องมีการดูแลอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2566) ได้กล่าวถึงมาตรการและแนวทางการป้องกันว่า มีดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ แต่งตั้งคณะครู เพื่อเข้าระงับเหตุการณ์ที่มีเหตุทะเลาะวิวาท ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนผู้ก่อเหตุ ผู้ได้รับบาดเจ็บให้ผู้ปกครอง สถานศึกษาและผู้ปกครองร่วมกันหาแนวทางแก้ไขอย่างสันติวิธี สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครองในเรื่องของการดูแลนักเรียน หรือเมื่อมีเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทเกิดขึ้นก็จะประสานไปยังผู้ปกครองเพื่อรับทราบและติดตามพฤติกรรมนักเรียน ช่วยกันหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา

ในขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่เมื่อเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทเป็นระดับประถมศึกษาจะไม่มีการติดต่อเรื่องหรือบานปลาย และสถานศึกษาจะเรียกผู้ปกครองมาพูดคุยโดยตรง เพื่อรับทราบถึงปัญหาและหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน ไม่ได้มีการติดตามพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กล่าวถึงมาตรการสำคัญหลายประการ เช่น ให้สถานศึกษาจัดทำข้อมูลประวัติของนักเรียนนักศึกษาทุกคนเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษากลุ่มเสี่ยงที่จะกระทำ จัดให้มีการติดตามเฝ้าระวังจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง ที่นักเรียนนักศึกษาจะกระทำ สถานศึกษาจัดตั้งภาคีเครือข่าย เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือในการพัฒนานักเรียนนักศึกษา ให้มีช่องทางการสื่อสารระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาคีเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ได้ทันต่อสถานการณ์ แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรจัดทำข้อตกลง มาตรการ/แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาทร่วมกันกับผู้ปกครอง ภาคีเครือข่าย ตั้งกฎเกณฑ์และสื่อสารสร้างความเข้าใจกับนักเรียน มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการดูแล/ระงับเหตุ นำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้ามาใช้ในการแก้ปัญหาการ

ทะเลาะวิวาท และการจัดทำช่องทางการรับส่งข้อมูลข่าวสารไม่ว่าจะเป็น กลุ่ม Line Facebook วารสารประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อเข้าแก้ไขและช่วยเหลือได้ทันที่

2.1.3 ด้านการกลั่นแกล้งรังแก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษา ที่มีนักเรียนอยู่ในวัยกำลังวัยซุกซน ถึงแม้จะมีการกลั่นแกล้ง รังแกกันเกิดขึ้นแต่ก็มีคุณครูประจำชั้นที่คอยอบรม ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับ Karadas et al. (2023) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านความรุนแรงทางร่างกาย โดยเฉพาะพฤติกรรมการกลั่นแกล้ง และความรุนแรงทางวาจา รวมไปถึงการใช้สารเสพติด นอกจากนี้การดำเนินงานความปลอดภัยด้านการกลั่นแกล้งรังแกของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีโครงการส่งเสริมและดูแลให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้กล่าวถึงบทบาทของสถานศึกษากับการแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งในสถานศึกษา ซึ่งครูจะมีบทบาทที่สำคัญในการปลูกฝังทัศนคติการเข้าสังคมที่ดี ปลูกฝังให้เคารพซึ่งกันและกัน สร้างภูมิคุ้มกัน เมื่อโดนบูลลี่บนโลกออนไลน์ สร้างบรรยากาศในห้องเรียนและสถานศึกษาให้เกิดความปลอดภัยให้นักเรียนรู้ว่าถ้าเขาถูกแกล้ง เขาสามารถไปพูดคุยกับครูได้ มีโปรแกรมในสถานศึกษาที่สอนเรื่องของการจัดการกับอารมณ์การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเวลาถูกเพื่อนแกล้ง เป็นตัวอย่างที่ดีไม่แกล้งนักเรียน และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการติดตาม เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจผู้กระทำและสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำจากเหตุการณ์การกลั่นแกล้งรังแก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษา มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ความสำคัญในการดูแลนักเรียนเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษาและยังไม่สามารถแยกแยะความรุนแรงในการเล่นหรือการกระทำที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์การกลั่นแกล้งรังแกขึ้น ครูประจำชั้นจะเข้าไปดูแลช่วยเหลือทันที และประสานไปยังผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ติดตามเยี่ยมเยียน และร่วมกันหาแนวทางการป้องกัน สอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง (2566) ที่กล่าวถึงมาตรการและแนวทางการป้องกัน จัดให้มีสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ ทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาโดยดำเนินการเอาโทษตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ติดตามเยี่ยมเยียน ให้กำลังใจผู้ถูกกระทำและสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำ จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน

ในขณะที่เดียวกันข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในสถานศึกษาและชุมชน เป็นเช่นนี้เนื่องจากการกลั่นแกล้งรังแกอาจเกิดจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ยังไม่สามารถคิด

วิเคราะห์แยกแยะได้อย่างเป็นระบบ และจะถูกแก้ปัญหาโดยครูประจำชั้นหรือครูเวรประจำวันในแต่ละวัน รวมทั้งสถานศึกษายังขาดการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 (2566) ได้ดำเนินโครงการการเสริมสร้างความเข้มแข็งและดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากรดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการสร้างเครือข่าย เฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกในสถานศึกษาและชุมชน สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในการขอความร่วมมือในการเฝ้าระวังและคอยสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียน มีการคัดกรองเพื่อหานักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการกลั่นแกล้งรังแกและติดตามพฤติกรรม รวมไปถึงการให้ความรู้และการป้องกันตนเองแก่นักเรียน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ที่กล่าวถึงสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ และจัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน

2.1.4 ด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล โดยภาพรวมอยู่ระดับในน้อย ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษาเด็กก็ยังไม่มีความรู้ทักษะทางการแสดงความคิดเห็นหรือทัศนคติในการแสดงออกที่จะมารวมกลุ่มชุมนุม ประท้วง หรือการจลาจล นอกจากนี้ระดับประถมศึกษาจะครูประจำชั้นดูแลอย่างใกล้ชิด ทำให้นักเรียนสามารถปรึกษาพูดคุยกับคุณครูได้โดยตรง และบางสถานศึกษามีกล่องแสดงความคิดเห็นที่เวลานักเรียนไม่กล้าพูดคุย หรือแสดงความคิดเห็นโดยตรงก็จะเขียนความต้องการไปใส่ไว้ในกล่อง และครูก็จะนำมาอธิบายเพิ่มเติมในกิจกรรมหน้าเสาธงให้นักเรียนได้เข้าใจในสิทธิ บทบาท หน้าที่มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนเพื่อหากกลุ่มเสี่ยงด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล สร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการชุมนุม ประท้วง และการจลาจล และจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น แสดงทัศนคติ เมื่อเกิดปัญหาหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เสี่ยงจะทำให้เกิดการชุมนุม ประท้วง และจลาจล พร้อมทั้งอธิบายและชี้แจงขอบเขต บทบาท สิทธิหน้าที่ที่ถูกต้อง

ในขณะที่เดียวกันข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และการจลาจล, สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อป้องกันการชุมนุมประท้วง และการจลาจล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษา ครูสร้างองค์ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจในสิทธิ บทบาท หน้าที่ ของนักเรียน สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู สถานศึกษาและชุมชน มี

แนวทางการปฏิบัติชัดเจนในเรื่องของการแสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีสำรวจนักเรียนและจัดทำแบบสำรวจพฤติกรรมเพื่อหากกลุ่มเสี่ยงด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล จัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น แสดงทัศนคติ เมื่อเกิดปัญหาหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เสี่ยงจะทำให้เกิดการชุมนุม ประท้วง และจลาจล พร้อมทั้งอธิบายและชี้แจงขอบเขต บทบาท สิทธิหน้าที่ที่ถูกต้อง จัดทำช่องทางการสื่อสาร เพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรม นักเรียนทั้งในสถานศึกษา และชุมชน

2.1.5 ด้านการก่อวินาศกรรม โดยภาพรวมอยู่ในน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 มีกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ที่ให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาด ดูแลรักษาบริเวณสถานศึกษา ตกแต่งปรับปรุงภูมิทัศน์ของห้องเรียนของตนเอง นักเรียนจึงเกิดความรักและผูกพันกับสถานศึกษาของตนเอง และส่วนใหญ่สถานศึกษาเป็นระดับประถมศึกษาเด็กยังขาดวุฒิภาวะทางการแสดงความคิดเห็นหรือทัศนคติในการแสดงออกที่จะมารวมกลุ่มก่อวินาศกรรม อีกทั้งสถานศึกษาส่วนใหญ่จะมีครูประจำวันคอยสอดส่องดูแลรวมไปถึงการติดตั้งกล้องวงจรปิดในพื้นที่จุดอับ จุดเสี่ยงต่าง ๆ จึงทำให้ผู้บริหารคิดว่ายังไม่ใช่มาตรการที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2552) ได้กล่าวถึงการป้องกันการก่อวินาศกรรมว่า คือการควบคุม ดูแลตรวจสอบเพื่อป้องกันการกระทำใดๆ ที่ทำลายทำความเสียหายต่อทรัพย์สิน วัสดุ ข้อมูลข่าวสาร อาคาร สถานที่ ยุทธปัจจัย ที่สงวน สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวก หรือรบกวน ชัดขวาง แก้อื้อ เปลี่ยนแปลง หน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติงานใดๆ รวมทั้งการประทุษร้ายต่อบุคคล ซึ่งศรัณยา บุญประกอบ (2549) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการวินาศกรรม เป็นข้อสังเกตที่งานวิจัยฉบับควรนำกิจกรรมของศรัณยา บุญประกอบ (2549) มาจัดกิจกรรมเพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 มีผลการดำเนินงานในด้านการก่อวินาศกรรม มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรมีมาตรการความปลอดภัยสถานศึกษามาตรการ 3 ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปรามมาใช้ สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษา และชุมชน

ในขณะที่เดียวกันข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการปลูกฝังให้ทุกคนในโรงเรียนมีจิตสำนึกในการดูแลอาคารสถานที่ร่วมกัน และสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษาที่มีครูประจำวันคอยดูแลอย่างทั่วถึงในจุดอับ จุดเสี่ยง รวมไปถึงมีการติดตั้งกล้อง

วงจรปิดทำให้ไม่มีเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมเกิดขึ้นภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมาตรการ 3 ป มาเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการก่อวินาศกรรม มีการตรวจค้นกระเป๋า ยานพาหนะ การพกอาวุธหรือสิ่งที่จะนำไปสู่ความรุนแรงของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง รวมไปถึงจัดครูเวรประจำวันให้ประจำจุดต่าง ๆ เพื่อคอยสอดส่อง เฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยง และจัดให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังในแต่ละกลุ่มนักเรียนเพื่อสังเกตพฤติกรรม

2.1.6 ด้านการใช้ระเบิด โดยภาพรวม อยู่ในตำ ที่ เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากการใช้ระเบิด และหากมีนักเรียนคนใดนำสิ่งแปลกปลอมเข้ามาในโรงเรียน เพื่อน ๆ นักเรียนก็จะเข้ามารายงานครูทันที และในบางครั้งสถานศึกษาก็จะมีการสุ่มตรวจกระเป๋า อีกทั้งนักเรียนใหญ่จะมีผู้ปกครองมารับมาส่งทำให้นักเรียนได้รับการคัดกรองเบื้องต้นมาจากบ้านในการพกพาหรือสิ่งของมาโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานตามคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้กล่าวถึงมาตรการป้องกันระเบิด ควรสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการใช้ระเบิด สำรวจข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามด้านพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุระเบิดของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (2561) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การตั้งรับ เป็นการกำหนดรูปแบบมาตรการรักษาความปลอดภัยสถานที่หรือการป้องกันไม่ให้ผู้อื่นเข้ามาก่อเหตุในพื้นที่ ติดตั้งอุปกรณ์เสริมด้านรักษาความปลอดภัย อาทิ กล้องวงจรปิด, การกำหนดพื้นที่ควบคุม การควบคุมบุคคล เข้า-ออก มุ่งกระทำโดยตรงต่อตัวผู้มุ่งร้าย เช่น การหาข่าวและรวบรวมข่าวสารความเคลื่อนไหวเพื่อทำลายเครือข่ายของกระบวนการ กลุ่มบุคคล ตัวผู้ลอบวางระเบิด การบังคับใช้กฎหมายควบคุมการครอบครองวัสดุ และปรับปรุงมาตรการป้องกันการลอบวางระเบิด การดำเนินการเชิงรุกนั้นทาง ชุมชน ภาศิเครือข่าย ประชาชนเข้ามาช่วยเฝ้าระวังร่วมกัน เช่น ประสานการปฏิบัติระหว่างกลุ่มแนวร่วมประชาชน อาสาสมัครป้องกันภัย มูลนิธิสมาคม ผู้นำชุมชน เป็นต้น คอยเป็นหูเป็นตาแจ้งเบาะแสและตื่นตัวในการรักษาความปลอดภัย สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการใช้ระเบิด พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องพฤติกรรมการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษาของเพื่อนและรายงานครู ให้ความรู้และกำหนดมาตรการเอาผิดด้านการใช้ระเบิด และแนวทางการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน

ในขณะที่เดียวกันข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนใหญ่จะมีผู้ปกครองมารับมาส่งทำให้นักเรียนได้รับการคัดกรองเบื้องต้นมาจากบ้านในการพกพาหรือสิ่งของมาโรงเรียน และสถานศึกษาก็ประชาสัมพันธ์ถึงที่ของ หรือวัตถุอันตรายใดๆที่ห้ามนำเข้ามาใน

สถานศึกษา สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษามีสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้าน การใช้ระเบิด พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องพฤติกรรมคนร้ายที่เข้ามาใน สถานศึกษาของเพื่อนและรายงานครู กำหนดมาตรการเอาผิดและแนวทางการปฏิบัติ ติดกล้อง CCTV เพื่อสอดส่องดูบริเวณรอบๆ โรงเรียนและตามแนวกำแพง

2.1.7 ด้านการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็น เช่นนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต 1 มี ใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายบางอย่างในการจัดการเรียนการสอน เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ที่มีการทดลอง โดยใช้สารเคมีต่าง ๆ วิชาคหกรรมที่มีการลงมือปฏิบัติในการทำอาหาร ทำขนม เป็นต้น นอกจากนี้ ภายในสถานศึกษายังมีการประกอบอาหารกลางวันที่ต้องใช้เชื้อเพลิงก๊าซในการหุงต้ม แต่ครูก็มีการให้ ความรู้และความเข้าใจในถึงผลกระทบและอันตรายที่เกิดจากการใช้สารเคมี และวัตถุอันตราย บอก ข้อควรระวังและวิธีการใช้ที่ถูกต้องแก่นักเรียน มีการจัดเก็บอย่างมิดชิดและถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้กล่าวถึงการป้องกันสารเคมีและวัตถุอันตราย ว่า จัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จัด สถานทีในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด และสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมี และวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สอดคล้องกับ กิตติศักดิ์ แข็งขัน, บุญส่ง วงศ์ตาพรหม, สุเมินตรา สายสิงห์ และ สุรียพงษ์ ปัสสาจันทร์ (2547) พบว่า มีการเก็บสารเคมีจะแยกออกเป็น 2 สถานะ คือ ของแข็งและของเหลว แล้วแบ่งเป็นประเภทสารเคมีที่มีอันตรายต่อสุขภาพ สารเคมี ประเภทกัดกร่อน สารเคมีที่เป็นสารพิษ และสารเคมีอื่น ๆ โดยมีการติดข้อมูลรายละเอียด ชื่อ ประเภท ข้อควรระวัง การเก็บรักษา เป็นต้น และมีการจัดอบรมให้ความรู้ในการจัดเก็บสารเคมีอย่าง ปลอดภัยผลการทดสอบหลังอบรมผู้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น สามารถใช้และจัดเก็บสารเคมีได้อย่าง ถูกต้องและปลอดภัยมากกว่าก่อนอบรม และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาจัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายเป็นเรื่องที่ค่อนข้างอันตรายและสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับ ประถมศึกษา จึงมีการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้อยู่ในที่มิดชิดและปลอดภัย หากมีการ นำมาใช้ในการทำกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนก็จะมี การให้ความรู้และสอนวิธีการใช้งาน การ ป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากการใช้สารเคมีและมีผู้ดูแลอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ที่มีการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาด้านสารเคมี และวัตถุอันตราย ตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ การป้องกัน การปลุกฝัง และการปราบปราม ซึ่งในแต่ละ มาตรการมีแนวปฏิบัติตามรายละเอียด ดังนี้ ด้านการป้องกัน คือ จัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมี และวัตถุอันตรายให้มิดชิด ด้านการปลุกฝัง คือ สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้

สารเคมีและวัตถุอันตราย ด้านการปราบปราม คือ ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน

ในขณะเดียวกันข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำ มาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย ทั้งนี้อาจเป็น เพราะสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษา มีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ในการป้องกัน และเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย และส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องใช้การใช้ สารเคมีและวัตถุอันตรายก็จะมีครูคอยกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด มีการสุ่มตรวจกระเป๋าทุกสัปดาห์ รวมไปถึงนักเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองมารับมาส่งด้วยตนเอง ซึ่งสถานศึกษามีการดำเนินการด้านการ จัดการความปลอดภัยในเบื้องต้นแต่ไม่มีการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายให้ออกมาเป็นรูปเป็นร่างเชิงประจักษ์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้กำหนดมาตรการด้านการป้องกัน มีจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติ ในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและ วัตถุอันตรายให้มิดชิด ด้านการปลูกฝัง สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมี และวัตถุอันตราย ด้านการปราบปราม ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรดำเนินงานด้านความปลอดภัยด้านการ ใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายตามมาตรการ 3 ปี ขอความร่วมมือจากผู้รู้และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ มาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย จัดเก็บ สารเคมีและวัตถุอันตรายในสถานที่ให้มิดชิด สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุ อันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ สารเคมี และวัตถุอันตราย และควรมีการออกกฎระเบียบห้ามนำสารเคมีหรือวัตถุอันตรายเข้าไปในพื้นที่โรงเรียน เด็ดขาด มีการตรวจสอบตัวบุคคลและยานพาหนะอย่างเคร่งครัดก่อนที่จะเข้าพื้นที่โรงเรียน

2.1.8 ด้านการล่อลวง ลักพาตัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็น เพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จะมีครูเวร ประจำวันคอยส่งนักเรียนที่หน้าโรงเรียนและนักเรียนใหญ่ผู้ปกครองจะมารับ-ส่งนักเรียนด้วยตนเอง หากมีนักเรียนบ้านใกล้ที่เดินทางกลับเอง ชุมชนก็จะคอยช่วยกันสอดส่องดูแล นอกจากนี้ทาง สถานศึกษาก็มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากคนแปลกหน้า การถูก ล่อลวง ลักพาตัวจึงมีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุ ราษฎร์ธานี ชุมพร (2566) ได้กล่าวถึงมาตรการป้องกันและแก้ไขการล่อลวง ลักพาตัวไว้ว่า ควรจัด กิจกรรมเสริมสร้างทักษะการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การตัดสินใจ การให้คำปรึกษาที่ ถูกต้อง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา จัดระบบรักษาความ ปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ จัดเวรยามเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ประสานงานกับ

ชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง ในการสอดส่องนักเรียนอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ช่วยสอดส่องดูแลเพื่อป้องกันการถูกล่อลวงและลักพา ให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการล่อลวงและลักพาและวิธีการป้องกันให้นักเรียนทราบทุกระยะ ประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการติดตามค้นหา ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการแจ้งเบาะแส ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก ให้ปลอดภัยจากการถูกล่อลวง ลักพาตัว ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา นักเรียนยังดูแลตนเองได้ไม่ดีเท่าที่ควร ที่มีผู้ปกครองมารับมาส่งนักเรียนด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ สถานศึกษาส่วนใหญ่จึงมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารผ่านทางครูประจำชั้นในกรณีต่าง ๆ เช่น ดิฉันจะมารับเข้า หรือให้ญาติหรือบุคคลภายนอกมารับแทน ต้องแจ้งข้อมูลให้ครูทราบเพื่อความปลอดภัย รวมไปถึงครูเวรประจำวันจะต้องเฝ้านักเรียนจนกว่าผู้ปกครองมารับ สอดคล้องกับซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) สถานศึกษาควรนำมาตรการความปลอดภัยสถานศึกษามาตรการ 3 ปี ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปรามมาใช้ สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและ ชุมชน จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา และชุมชน แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถ ให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา

ในขณะที่เดียวกันข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการล่อลวง ลักพาตัว ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่วนใหญ่จะมีครูเวรประจำวันที่คอยส่งนักเรียนอยู่หน้าโรงเรียน และนักเรียนส่วนใหญ่มีผู้ปกครองมารับมาส่งด้วยตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2566) ได้กล่าวถึงมาตรการและแนวทางการป้องกันการล่อลวง ลักพาตัวว่า มีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ รู้จักวิธีการเอาตัวรอดจากการถูกล่อลวง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา ประสานงานกับชุมชน ผู้ปกครองในการสอดส่องนักเรียนอย่างทั่วถึง ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ช่วยสอดส่องดูแล เพื่อป้องกันการถูกล่อลวงและลักพา ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการล่อลวงและลักพา และวิธีการป้องกันให้นักเรียนทราบทุกระยะ ประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการติดตามค้นหา ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการแจ้งเบาะแส แจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับ สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษา

จัดประชุมผู้ปกครองและขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแนวทางในการดำเนินการเพื่อเฝ้าระวังหรือป้องกันจากการถูกล่อลวง ลักพาตัว จัดให้มีบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิ่งที่จะก่อให้เกิดโทษทั้งตัวบุคคลและสังคม สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและ ชุมชน จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน จากผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถ ให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ มีดังนี้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ดังนี้

3.1.1 ด้านการล่องละเมิดทางเพศ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในค่าที่สูงสุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่องละเมิดทางเพศ ดังนี้

1) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการส่งเสริมให้สถานศึกษากำหนดเป็นจุดเน้นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา สร้างความตระหนักรู้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเอง

2) สถานศึกษาคควร มีกิจกรรมแนะแนวเพื่อสร้างความไว้วางใจและกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองเช่น การประกวดวงดนตรี ประกวด cover dance กิจกรรมตลาดนัดพอเพียง กิจกรรมการทำอาหาร กิจกรรมด้านศิลปะ เป็นต้น รวมไปถึงการให้ความรู้การฝึกการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ และการดูแลป้องกันตนเองจากการถูกล่องละเมิดทางเพศ

3.1.2 ด้านการทะเลาะวิวาท ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

2) สถานศึกษาควรมีทำข้อตกลงร่วมกับผู้ปกครองในการติดตามพฤติกรรมนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงด้านการทะเลาะวิวาท รวมทั้งจัดทำช่องทางในการรับส่งข้อมูล ติดต่อประสานงาน เพื่อเข้าแก้ไขและช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที

3.1.3 ด้านการกลั่นแกล้งรังแก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ดังนี้

1) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวัง และให้ความรู้ความเข้าใจหลักในการอยู่ร่วมกันในสังคม รวมไปถึงการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกันเหมาะสมโดยขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม

2) สถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำมาตรการการป้องกัน แนวปฏิบัติ การเฝ้าระวังในการถูกกลั่นแกล้งรังแก รวมทั้งจัดให้มีตัวแทนนักเรียนคอยสอดส่องพฤติกรรมการถูกกลั่นแกล้งรังแก และรายงานให้ทราบเพื่อเข้าแก้ไขหรือช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที

3.1.4 ด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อป้องกันการชุมนุม ประท้วง และจลาจล ดังนี้

1) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีดำเนินการพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จัดกิจกรรมสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

2) สถานศึกษาต้องทำการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น สร้างองค์ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจขอบเขต บทบาท สิทธิหน้าที่ที่ถูกต้อง และผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุม ประท้วง และจลาจล จัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ กิจกรรมจิตอาสาที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพได้อย่างถูกต้อง

3) สถานศึกษาควรจัดประชุม นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและภาคีเครือข่ายร่วมกันเกี่ยวกับการป้องกันการชุมนุม ประท้วงและจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อจัดทำมาตรการการป้องกันและแนวทางการปฏิบัติ และจัดให้มีกลุ่มไลน์เพื่อสอดส่องพฤติกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดการชุมนุม

3.1.5 ด้านการก่อวินาศกรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม ดังนี้

1) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีจัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหา เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

2) สถานศึกษาควรมีการสุ่มตรวจ ตรวจค้นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง เฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยง และจัดให้มีเครือข่ายเฝ้าระวังในแต่ละกลุ่มนักเรียนเพื่อสังเกตพฤติกรรม

3.1.6 ด้านการใช้ระเบิด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา ดังนี้

1) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและจัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนในการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา ให้ความรู้และกำหนดมาตรการเอาผิดด้านการใช้ระเบิด และแนวทางการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน

2) สถานศึกษาควรสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการใช้ระเบิด ตรวจกระเป๋า ก่อนเข้าสถานศึกษา พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องพฤติกรรมของเพื่อนและรายงานครู สถานศึกษาติดกล้อง CCTV เพื่อสอดส่องดูบริเวณพื้นที่เสี่ยง บริเวณรอบ ๆ โรงเรียนและตามแนวกำแพง

3.1.7 ด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย ดังนี้

1) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการดำเนินงานด้านความปลอดภัยตามมาตรการ 3 ป ในการใช้และจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มีขีด เฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน ขอความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย

2) สถานศึกษาขอความร่วมมือจากผู้รู้และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ สารเคมีและวัตถุอันตราย มีการออกกฎระเบียบห้ามนำสารเคมีหรือวัตถุอันตรายเข้าไปในพื้นที่โรงเรียนเด็ดขาด มีการตรวจสอบตัวบุคคลและยานพาหนะอย่างเคร่งครัดก่อนที่จะเข้าพื้นที่โรงเรียน

3.1.8 ด้านการล่อลวง ลักพาตัว ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษา ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการล่อลวง ลักพาตัว ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน สถานศึกษามี การจัดทำข้อมูลช่องทาง ขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน ดังนี้

1) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้สถานศึกษา การสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน จัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียน แต่งตั้งคณะทำงานให้ความ ช่วยเหลือเร่งด่วนและประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา

2) สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายร่วมกันจัดทำมาตรการการป้องกัน เฝ้าระวัง ทั้งการถูกล่อลวง ลักพาตัวในสถานศึกษา และชุมชน จัดให้มีช่องทางการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูล พฤติกรรมนักเรียน จัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ ช่องทางขอความช่วยเหลือต่าง ๆ ไว้ทั้งในสถานศึกษา และชุมชน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานความปลอดภัยจากการใช้ความ รุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

3.2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการป้องกันความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรง ของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กนกอร อุ่ณสถานนท์. (2562). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 10(2).
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2552). หนังสือการ์ตูนชุด “เรียนรู้สาธารณภัย” ตอน ความปลอดภัยในโรงเรียน. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย.
- กรมโยธาธิการและผังเมือง. (2559). คู่มือการคำนวณแรงระเบิดและผลกระทบจากแรงระเบิดที่มีต่อโครงสร้างอาคาร. กระทรวงมหาดไทย http://subsites.dpt.go.th/edocument/images/pdf/sd_work/blast_manual.pdf.
- กรมสุขภาพจิต. (2564). บูลลี่ (Bully) คืออะไร มีกี่ประเภท วิธีที่จะรับมือจากการโดนบูลลี่. นนทบุรี. กระทรวงสาธารณสุข. <https://dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30612>.
- กระทรวงยุติธรรม. (2560). มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหา การทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษา. <https://www.moj.go.th/view/7963>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา. <https://www.ryt9.com/s/cabt/980594>.
- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2565). มาตรการความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีในโรงงานอุตสาหกรรม. ราชกิจจานุเบกษา. <https://www.diw.go.th/webdiw/wp-content/uploads/2022/04/law-fac-saft-03032565.pdf>.
- กองแผนอาชญากรรม. (2559). มาตรการป้องกันและระงับการก่อการร้ายและการก่อวินาศกรรม. วิทยูในราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. <http://thaicrimes.org/มาตรการป้องกันและระงับ>.
- กองส่งเสริมสถาบันครอบครัว. (2561). การล้วงละเมิดทางเพศ. https://www.facebook.com/divisionoffamily/posts/1734127926635398/?locale=th_TH.
- กิตติศักดิ์ แข็งขัน, บุญส่ง วงศ์ตาพรหม, สุมินตรา สายสิงห์ และ สุริยพงศ์ ปัสสาจันทร์. (2547). โครงการเรื่อง การจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัย ณ ห้องปฏิบัติการวิศวกรรมพอลิเมอร์ อาคารเครื่องมือ 5 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (ปริญาบัณฑิต สาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สำนักแพทยศาสตร์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- กุลชลี จงเจริญ. (2564). หน้าที่ 9 การออกแบบการวิจัย. ใน การวิจัยการบริหารการศึกษา หน้าที่ 8-15 (น.1-92). สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- เกศสุดา คงอินทร์, จินตภัส บุญรอด, และภาวิณี กาญจนานา. (2564).ทัศนคติต่อสิทธิมนุษยชนด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษาสิทธิมนุษยชน ในระบบการศึกษาของไทย. *วารสารการพัฒนารวมชนและคุณภาพชีวิต*. 10(1), 58-71.
- โกวิท นพพร. (2565). 6 แนวทาง Stop Bullying หยุดการกลั่นแกล้ง ยุติความรุนแรงในสังคม. *โรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท*. <https://www.starfishlabz.com/blog/735-6-แนวทาง-Stop-Bullying-หยุดการกลั่นแกล้ง-ยุติความรุนแรงในสังคม>.
- คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2017). *ความรุนแรง*. Psychology CU. https://web.facebook.com/PsychologyChula/photos/a.897311197049961/1534122273368847/?type=3&_rdc=1&_rdr.
- เครือข่ายสิทธิเด็กประเทศไทย (2562). *นโยบายคุ้มครองเด็ก (Organisational Child Protection Policy) เครือข่ายสิทธิเด็กประเทศไทย (CRC Coalition Thailand)*. <https://crccoalitionthailand.files.wordpress.com/2015/12/e0b8a3e0b988e0b8b2e0b887e0b899e0b982e0b8a2e0b89ae0b8b2e0b8a2e0b884e0b8b8e0b989e0b8a1e0b884e0b8a3e0b8ade0b887e0b980e0b894e0b987e0b881.pdf>
- จังหวัดนนทบุรี. (2565). *รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดนนทบุรี. หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานจังหวัดนนทบุรี*. https://nonthaburi.m-society.go.th/?page_id=4312.
- จันทิมา บุญอนันต์วงศ์, ชุรินทร์ เนติ, เทอดศักดิ์ กระแจะจวง, เบญจวรรณ โชคชัยตระกูลโพธิ์, ปิยพัฒน์ อินทวัฒน์
- รังสรรค์ ยั่งยืน, รุ่งลาวัลย์ สมะพันธุ์, วิศรุต นิมพญา, สมบัติ โพธิ์วัฒน์, สุพกิจ สิ้นสมุทร(2561). *แนวทางแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา กรณี: นักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการและนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงเทพ.สถาบันพระปกเกล้า*. <https://kpi-lib.com/elib/cgi-bin/opacexe.exe?op=mmvw&db=Main&skin=s&mmid=8458&bid=25363>.
- จารุวรรณ เหยิบไธสงค์. (2563). *การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดปทุมธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- จิราพร พรหมภักดี. (2555). *สภาพการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

- จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์. (2566). หน่วยที่ 11 เทคนิควิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใน *การวิจัยการ บริหารการศึกษา หน่วยที่ 8-15* (น.1-68). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชลาศัย กันมินทร์. (2562). *ความรุนแรงในครอบครัว: ปัญหาและแนวทางป้องกัน*. งานประชุม วิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2562. ps://rsucon.rsu.ac.th.
- ชไมมาศ บรรพพงศ์ (2544). *ความรู้ ทักษะคติ การปฏิบัติในเรื่องเพศศึกษา การถูกล่วงละเมิดทางเพศ รวมทั้งพฤติกรรมป้องกันในนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สังกัด กรุงเทพมหานคร*. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. บทความคัดย่อค้นจาก file:///C:/Users/user/Downloads/ab133796%20(2).pdf.
- ดวงพร เพชรคง. (2561). *การล่วงละเมิดทางเพศ*. บทความใช้เพื่อการนำออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียง.
- รัฐสภา รายการเจตนาารมณกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา. (2565). การบูลลี่(BULLYING). <https://www.happyhomeclinic.com/mh11-bullying.html>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2563). *สรุปข่าวร้อน "ครูจุ่ม" ทำร้ายเด็กอนุบาล 1 โรงเรียนไผ่เอื้อง เจ้าตัวอ้าง เครียดสะสม*. <https://www.thairath.co.th/news/society/1938745>
- ธนชชา วงษ์ทองคำ. (2564). *การศึกษามาตรการการป้องกันและคุ้มครองการกลั่นแกล้งรังแกใน สถานศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดกรุงเทพมหานคร*. [สารนิพนธ์ มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนัทวัฒน์ วรวัชรบวรชัย, สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์, ปาจริย นาคะประทีป และจักษ์ จิตธรรม. (2567). *การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*. 10(1).
- นรา สมประสงค์. (2563). หน่วยที่ 8 การจูงใจและการติดต่อสื่อสารใน *ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎี และแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 6-10* (น.21-25). สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิตยา บุญหนัก. (2547). *การศึกษาและป้องกันการคุกคามทางเพศ*. [สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Gui_Cou_Psy/Nittaya_B.pdf.
- บริษัท บอดีเซฟตี้ จำกัด. (2555). *ความปลอดภัยคืออะไร*. body-safety.com. <http://body-safety.com//hello-world/>

- ปราณี ปวีณนา. (ม.ป.ป.). ล้วงละเมิดทางเพศ (Sexual Harassment) หยุดให้ทัน ป้องกันซึมเศร้า
https://www.manarom.com/blog/sexual_harassment.html.
- ปรีดา จุลปาน. (2560). การถูกล้วงละเมิดทางเพศ. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.
http://www2.yothinburana.ac.th/website/Teacher_Works/05_Health/peeda/book4.pdf.
- ปิยะธิดา ขจรชัยกุล. (2565). ความรุนแรงในครอบครัว ช่วงสถานการณ์โควิด – 19. ภาควิชาอนามัย
 ครอบครัว คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ความรุนแรงในครอบครัว ตอน
 1.pdf (mahidol.ac.th)
- ปิ่นประไพ โชติชัยชาลกุล. (2564). การศึกษาสภาพการจัดการอารมณ์ของนักเรียนระดับ
 ประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนนานาชาติ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต],
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [https://digital.car.chula.ac.th/cgi/viewcontent.
 cgi?article=6274&context=chulaetd](https://digital.car.chula.ac.th/cgi/viewcontent.cgi?article=6274&context=chulaetd).
- เปมิกา ไทยชัยภูมิ. (2561). การศึกษาบทบาทครูในการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยของเด็กวัย
 อนุบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
[https://digital.car.chula.ac.th/cgi/viewcontent.cgi?article=3854&context=ch
 ulaetd](https://digital.car.chula.ac.th/cgi/viewcontent.cgi?article=3854&context=chulaetd).
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554). การล่อลวง. <https://dictionary.orst.go.th/>
 ภัทรสุดา แก้วโหวง. (2560). การพัฒนาแบบวัดความรู้ทางการเมืองของนักเรียนระดับชั้น
 ประถมศึกษาตอนปลาย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง.(2565). แผนบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤตการณ์การเผชิญ
 เหตุชุมนุม ประท้วง จลาจล.[https://lampang.tu.ac.th/uploads/lampang/
 code/mis/mis-data/mis04/mis04-data04.pdf](https://lampang.tu.ac.th/uploads/lampang/code/mis/mis-data/mis04/mis04-data04.pdf).
- มีเดีย เสิร์ช. (ม.ป.ป.). ความรู้เรื่องภัยที่เกิดจากการกระทำของคนโดยตั้งใจและการป้องกัน (การก่อ
 วินาศกรรม). [https://www.mediasearch.co.th/new_article/CCTV-
 article54.php](https://www.mediasearch.co.th/new_article/CCTV-article54.php).
- มูลนิธิกระจกเงา.(2551). คู่มือติดตามคนหายประเภทลักพาตัว. ศูนย์ข้อมูลคนหาย มูลนิธิกระจกเงา.
<https://web.backtohome.org/guide3.php>.
- มูลนิธิเด็กโสสะแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์. (2565). วิธีป้องกันและแนวทางเมื่อเด็กถูกล
 ล้วงละเมิด ทางเพศ. [https://www.sosthailand.org/blog/guidelines-child-
 sexual-abuse](https://www.sosthailand.org/blog/guidelines-child-sexual-abuse)

มูลนิธิเด็กโสสะแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์.(ม.ป.ป.). 4 ประเภทของการละเมิดสิทธิเด็ก.

[https://www.sosthailand.org/blog/child-abuse.](https://www.sosthailand.org/blog/child-abuse)

มูลนิธิยุวพัฒน์. (2562).การกลั่นแกล้ง (Bullying) ความรุนแรงในสังคม.

<https://www.yuvabadhanafoundation.org/th/>

ข่าวสาร/บทความทั่วไป/ความกลั่นแกล้ง- Bullying-วัยรุ่น/.

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2550). คู่มือครู การจัดการระบบความปลอดภัยในโรงเรียน.บริษัท ส.เสริมมิตร การพิมพ์จำกัด.

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์เด็ก. (2557). โรงเรียนคุ้มครองเด็ก ตอน ความปลอดภัยในโรงเรียนเรื่องใหญ่ที่ต้องให้ความใส่ใจ. <http://www.ffc.or.th/home>.

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2564). ล่วงละเมิดทางเพศเด็ก เรื่องที่ผู้ใหญ่ต้องป้องกัน!!คู่มือปฏิบัติงานของทีมสหวิชาชีพในกระบวนการคุ้มครองเด็ก.

<https://www.thaichildrights.org/articles/childsexualabuse/>.

รตน ผลิตยศ. (2548). การรับรู้ความสามารถของตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศของนักเรียนหญิงระดับประถมศึกษา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต].

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.บทคัดย่อค้นจาก DOI : https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/KKU.the.2005.149.

รักฉนวนวรรณ แสงทอง. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*. 7(1), 135-152.

เรวัตร แก้วทองมูล. (2562). การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัย วิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP Model). เชียงราย. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา. (2565). มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพกอาวุธ สิ่งเสพติด และอบายมุข. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.

<https://www.bothong.ac.th/drugs.pdf>.

วีรวรรณ รุ่งเรือง. (2564). ประเภทของวัตถุอันตรายและสารเคมี. V-SERVE GROUP.

<https://www.v-servelogsitics.com/media/vserve2017>

/file_pdf/210330114633_NA-MAR2021-K%20Weerawan.pdf.

- ศตวรรษ ฤวิลคำ และ ศิริรัตน์ ทองมีศรี. (2566). การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน ผู้บริหารกลุ่ม
เครือข่ายที่ 42- 43 สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารชมรม
วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. 5(2),
209-222. DOI: <https://doi.org/10.14456/jappm.2023.30>.
- ศรัณยา บุญประกอบ. (2549). การศึกษาการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขต
วัฒนา กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริพร อนุสสา. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
โรงเรียนเอกชนในครอบครัวชาวเลเชียม กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563).
คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับพัฒนา 2563).
[https://drive.google.com/file/d/1R9s0apSmUN8aIZZMx8ZjURTqG1
ZjiQDG/view](https://drive.google.com/file/d/1R9s0apSmUN8aIZZMx8ZjURTqG1ZjiQDG/view).
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก จังหวัดราชบุรี. (2560). ความรู้ และความปลอดภัย
ในการทำงานกับสารเคมี. [https://vrd-wp.dld.go.th/webnew/images/
stories/report/KM/manage_labwaste-edit.pdf](https://vrd-wp.dld.go.th/webnew/images/stories/report/KM/manage_labwaste-edit.pdf).
- สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์. (2556). แนวทางการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่นที่มีพฤติกรรม
ความรุนแรง. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. [https://mh7.dmh.go.th/wp-
content/uploads/2019/12แนวทางการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมความ
รุนแรง.pdf](https://mh7.dmh.go.th/wp-content/uploads/2019/12แนวทางการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมความรุนแรง.pdf).
- สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ. (2563). แนวทางการปฏิบัติงานของสื่อมวลชนในภาวะวิกฤต.
<https://www.presscouncil.or.th/regulation/5186>.
- สำนักข่าวไอเอ็นเอ็น. (2564). การกลั่นแกล้งในสังคมไทยรับมืออย่างไรดี.
https://www.innnews.co.th/lifestyle/news_88667/.
- สำนักงานเขตบางบอน. (2562). แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมี และวัตถุอันตราย
เขตบางบอน [https://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER9/
DRAWER047/GENERAL/DATA0001/00001561.PDF](https://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER9/DRAWER047/GENERAL/DATA0001/00001561.PDF).

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1. (2566). *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1.* สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1. (2566). *รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1.* สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร. (2566). *มาตรการรักษาความปลอดภัยของข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา.* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร.สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.
https://mdh.go.th/news_file/p21980370945.pdf.
- สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร. (2566). *มาตรการและแผนเผชิญเหตุการณ์คุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนด้านความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพรตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2566 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย.* สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.
https://www.spmsnicpn.go.th/th/download/servicemanual/protectandtakecarestudent_policy_2566.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *แนวทางการดำเนินการป้องกัน “การบูลลี่ในสถานศึกษา”.* <https://drive.google.com/file/d/11FrRmlgO0ZNAhbxwrGL2AliL-7GLdlEq/view?fbclid=IwAR1Eczb1tcS27onj2sVm0DXdLu7pQnKYMTcxeReRgcBjIhplYq4OX5rZW08>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556.* งานส่งเสริมกิจการนักเรียน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 1).* https://drive.google.com/file/d/1ni2Q_9njeigGP8NvealWkiM_wgmKHGR8/view.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับพัฒนา พ.ศ.2563).
[https://drive.google.com/file/d/1R9s0apSmUN8alZZMx8ZjURTqG1ZjiQDG/vi
ew](https://drive.google.com/file/d/1R9s0apSmUN8alZZMx8ZjURTqG1ZjiQDG/vi
ew).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2565). คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา.
กระทรวงศึกษาธิการ. [https://www.krupatom.com/wp-content/uploads/2023/
03/MSc-book1_03102564.pdf](https://www.krupatom.com/wp-content/uploads/2023/
03/MSc-book1_03102564.pdf).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). แนวทางการดำเนินการป้องกัน “การบูลลี่ใน
สถานศึกษา”.กระทรวงศึกษาธิการ.[https://www.pcccr.ac.th/filesAttach/OIT/O6/7/24.pdf](https://nykpeo.moe.go.th/แนวทางการป้องกัน/
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2552). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความ
ปลอดภัยแห่งชาติพ.ศ. 2552. ราชกิจจานุเบกษา.
<a href=).
- สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. (2561). แนวทางป้องกันการก่อเหตุด้วยวัตถุ
ระเบิด.สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
[https://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER2/DRAWER019/GENERAL/D
ATA0000/00000026.PDF](https://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER2/DRAWER019/GENERAL/D
ATA0000/00000026.PDF).
- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค. (2560). แผนรองรับภาวะฉุกเฉินและบริหารความ
ต่อเนื่อง. [https://www.ocpb.go.th/download/department8/แผนแผนรองรับ
ภาวะฉุกเฉินและบริหารความต่อเนื่อง.pdf](https://www.ocpb.go.th/download/department8/แผนแผนรองรับ
ภาวะฉุกเฉินและบริหารความต่อเนื่อง.pdf).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
(พ.ศ.2561-2580). [https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer
2300/web/viewer.php](https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer
2300/web/viewer.php)
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2563). abduction (การลักพาตัว).คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรม
ศัพท์นิติศาสตร์. Facebook. [https://web.facebook.com/RatchabanditThai/
photos/a.2519695738088506/3188444144546992/?type=3&_rdc=1&_rdr](https://web.facebook.com/RatchabanditThai/
photos/a.2519695738088506/3188444144546992/?type=3&_rdc=1&_rdr)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579.
กรุงเทพมหานคร. [http://www.onec.go.th/index.php/
page/view/outstand/2532](http://www.onec.go.th/index.php/
page/view/outstand/2532).
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566).
นโยบายและ จุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.
<https://www.obec.go.th/archives/814223>.

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)*. ราชกิจจานุเบกษา. กรุงเทพมหานคร. https://www.nesdc.go.th/article_attach/article_file_20230307173518.pdf.
- สุชีรา ใจหวัง และจันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์. (2561). การศึกษาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 15(28).
- สุทธิศักดิ์ อ่อนตะวัน. (2563). *สมรรถนะของผู้บริหารกับความสุขของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3258/1/59252342.pdf>.
- สุรชาติ บำรุงสุข. (2551). มติชน สดสัปดาห์ 24-30 ตุลาคม. หน้า 36-37. <https://th.wikipedia.org/wiki/การประท้วง#อ้างอิง>.
- องค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน. (2563). การป้องกันการก่อวินาศกรรม. <https://www.secnia.go.th/การป้องกันการก่อวินาศก/>
- องค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน. (2558). วัตถุประสงค์. <https://www.secnia.go.th/วัตถุประสงค์/>
- อดิศร ดีปานธรรม. (2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- อมรวิชัย นาคทรพรพ และจุฬากรณ์ มาเสถียรวงศ์. (2553). สวัสดิศึกษา. resource.thaihealth.or.th/system/files/klanprabskaarn_19.doc.
- อัมพร อารังลักษณ์. (2552). การคุกคามทางเพศในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร: สาเหตุและข้อเสนอทางนโยบาย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*. 1(1), 31-47. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/bruj/article/view/77202/61971>.
- อำนาจ อับพร. (2566). *รูปแบบการดำเนินงานการสร้างความปลอดภัยในโรงเรียนสู่สถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.

เอกสุวรรณ ภูเต็ง. (2565, 8 พฤษภาคม). *แนวความคิดความปลอดภัยและระบบการจัดการความปลอดภัยเบื้องต้น*. ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน.

http://www.roadsafetythai.org/edoc/doc_20200408163846.pdf

Bradshaw, C. P., Cohen, J., Espelage, D. L., & Nation, M. (2021). Addressing school safety through comprehensive school climate approaches. *School psychology review*, 50(2-3), 221-236.

CH7HDNEWS. (2566). พ่อแม่เด็กนักเรียนอนุบาล นำหลักฐานเข้าแจ้งความ และร้องเรียนกับเทศบาลนครนนทบุรี เอาผิดครูที่ใช้ความรุนแรงกับลูกชาย.

<https://www.youtube.com/watch?v=v-DIUYV-TR4>.

Concordia University. (2016). *For teens, feeling safe at school means increased academic*.

<https://www.concordia.ca/cunews/main/releases/2016/08/240/new-research-teens-feeling-safe-at-school-means-increased-academic-success.html>.

Everton safety. (2022). School Safety Management. <https://evertonsafety.co.ke/safety-and-health-management>.

Halil, I. B., (2020). *Safety in Schools and Their Surrounding: A Case Study in Istanbul*. Research article 2020(6). <https://doi.org/10.19080/ASM.2020.06.555680>

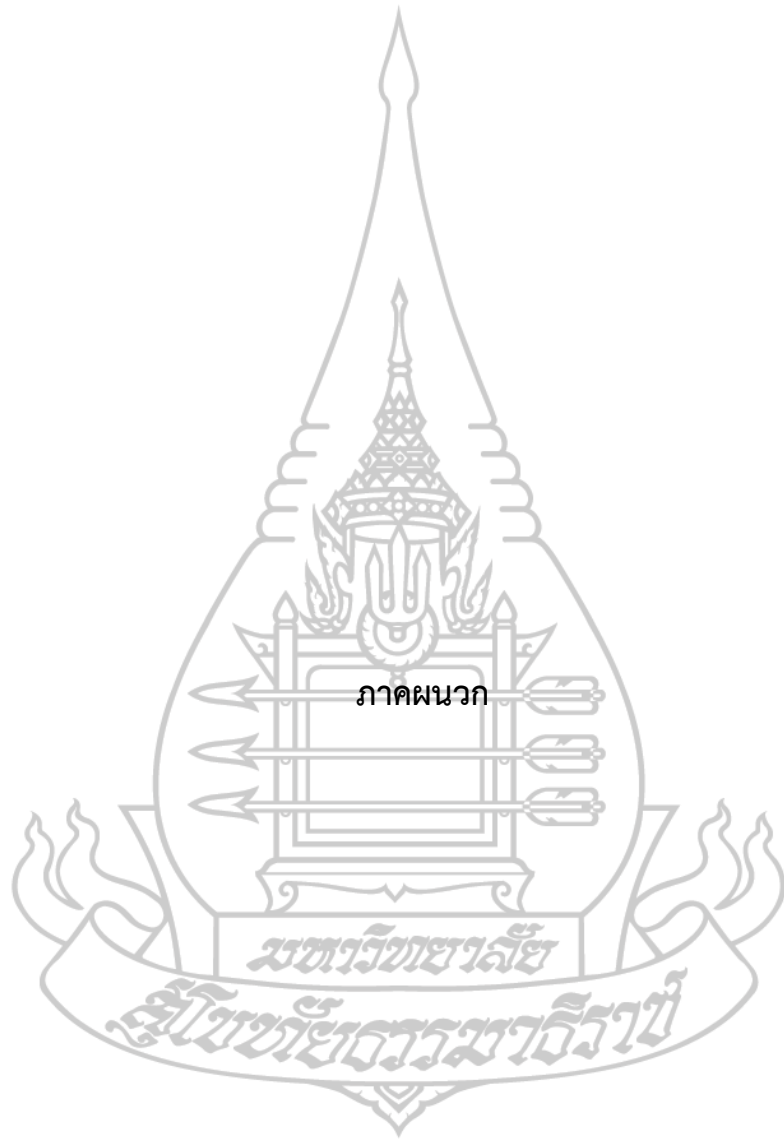
Karadas, H., Coskun, B., & Katitas, S. (2023). *Safety Problems at Schools According to School Administrator' Opinions*. *Psycho-Educational Research Reviews*, 2023, 12(1), 134-150.

Matthew, J. M., Amanda, B. N., & Shane, R. J., (2021). *Preventing School Violence and Promoting School Safety: Contemporary Scholarship Advancing Science, Practice and Policy*. *School Psychology Review*, 2021, 50(2-3), 131-142, <https://doi.org/10.1080/2372966X.2021.1949933>.

MGRONLINE ข่าวอาชญากรรม. (2566). ครูตีนักเรียน กระโดดถีบ-ตบป้องหูเด็ก ป.4 อ้างลูกศิษย์คือพ่อสุดทนพาลูกเข้าแจ้งความเอาเรื่อง. https://mgronline.com/crime/detail/9660000051467#google_vignette.

Mubita K., (2021). *Understanding School Safety and Security: Conceptualization and Definitions*. *Journal of Lexicography and Terminology*, The University of Zambia., 2021,5(1), Pp76-86. <https://Journals.unza.zm/index.php/jit>.

- PPTV 36. (2565). "หนี-ซ่อน-สู้" ป้องกันตัวเองจากเหตุจลาจลและเอาชีวิตรอดจากผู้ก่อการร้าย.
<https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%82%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E/184225>.
- ROSPA The Royal Society for the Prevention of Accidents., (2012). *Managing Safety in Schools and Colleges*. <https://www.rospa.com/schoolandcollegesafety/>
- Sanook. (2562). สลด ม.1 โขมยป็นพ่อ ยิ่งเพื่อนร่วมชั้น ดับคาโรงเรียน สุดแค้นถูกแกล้ง-ล้อว่าตุ๊ด.
<https://www.sanook.com/news/7985646/>
- TG รวมพลังป้องกันภัยทุจริต Bulletin. (2562). การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment). กองป้องกันและตรวจสอบการประพฤติมิชอบ. ปีที่ 8 ฉบับที่ 57 เดือน สิงหาคม.
- Thai PBS. (2565). เหตุนักเรียนชั้น ม. 3 ยิ่งเพื่อนร่วมชั้นเสียชีวิต.
https://www.youtube.com/watch?v=vekTkc0_wdA.
- Think Forward Center. (2023). *นโยบายป้องกันการใช้ความรุนแรงในโรงเรียน*. Think Forward Center. <https://think.moveforwardparty.org/article/education/3677/>
- Tsafethai. (2019). นิยามความปลอดภัย. tsafethai. <https://www.tsafethai.com/17941365/%E0%B8%99%E0%B8%B4%E0%B8%A2%E0%B8%B.2%E0%B8%A1%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B8%AD%E0%B8%94%E0%B8%A0%E0%B8%B1%E0%B8%A2>
- World Health Organization. (2002). World report on violence and health. World Health Organization, Geneva. https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/42495/9241545615_eng.pdf?sequence=1
- Workpoint TODAY. (2561). การกลั่นแกล้ง 6 ประเภทที่มักเกิดขึ้นในโรงเรียน พ่อแม่ห้ามนิ่งนอนใจ.
<https://workpointtoday.com/การกลั่นแกล้ง-6-ประเภทที่/>

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชภัฏ

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชวิทยาลัย

ที่ อว.0602.16 (บ) / 33

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

17 มกราคม 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวลิณี สุขศิริ (ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ)
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวนันทนันท์ ซ่อนกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้
การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น
เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียน
ด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 091-935-1461

ที่ อว.0602.16 (บ) / 33

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

17 มกราคม 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวศิริรักษ์ ศรีโสธรายางกูร (ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวนัทจันนัท ช่อนกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้ การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 091-935-1461

ได้รับหนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาโครงการวิจัยเรื่อง

(นางสาวศิริรักษ์ ศรีโสธรายางกูร)
ศึกษานิเทศก์ สพป.นนทบุรี เขต 1

โรงเรียนอากาศอนวยศึกษา
เลขที่รับ..... ๑๕๗
วันที่..... ๒๕ ม.ค. ๕๗
เวลา..... ๐๘.๕๐ น.

ที่ อว.๐602.16 (ว) / 33

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๗ มกราคม 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายสุริยะ วานะวงศ์ (ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ)
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวนันทงันท์ ชอนกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้
การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น
เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียน
ด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอากาศอนวยศึกษา

- เมื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณา
 เห็นควรมอบกลุ่ม

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

(นางสาวดารารายณ์ อุดารักษ์)

หัวหน้างานสารบรรณ

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

๒๒ ม.ค. ๒๕๖๗ โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 091-935-1461

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โรงเรียนชุมชนโมตรดิตถ์
 เลขที่รับ 094
 วันที่ 24 ธ.ค. 67 เวลา 09:10 น.

ที่ อว.0602.16 (บ) / 41

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
 จังหวัดนนทบุรี 11120

19 มกราคม 2567

เรื่อง ขออนุญาตครุภัณฑ์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนโมตรดิตถ์

ด้วยนางสาวนันทจันทร์ ช่อนกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหาร
 การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากครูผู้สอน จำนวน 30 คน
 ทั้งนี้ จะมิให้เป็นภาระรบกวนเวลาปฏิบัติงานตามปกติของผู้ให้ข้อมูล และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่การบริหาร
 จัดการศึกษาสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตครุภัณฑ์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือตามวัน เวลา
 และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 เพื่อโปรดทราบ
 เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการ
 (ชื่อ) เจ้าหน้าที่

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีธรรม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

รองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา

ผู้อำนวยการ

ทราชม

S, 2

25 ธ.ค. 67

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน
 อธิบาย นักศึกษาระดับศึกษาศาสตร์
 มอนนั้นศึกษา มร.ใจที่ขรรคอาชีพ กำลังทำ
 ศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริม
 การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากทพให้
 ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัด
 สพป.นบ.2 สำหรับจะขอทดลองใช้เครื่องมือ
 ในการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากครูผู้สอน จำนวน
 30 คน

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๕๒

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๕ มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางสาวนันทฉัตร ช่อนกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ซึ่งนักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก
ครูผู้สอนในสถานศึกษาในสังกัดของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
รายละเอียดตามสิ่งที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 091-935-1461

ที่ ศธ ๐๔๐๗๖/ ๔๓๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นนทบุรี เขต ๑ ถนนรัตนาธิเบศร์
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตระงับให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย QR Code แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยได้รับแจ้งจาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชว่า นางสาวนันทนันท์ ช่อนกลิ่น นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ กำลังทำการศึกษาค้นคว้า
อิสระ เรื่องแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต ๑ ซึ่งนักศึกษาจำเป็นต้องเก็บ
ข้อมูลเพื่อการวิจัยจากครูผู้สอนในสถานศึกษาในสังกัด โดยมีรายละเอียดตาม QR Code ที่แนบท้ายมาพร้อม
หนังสือนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต ๑ จึงขอความร่วมมือสถานศึกษา
ในสังกัดตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยภายในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาวรินทร์ กัญญาสกุล)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี เขต ๑

กลุ่มอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๕๕๑ ๑๓๐๑ - ๕ คีย์ ๑๐๒

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ - ๑๓๐๘

ที่ อว.0602.16 (บ) / 72

8 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ด้วยนางสาวนันทิมา ช่อนกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก
ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ของท่าน จำนวน 2 คน ได้แก่

1. ดร.สวาทิรี สิทธิชัยกานต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่ชุมชนราชบุรพาบ่าง)
2. นางสาววรรณชนก มั่นแน่น ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 55 (วัดโบสถ์ดอนพรหม)

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล
โดยการสัมภาษณ์ ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2567 เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียด
ที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีรัมย์)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 091-935-1461

กรมการศึกษานอกโรงเรียน เขต 1
เลขที่รับ 569
วันที่ 12 ก.พ. 2567
 รอก. พทบ.
 นกบ. น.คส.
 ส.ส. ส.ค.
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพลี อำเภอบางบาล
จังหวัดนนทบุรี 11120
 / วัน อื่นๆ
ผู้รับ (ชื่อผู้รับ)
ส.ค. ๒๕๖๗

ที่ อว.0602.16 (บ) / 72

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

สพ.นนทบุรี เขต 1
เลขที่รับ ๕๑๔ เวลา ... น
วันที่ 17
 อ.ก. พ.ก.บ.
 แผน น.เทศ
 ส.ท.ล. ส.ศ.
 ค.ส.น.
 3 วัน
 7 วัน
 อื่นๆ
 มีตรวจ
 ผอ. สพ.บ.บ. 1

๕ กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ด้วยนางสาวนันทงนันท์ ช่อนกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำนวน 1 ท่าน ได้แก่ นางรัชฎาภรณ์
ทิพย์กาญจนรัตน์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล
โดยการสัมภาษณ์ ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2567 เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียด
ที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 091-935-1461

ที่ อว.0602.16 (บ)/๖2

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขออนุมัติคราะที่ให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสถานื่อนามย์เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี บ้านนาโสก

ด้วย นางสาวนันทนันท์ ช่อนกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากท่าน คือ ดร.ปุลวัชร อาจโยธา ซึ่งเป็นผู้อำนวยการสถานื่อนามย์เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี บ้านนาโสก จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติคราะที่จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2567 เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 087-8860190

ที่ อว.0602.16 (บ)/๗๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ดร.วีระชัย บุญอยู่ ผู้อำนวยการโรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)

ด้วย นางสาวนันทนันท์ ซ่อนกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากครูฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนสีกัน(วัฒนานันท์อุปถัมภ์) จำนวน 1 ท่าน ได้แก่ นายธีรยุทธ รื่นวุฒิ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2567 เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรมาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 087-8860190

ที่ อว.0602.16 (บ)/92

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน บริษัท นันทวัน จำกัด (หน่วยงาน KINGBRIDGE TORER)

ด้วย นางสาวนันทวัน ช่อนกลิ่น นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากพนักงานบริษัทของท่าน ตำแหน่ง Senior Chief Safety จำนวน 1 คน ได้แก่ นายชัชวาล กองแดน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2567 เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

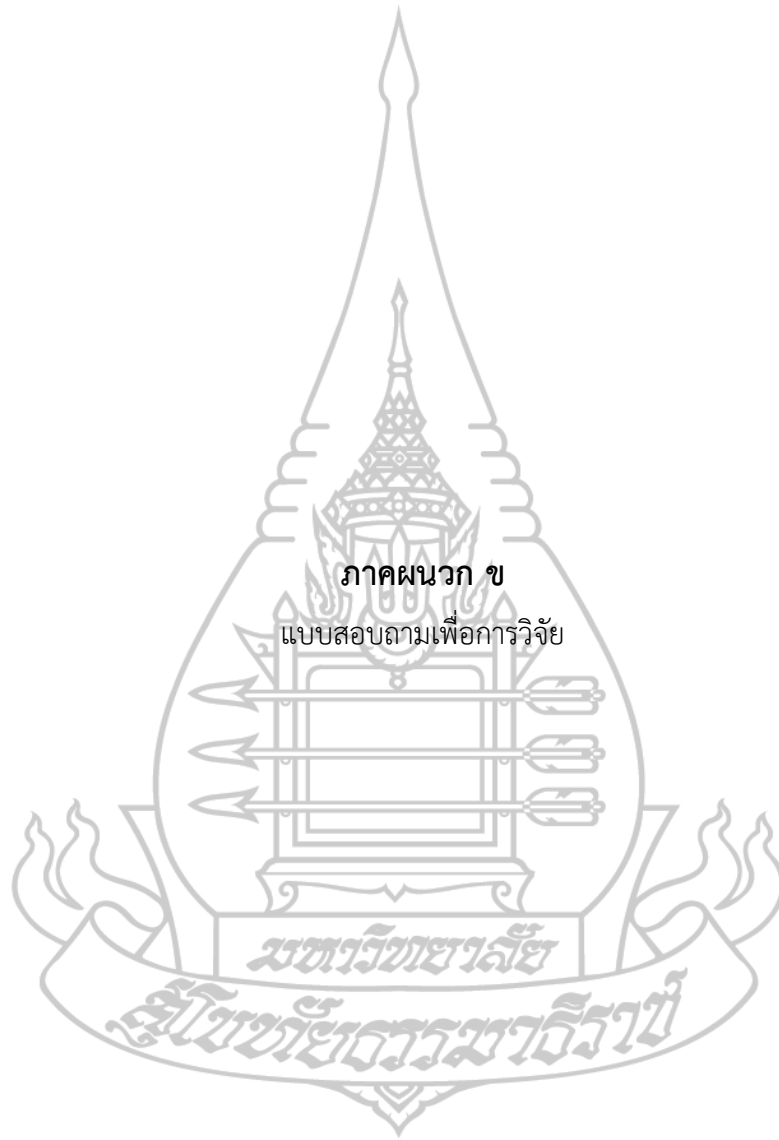
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 087-8860190

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

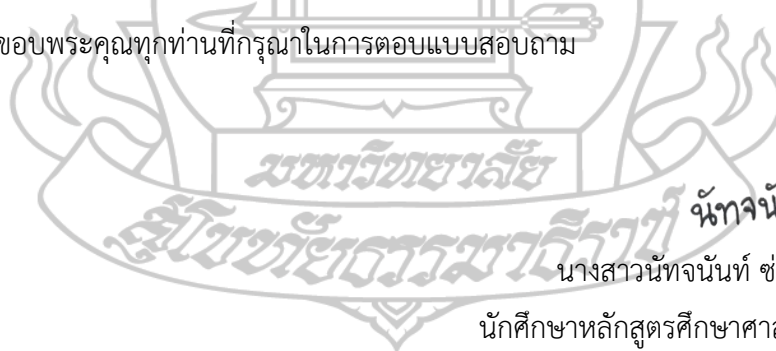
2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวรี เขต 1

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการเก็บชื่อตัวท่านแต่อย่างใด ซึ่งคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะนำสภาพการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาไปเป็นแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวนันทน์ ช่อนกลิ่น

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถามระดับความคิดเห็นของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้
ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

21 – 30 ปี

31 – 40 ปี

41 -50 ปี

51 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ตำแหน่ง

ครูผู้ช่วย

ครู

ครูชำนาญการ

ครูชำนาญการพิเศษ

ครูเชี่ยวชาญ

ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี

5 - 10 ปี

11 – 15 ปี

มากกว่า 15 ปี

6. ขนาดสถานศึกษา

ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน)

ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121- 600 คน)

ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601- 1,500 คน)

ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่สอดคล้องกับระดับของการดำเนินงานจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาของท่าน เพียงข้อละ 1 ระดับเท่านั้น โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การล่วงละเมิดทางเพศ						
1	สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ					
2	สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้เกิดความปลอดภัย					
3	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการถูกล่วงละเมิดทางเพศทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
4	สถานศึกษาจัดให้มีระบบการสื่อสารเพื่อรับข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
5	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ					
6	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ					
7	สถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือในการถูกล่วงละเมิดทางเพศที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงได้ทันที					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
8	สถานศึกษาจัดให้มีการคณะทำงานที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการล่องละเมิดทางเพศได้อย่างเร่งด่วน					
9	สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือในกรณีการถูกล่องละเมิดทางเพศ					
ด้านที่ 2 การทะเลาะวิวาท						
10	สถานศึกษาจัดทำระเบียบ ข้อตกลงเกี่ยวกับกรณีการทะเลาะวิวาทในสถานศึกษา					
11	สถานศึกษาดำเนินการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามระเบียบเพื่อป้องกันการทะเลาะวิวาท					
12	สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมการทะเลาะวิวาททั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน					
13	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการทะเลาะวิวาทในสถานศึกษาและชุมชน					
14	สถานศึกษาจัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท					
16	สถานศึกษาจัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถเพื่อลดพฤติกรรมทะเลาะวิวาท					
17	สถานศึกษาจัดให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุการทะเลาะวิวาททั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
	สถานศึกษาดำเนินการประสานความร่วมมือจากเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท					
19	สถานศึกษาดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 การกลั่นแกล้งรังแก						
20	สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและ ผู้ถูกระทำจากการกลั่นแกล้งรังแก					
21	สถานศึกษาจัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง รังแกทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา					
22	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้ง รังแกทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
23	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตาม พฤติกรรมนักเรียนจากการกลั่นแกล้งรังแก					
24	สถานศึกษาจัดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจหลักในการอยู่ร่วมกัน ในสังคมเพื่อลดการกลั่นแกล้งระหว่างกัน					
25	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรักสามัคคีและลดการกลั่นแกล้ง					
26	สถานศึกษามีการจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับความรัก สามัคคีเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง					
27	สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุการณ์การกลั่นแกล้งรังแก ทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน					
28	สถานศึกษามีการดำเนินลงโทษตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการ ไกล่เกลี่ยประนีประนอมเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งรังแกตามมาตรการ จากเขาไปหาหน้า					
29	สถานศึกษามีการติดตาม เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจผู้กระทำ และสร้าง ความเข้าใจกับผู้กระทำจากเหตุการณ์การกลั่นแกล้งรังแก					
4. การชุมนุมประท้วงและการจลาจล						
30	สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล					
31	สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และ ปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงในการชุมนุม ประท้วง และจลาจลให้ปลอดภัย					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
32	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการชุมนุม ประทับังและจลาจลทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน					
33	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมด้านการชุมนุม ประทับัง และจลาจลนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
34	สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง					
35	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประทับังและจลาจล					
36	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ					
37	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม					
38	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุการณ์ชุมนุมประทับัง และจลาจลทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
39	สถานศึกษาดำเนินการประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหาด้านการชุมนุม ประทับัง และจลาจล					
40	สถานศึกษามีดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมเหตุการณ์เกี่ยวกับการชุมนุม ประทับังและจลาจล ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก					
ด้านที่ 5 การก่อวินาศกรรม						
41	สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านการก่อวินาศกรรม					
42	สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรม					
43	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังด้านการก่อวินาศกรรมทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
44	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อวินาศกรรมทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
45	สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการก่อวินาศกรรม					
46	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมด้านการก่อวินาศกรรมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม					
47	สถานศึกษามีการจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับการก่อวินาศกรรมตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม					
48	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
49	สถานศึกษาดำเนินการประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหาการก่อวินาศกรรม					
50	สถานศึกษามีการดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมด้านการก่อวินาศกรรม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก					
ด้านที่ 6 การใช้ระเบิด						
51	สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษา					
52	สถานศึกษามีการสำรวจ ตรวจสอบข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด					
53	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการระเบิดทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
54	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามด้านพฤติกรรมนักเรียนด้านการใช้ระเบิดทั้งในและนอกสถานศึกษา					
55	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ระเบิด					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
56	สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับความรุนแรงจากระเบิดร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม					
57	สถานศึกษาเปิดโอกาส จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกและร่วมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการนำระเบิดมาใช้ในและนอกสถานศึกษา					
58	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุที่เกี่ยวข้องกับระเบิดทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
59	สถานศึกษาดำเนินการประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหาเกี่ยวกับการระเบิด					
60	สถานศึกษามีการดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไต่ถามประณามเกี่ยวกับการนำระเบิดมาใช้ในและนอกสถานศึกษา ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก					
ด้านที่ 7 การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย						
61	สถานศึกษามีการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย					
62	สถานศึกษาจัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด					
63	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					
64	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย					
65	สถานศึกษาดำเนินการติดต่อประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหาด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย					
66	สถานศึกษามีการดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงด้านสารเคมีและวัตถุอันตรายที่กำหนดร่วมกัน					
8. การล่อลวง ลักพาตัว						
67	สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการล่อลวง ลักพาตัวทั้งในสถานศึกษาและชุมชน					

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
68	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูล พฤติกรรมของนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก ให้ปลอดภัย จากการถูกล่อลวง ลักพาตัว					
69	สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน					
70	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองสามารถเอาตัวรอดได้จากการถูกล่อลวงและลักพาตัว					
71	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน ฝึกทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ					
72	สถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถให้ความช่วยเหลือจากการถูกล่อลวงและลักพาตัวได้ทันเหตุการณ์					
73	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการล่อลวง ลักพาตัว					
74	สถานศึกษาดำเนินการประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหาการล่อลวง ลักพาตัว					

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัย จากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา
2. การตอบแบบสัมภาษณ์ชุดนี้ทุกคำตอบของท่านมีความสำคัญยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยจึงขอความกรุณาตอบให้ครบสมบูรณ์ทุกข้อทุกตอนเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีความเที่ยงตรงและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง
3. คำตอบของท่านจะไม่ส่งผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานของท่านและตัวท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ท่านตอบไว้เป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

นางจันทน์

ขอขอบคุณที่ให้ข้อมูลไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวจันทน์ ช่อนกลิ่น

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัย

จากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....

เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา น. จบการสัมภาษณ์ เวลา น.

วิธีการสัมภาษณ์(โทรศัพท์/บันทึกเสียง)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา ตามประเด็นคำถาม ดังนี้

1. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาตามกรอบการดำเนินงานโรงเรียนด้านความปลอดภัยในภาพรวมอย่างไร

.....

2. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษาด้านการล่วงละเมิดทางเพศอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

2.1 สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ อย่างไร

.....

2.2 สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่ตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ อย่างไร

.....

3. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์
ในสถานศึกษา ด้านการทะเลาะวิวาทเกี่ยวกับระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมทะเลาะ
วิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง อย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการกลั่นแกล้งรังแกทั้งในสถานศึกษา
และชุมชนอย่างไร

.....

.....

.....

5. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์
ในสถานศึกษาด้านการชุมนุมประท้วงและการจลาจลโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

5.1 สถานศึกษามีการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจลอย่างไร

.....

.....

.....

5.2 สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้งใน
สถานศึกษาและในชุมชน อย่างไร

.....

.....

.....

5.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอได้อย่างไร

.....

.....

.....

6. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมการจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านการก่อ
วินาศกรรมอย่างไร

.....

.....

.....

7. ท่านมีแนวทางในการสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกี่ยวกับการนำระเบิดเข้ามาในสถานศึกษาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

8. ท่านมีแนวทางในการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมี และวัตถุอันตราย อย่างไร

.....

.....

.....

9. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ในสถานศึกษาด้านการล่อลวง ลักพาตัวอย่างไร และ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

9.1 สถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการล่อลวง ลักพาตัว ทั้งในสถานศึกษา และชุมชน ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

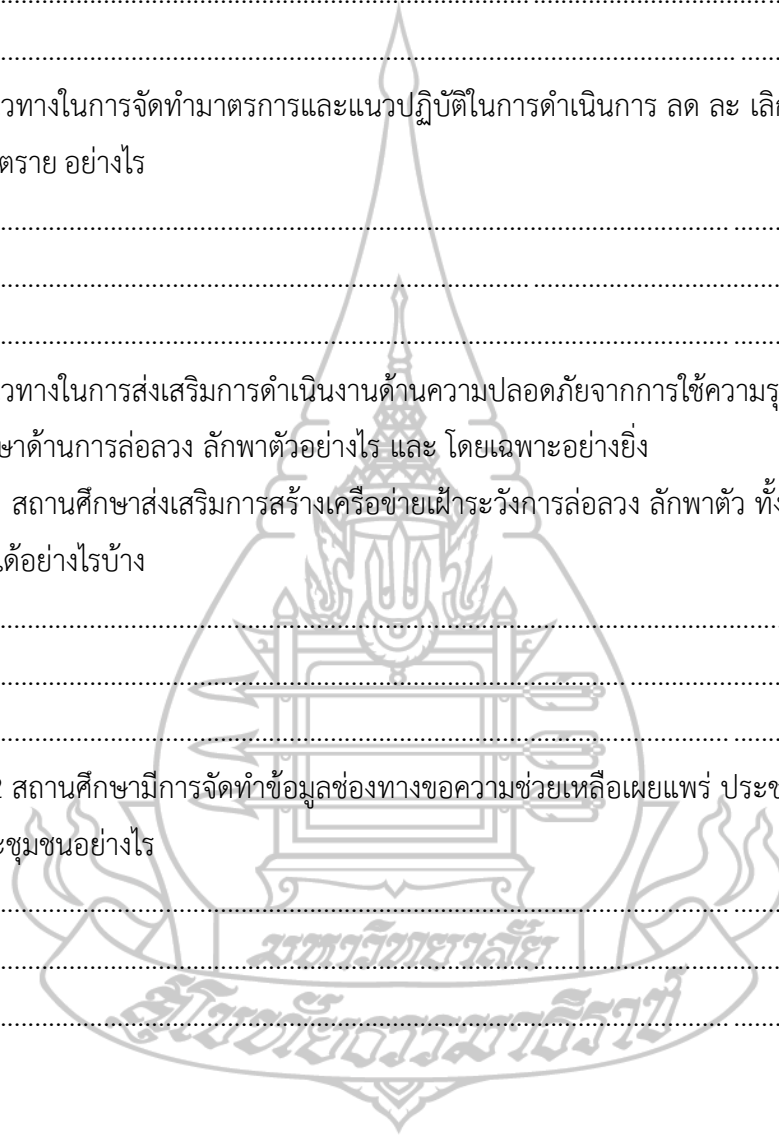
.....

9.2 สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ นักเรียนและชุมชนอย่างไร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 : นางสาวลิณี สุขศิริ

สถานที่ทำงาน : โรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีที่บวรราชบุรีบำรุง)

วุฒิการศึกษา : การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การบริหารศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 : นางสาวศิริรักษ์ ศรีโสธารยางกูร

สถานที่ทำงาน : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศการศึกษาและพัฒนา
หลักสูตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การนิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 : นายสุริยะ วานะวงศ์

สถานที่ทำงาน : โรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา

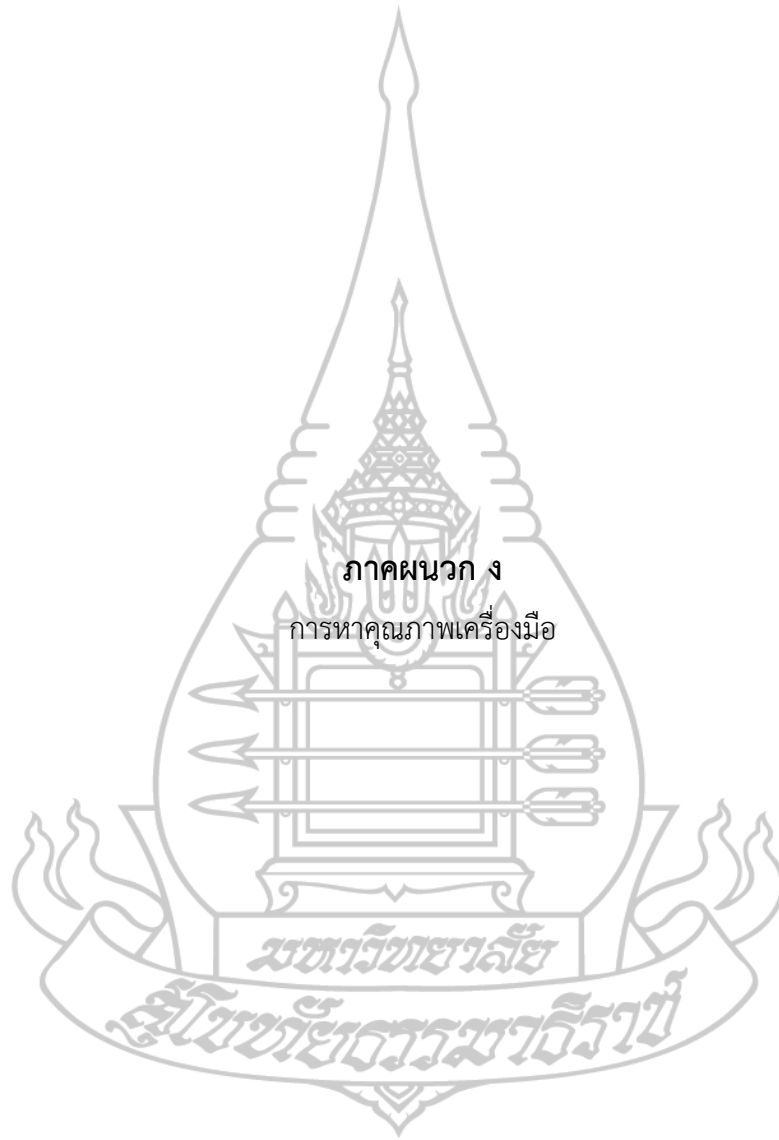
วุฒิการศึกษา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชธานี

ประสบการณ์หรือความชำนาญ : การบริหารศึกษา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญการสัมภาษณ์

1. ดร.สาวิตรี ลิทธิชัยกานต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ (อยู่พูนราษฎร์บำรุง)
ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา
คุณวุฒิ ปรัชญาดุษฐ์บัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. นางสาววรรณชนก มั่นแน่น ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 55 (วัดโบสถ์ดอนพรหม)
ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา
คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยปทุมธานี
3. นางรัชฎาภรณ์ ทิพย์กาญจนรัตน์ ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1
ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา
คุณวุฒิ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
4. ดร.ปุลวัชร อัจโยธา ผู้อำนวยการสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี บ้านนาโสก
ผู้เชี่ยวชาญด้าน สาธารณสุข
คุณวุฒิ สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
5. นายธีรยุทธ รื่นวุฒิ ครูฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนสีกัน(วัฒนานันท์อุปถัมภ์)
ผู้เชี่ยวชาญด้าน
คุณวุฒิ
6. นายชัชวาล กองแดน Senior Chief Safety บริษัท นันทวัน จำกัด
ผู้เชี่ยวชาญด้าน ความปลอดภัย
คุณวุฒิ

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม
 แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของ
 มนุษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1
 โดยการหาค่า IOC (Index of Item - Objective Congruence)

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ในสถานศึกษา								
ด้านการล่วงละเมิดทางเพศ								
1	สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและสำรวจพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
2	สถานศึกษาจัดให้มีการเฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางเพศให้เกิดความปลอดภัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
3	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการถูกล่วงละเมิดทางเพศทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
4	สถานศึกษาจัดให้มีระบบการสื่อสารเพื่อรับข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	ทั้งในสถานศึกษาและ ชุมชน							
5	สถานศึกษาส่งเสริมให้มี การจัดกิจกรรมส่งเสริม ความตระหนักรู้และเห็น คุณค่าในตนเองไม่ตกเป็น เหยื่อของการล่อลวงละเมิด ทางเพศ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
6	สถานศึกษาส่งเสริมให้มี การจัดกิจกรรมพัฒนา ทักษะการปฏิเสธและการ เอาตัวรอดในสถานการณ์ ต่าง ๆ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
7	สถานศึกษามีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ช่องทางใน การขอความช่วยเหลือใน การถูกล่อลวงละเมิดทาง เพศที่หลากหลายและ สามารถเข้าถึงได้ทันที	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
8	สถานศึกษาจัดให้มีการ คณะทำงานที่ให้ความ ช่วยเหลือเกี่ยวกับการ ล่อลวงละเมิดทางเพศได้ อย่างเร่งด่วน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
9	สถานศึกษาแต่งตั้ง คณะทำงานด้านกฎหมาย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	เพื่อให้ความช่วยเหลือใน กรณีการถูกล่วงละเมิด ทางเพศ							
ด้านการทะเลาะวิวาท								
10	สถานศึกษาจัดทำ ระเบียบ ข้อตกลง เกี่ยวกับกรณีการทะเลาะ วิวาทในสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
11	สถานศึกษาดำเนินการ ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ ในการปฏิบัติตน ตามระเบียบเพื่อป้องกัน การทะเลาะวิวาท	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
12	สถานศึกษาจัดให้มีการ เฝ้าระวัง สังเกต พฤติกรรมกรทะเลาะ วิวาททั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
13	สถานศึกษาส่งเสริมให้มี การสร้างเครือข่ายเฝ้า ระวังการทะเลาะวิวาทใน สถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
14	สถานศึกษาจัดให้มีระบบ ติดต่อสื่อสารเพื่อติดตาม พฤติกรรมกรทะเลาะ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	วิวาทของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง							
15	สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
16	สถานศึกษาจัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถเพื่อลดพฤติกรรมทะเลาะวิวาท	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
17	สถานศึกษาจัดให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุการณ์ทะเลาะวิวาททั้งในสถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
18	สถานศึกษาดำเนินการประสานความร่วมมือจากเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
19	สถานศึกษาดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	ประนีประนอมเกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท ตาม มาตรการจากเบาไปหา หนัก							
ด้านการกลั่นแกล้งรังแก								
20	สถานศึกษามีการสำรวจ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่ม ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ จากการกลั่นแกล้งรังแก	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
21	สถานศึกษาจัดทำ ระเบียบข้อตกลงร่วมกัน เกี่ยวกับกรกลั่นแกล้ง รังแกทั้งในระดับชั้นเรียน และระดับสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
22	สถานศึกษาส่งเสริมให้มี การสร้างเครือข่ายเฝ้า ระวังการกลั่นแกล้งรังแก ทั้งในสถานศึกษาและ ชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
23	สถานศึกษาส่งเสริมให้มี การจัดระบบการสื่อสาร เพื่อติดตามพฤติกรรม นักเรียนจากการกลั่น แกล้งรังแก	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
24	สถานศึกษาจัดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจหลักในการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อลดการกลั่นแกล้งระหว่างกัน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
25	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความรักสามัคคีและลดการกลั่นแกล้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
26	สถานศึกษามีการจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับความรักสามัคคีเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างกันอย่าง ต่อเนื่อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
27	สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุการณ์กลั่นแกล้งรังแกทั้งในระดับชั้นเรียนสถานศึกษา และชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
28	สถานศึกษามีการดำเนินลงโทษตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมเกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	รังแกตามมาตรการจาก เบาไปหาหนัก							
29	สถานศึกษามีการติดตาม เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจ ผู้กระทำ และสร้างความ เข้าใจกับผู้กระทำจาก เหตุการณ์การกลั่นแกล้ง รังแก	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล								
30	สถานศึกษามีการสำรวจ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้าน การชุมนุม ประท้วง และ จลาจล	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
31	สถานศึกษาจัดให้มีการ เฝ้าระวัง สังเกต พฤติกรรมนักเรียน และ ปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงในการ ชุมนุม ประท้วง และ จลาจลให้ปลอดภัย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
32	สถานศึกษาส่งเสริมการ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง การชุมนุม ประท้วง และ จลาจลทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
33	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมด้านการชุมนุมประท้วง และจลาจลนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
34	สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
35	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและจลาจล	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
36	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
37	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	ชุมชน ในโอกาสที่ เหมาะสม							
38	สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อระงับ เหตุการณ์ชุมนุม ประท้วง และจลาจลทั้ง ในสถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
39	สถานศึกษาดำเนินการ ประสานเครือข่ายการมี ส่วนร่วมเพื่อร่วม แก้ปัญหาด้านการชุมนุม ประท้วง และจลาจล	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
40	สถานศึกษามีดำเนินการ ตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมเหตุการณ์ เกี่ยวกับการชุมนุม ประท้วงและจลาจล ตาม มาตรการจากเบาไปหา หนัก	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านการก่อวินาศกรรม								
41	สถานศึกษามีการสำรวจ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้าน การก่อวินาศกรรม	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
42	สถานศึกษาจัดให้มีการ เผื่อระวัง สังเกต	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	พฤติกรรมนักเรียนด้าน การก่อวินาศกรรม							
43	สถานศึกษาส่งเสริมการ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง ด้านการก่อวินาศกรรมทั้ง ในสถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
44	สถานศึกษาส่งเสริมให้มี ระบบการสื่อสารเพื่อ รับส่งข้อมูลด้าน พฤติกรรมนักเรียนด้าน การก่อวินาศกรรมทั้งใน สถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
45	สถานศึกษาจัดกิจกรรม เสริมสร้างความรู้ความ เข้าใจถึงผลกระทบที่เกิด จากการวินาศกรรม	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
46	สถานศึกษาส่งเสริมการ จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติ ที่ถูกต้องร่วมด้านการก่อ วินาศกรรมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่ เหมาะสม	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
47	สถานศึกษามีการจัดเวที ให้นักเรียนได้แสดงออก เกี่ยวกับการก่อ วินาศกรรมตาม	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	สถานการณ์อย่าง เหมาะสม							
48	สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อระงับ เหตุการณ์ก่อวินาศกรรม ทั้งในสถานศึกษาและ ชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
49	สถานศึกษาดำเนินการ ประสานเครือข่ายการมี ส่วนร่วม เพื่อร่วม แก้ปัญหาการก่อ วินาศกรรม	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
50	สถานศึกษามีการ ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการ ไกล่เกลี่ยประนีประนอม ด้านการก่อวินาศกรรม ตามมาตรการจากเบาไป หาหนัก	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านการใช้ระเบิด								
51	สถานศึกษามีการสำรวจ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง เกี่ยวกับการนำระเบิดเข้า มาในสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
52	สถานศึกษามีการสำรวจ ตรวจสอบข้อมูล	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	แหล่งที่มาของวัสดุ ประกอบระเบิด							
53	สถานศึกษาส่งเสริมการ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง การระเบิดทั้งใน สถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
54	สถานศึกษาส่งเสริมการ จัดระบบติดต่อสื่อสาร เพื่อติดตามด้าน พฤติกรรมนักเรียนด้าน การใช้ระเบิดทั้งในและ นอกสถานศึกษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
55	สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจถึงผลกระทบ ที่เกิดจากการใช้ระเบิด	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
56	สถานศึกษาจัดกิจกรรม เสริมสร้างทัศนคติที่ ถูกต้องเกี่ยวกับความ รุนแรงจากระเบิดร่วมกับ ผู้ปกครอง ชุมชน ใน โอกาสที่เหมาะสม	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
57	สถานศึกษาเปิดโอกาส จัดเวทีให้นักเรียนได้ แสดงออกและร่วม แลกเปลี่ยนความรู้	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	เกี่ยวกับการนำระเบียบมาใช้ในและนอกสถานศึกษา							
58	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุที่เกี่ยวข้องกับระเบียบในสถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
59	สถานศึกษาดำเนินการประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหาเกี่ยวกับการระเบิด	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
60	สถานศึกษามีการดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมเกี่ยวกับการนำระเบียบมาใช้ในและนอกสถานศึกษา ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย								
61	สถานศึกษามีการจัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	เลิก การใช้สารเคมีและ วัตถุอันตราย							
62	สถานศึกษาจัดสถานที่ใน การจัดเก็บสารเคมีและ วัตถุอันตรายให้มิดชิด	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
63	สถานศึกษาส่งเสริมการ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง การใช้สารเคมีและวัตถุ อันตรายทั้งใน สถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
64	สถานศึกษาส่งเสริมให้มี การจัดกิจกรรมส่งเสริม การสร้างความรู้ความ เข้าใจถึงผลกระทบที่เกิด จากการใช้สารเคมีและ วัตถุอันตราย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
65	สถานศึกษาดำเนินการ ติดต่อประสานงาน เครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหาด้าน สารเคมีและวัตถุอันตราย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
66	สถานศึกษามีการ ดำเนินการตามมาตรการ และข้อตกลงด้านสารเคมี และวัตถุอันตรายที่ กำหนดร่วมกัน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
ด้านการล่อลวง ลักพาตัว								
67	สถานศึกษาส่งเสริมการ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง การล่อลวง ลักพาตัว ทั้ง ในสถานศึกษาและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
68	สถานศึกษาส่งเสริมการ จัดระบบการ ติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่ง ข้อมูลพฤติกรรมของ นักเรียน ผู้ใกล้ชิด และ บุคคลภายนอก ให้ ปลอดภัยจากการถูก ล่อลวง ลักพาตัว	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
69	สถานศึกษามีการจัดทำ ข้อมูลช่องทางขอความ ช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ นักเรียนและชุมชน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
70	สถานศึกษาส่งเสริมการ จัดกิจกรรมส่งเสริมความ ตระหนักรู้และเห็นคุณค่า ในตนเองสามารถเอาตัว รอดได้จากการถูกล่อลวง และลักพาตัว	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
71	สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมพัฒนาทักษะ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม \bar{x}	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	ชีวิตอย่างรอบด้าน ฝึกทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ							
72	สถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนที่สามารถให้ความช่วยเหลือจากการถูกล่อลวงและลักพาตัวได้ทันเหตุการณ์	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
73	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการล่อลวง ลักพาตัว	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
74	สถานศึกษาดำเนินการประสานความร่วมมือภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหาการล่อลวงลักพาตัว	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ภาคผนวก จ

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัยวิทยาเขตราชภัฏวชิรเวศน์

Scale: ALL

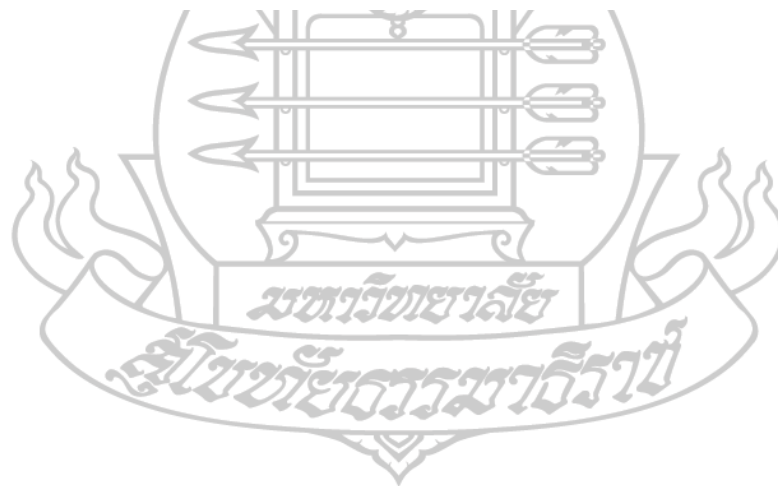
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.997	74

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวนันทจันทร์ ช่อนกลิ่น
วัน เดือน ปี เกิด	26 มีนาคม 2538
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร
ที่อยู่ปัจจุบัน	159/275 หมู่บ้านสัมมากรอเวนิว ซัยพฤกษ์ หมู่ 6 ตำบลลำโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พ.ศ. 2561
ประวัติการทำงาน	ครูโรงเรียนสีกัน (วัดนันทน์อุบลมณี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

